

Gorenjski Glas

PETEK, 10. JANUARJA 2014

LETO LXVII, ŠT. 3, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Tehnik v stečajnem postopku

Za škofjeloško Splošno gradbeno podjetje Tehnik je bil včeraj oklican stečaj, za stečajnega upravitelja pa imenovan Matjaž Nanut. Neuradno štirideset milijonov evrov dolgov.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka, Kranj – Čeprav je vodstvo SGP Tehnik pred dnevi vložilo predlog za začetek prisilne poravnave, je sodišče včeraj oklicalo stečajni postopek. »Čeprav smo vedeli, da je podjetje v težkem položaju, tako hitro stečaja nismo pričakovali,« nam je včeraj povedal hišni sindikalist Čedomir Radošević. Gradbišča Tehnika so sicer že tri tedne zaprta, delavci zadnji teden koristijo nadure.

Z začetkom stečajnega postopka se 170 zaposlenih

poslavlja od službe, čez teden do dva se bodo prijavi-li na zavod za zaposlovanje, iz jamstvenega sklada pričakujejo izplačilo dveh zao-stalih plač. Več kot trideset gradbenikov bo upokojitev v prihodnjih dveh letih pričakalo na zavodu, kako se bodo v težkih časih za zaposlitev znašli preostali, ne ve nihče.

Včeraj so s Policijske uprave Kranj sporočili, da so kriminalisti zaradi dveh kaznivih dejanj poslovne goljufije kazensko ovadili 42-letnega direktorja večjega gradbenega podjetja, ki posluje na

Gorenjskem. Po neuradnih informacijah gre za enega od preštevilnih direktorjev v zadnjih dveh letih v Tehniku. Sumijo ga, da pri opravljanju gospodarske dejavnosti v več primerih ni izpolnil pogodbenih obveznosti in družbi (Tehniku) pridobil za okoli devetdeset tisoč evrov protipravne premoženjske koristi.

Prvi primer sega v začetek leta 2012, ko naj bi Tehnik s podizvajalcem iz Kamnika sklenil pogodbo, kasneje pa še več aneksov.

► 2. stran

Še eno gradbeno podjetje je v stečaju, še en direktor osumljen kaznivega dejanja. V obeh primerih naj bi šlo za SGP Tehnik. / Foto: Gorazd Kavčič

Na dražbi prodali kar 34 stanovanj

Na sredini dražbi stanovanj propadlega Gradbinca GIP so prodali kar 34 stanovanj. Izklicna cena za kvadratni meter je bila približno 1250 evrov.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – Nasta Korbun, stečajna upraviteljica podjetja Gradbinca GIP, nam je povedala, da je z dražbo zelo zadovoljna: »Prodali smo 34 od 56 prostih stanovanj v soseski Mala Jerebika in vseh enajst dodatnih parkirnih mest.« Skupni izkupiček sredine javne dražbe je 3,6 milijona evrov.

»Pričakoval sem tak izkupiček, saj je bilo povpraševanje še nekoliko večje,« je zadovoljen tudi Tomaž Košir iz nepremičninskega podjetja Fesst, ki je pomagalo stečajnici in Gorenjski banki, ki je ekonomski lastnik stanovanj. Nekaj

kupcev ni uresničilo sanj po lastnem stanovanju za povprečno ceno 1250 evrov

za kvadratni meter, saj so se potegovali za isto stanovanje, drugi se bojijo javnih

dražb oziroma nakupa od podjetja v stečaju, tretje je ustavilo financiranje, saj banke veliko težjeodobijo hipotekarni kredit za stanovanja lastnikov v stečaju.

»Za najboljša stanovanja se je potegovalo več dražiteljev, cene so zrasle za približno deset do 15 tisoč evrov, sicer so bila večinoma prodana po izklicni ceni,« pojasni Košir. Za okus zapišimo, da je bila izklicna cena za pritlično stanovanje s 93 kvadratnimi metri uporabne površine (skupaj pa 138 kvadratnih metrov) in vključenim parkirnim mestom v kletni etaži 120 tisoč evrov.

► 2. stran

Kupci so v zgolj v enem dnevu, na eni dražbi kupili 34 stanovanj v Mali Jerebiki v Kranju.

Davčne olajšave ali izstop iz parka

V Bohinju so pripravili problemsko konferenco s simbolnim naslovom Ali bo Bohinj "in" ali bo "hin", kjer so predstavniki države znova predstavili svoje težave in zahteve.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – V Bohinju že leta opozarjajo na omejitve, ki jih pestijo zaradi življenja v Triglavskem narodnem parku, napovedani davek na nepremičnine pa je z visoko stopnjo obdavčitve povzročil nov val nezadovoljstva. Občina Bohinj je zato v sredo sklicala problemsko konferenco z naslovom Ali bo Bohinj "in" ali bo "hin", na kateri so predstavniki države, med njimi tudi predsedniku

državnega zbora Janku Vebru, predstavili svoje probleme in zahteve.

Kot zadnjega izmed udarcev, s katerimi se soočajo Bohinjci, je župan Franc Kramar kot pobudnik problemske konference izpostavil zakon o davku na nepremičnine, ki uvršča Bohinj v isti razred obdavčitve kot Ljubljano, pa čeprav je 66 odstotkov Bohinja v Triglavskem narodnem parku, kjer veljajo številne omejitve.

► 4. stran

GORENJSKA

Plaz pretrgal vezi z dolino

Ob obilnem deževju minuli konec tedna se je sprožil plaz na Petrovem Brdu v občini Tolmin. Lokalna cesta, ki je ni več, pa vodi vse do Podporezna, torej tudi do nekaj hiš v občini Železniki, kjer so od doline odrezane tri hiše.

5

KMETIJSTVO

Skrb za podmladek se dolgoročno poplača

»Kdor skrbi za podmladek, lahko dolgoročno pričakuje koristi od gozda,« pravi Miha Klinar iz Podhoma, prejemnik priznanja za najbolj skrbnega lastnika gozda v letu 2013 na blejskem gozdno gospodarskem območju.

10

GG+

Eksplziv so že glodale miši

Nekdanja kamniška smodnišnica je spet pod nadzorom vojske, ki je prevzela sanacijo ostalin Kemijske industrije Kamnik v stečaju. V objektih je namreč ostalo več ton nevarnih snovi in eksploziva.

16

GG+

Neža nima enakih možnosti

Za Nežo Kržišnik, dvajsetletno invalidno študentko od Sv. Andreja pri Škofji Loki, si starši že od začetka njenega študija prizadevajo, da bi bila pri prevozu v enakem položaju kot njeni zdravi vrstniki.

17

VREME

Ob naši severni meji bo občasno delno jasno, drugod pretežno oblačno. Še bo pretoplo za januar. Največ sonca bo v nedeljo.

1/9 °C

jutri: pretežno oblačno

Na dražbi prodali kar 34 stanovanj

◀ 1. stran

Prav pritlična in dvosobna stanovanja so še na voljo po sredini po javni dražbi, noben kupec se tudi še ni ogrel za večje, štirisobno stanovanje z dvema velikima terasama (in parkirnim mestom) za okoli 180 tisoč evrov. Ob naštevanju cen je treba poudariti,

da je veliko stanovanj brez parketa in notranjih vrat. Kljub temu gre po zagotovilih Koširja za izredno dobre cene, celo nižje kot pri starejših stanovanjih v Kranju, tu pa je vključeno tudi parkirno mesto. Če bi stanovanja sedaj prenesli na Gorenjsko banko, pravi, bi jih lahko s pogajanjem tudi zelo hitro prodali.

Tehnik v stečajnem postopku

◀ 1. stran

Šlo je za naročila več poslov v radovljški poslovno-stanovanjski soseski (na sliki). Obveznosti so le delno poravnali. Podjetje je pridobilo okoli 78 tisoč evrov

premoženjske koristi. Podobno je bilo v drugem primeru, le da pri delih v Koprnu niso plačali za okoli 13 tisoč evrov računov. V prvem primeru se storilec kaznuje z zaporom do deset let, v drugem do pet let.

Dražgoše bodo prijazen gostitelj

Na nedeljski svečanosti v Dražgošah, kjer bo opoldne pri spomeniku osrednja slovesnost, pričakujejo več tisoč ljudi.

JOŽE KOŠNJEK

Dražgoše – »Pridite v Dražgoše dobre volje. Za obiskovalce smo dobro poskrbeli,« je povedal na konferenci za novinarje pred nedeljsko slovesnostjo Dražgošan Franci Lušina, ki je v vasi že nekaj let odgovoren, da poteka prireditev brez zapletov in da sta prihod in odhod udeležencev varna. Ker so Dražgoše zaradi svoje lege prometno omejene, naj bodo udeleženci, še posebej tisti z avtobusi in osebnimi vozili, v vasi do 11. ure. Zagotovljena bo nujna medicinska pomoč. Dražgošani bomo z domačimi dobrotami poskrbeli, da v nedeljo pri nas nihče ne bo ne žejen ne lačen, je povedal Franci Lušina, ki je tudi podpredsednik organizacijskega komiteja dražgoških prireditev.

Drago Štefe, predsednik organizacijskega komiteja dražgoških prireditev, letošnje bodo že 57., od boja Cankarjevega bataljona z Nemci pa mineva že 72 let, je povedal, da so Dražgoše simbol domoljubja in trpljenja in da se bo padlim partizanom, pobitim domačinom in požgani vasi po prijavah

Fedja Vraničar, Franci Lušina, Drago Štefe in Jana Mlakar iz Loškega muzeja na konferenci za novinarje pred letošnjimi Dražgošami

sodeč letos poklonilo najmanj 4000 ljudi. Opoldanski kulturni program pri spomeniku Cankarjevemu bataljonu bo primeren izročilu dražgoških dogodkov, je povedal njegov dolgoletni snovalec Jože Logar. V njem bodo prvič sodelovali učenci domače osnovne šole, poleg njih pa pihalni orkester in častna četa Slovenske vojske, Partizanski pevski zbor iz Ljubljane, harmonikarji in baritonist Tone Habjan iz Železnikov. Slavnostni govornik bo Viktor Žakelj.

Letos bo v Dražgoše organiziranih 11 pohodov. Najzahtevnejša z najdaljšo tradicijo sta pohoda Po poti Cankarjevega bataljona s Pasje ravni v Dražgoše in nočni pohod

Čeprav bodo pohodniška pota večinoma kopna in se snežna odeja začne pri 1400, 1500 metrih, organizatorji pohodov prosijo udeležence, naj bodo primerno telesno pripravljene, obuti in oblečeni, saj bo marsikje velika nadloga blato, naj uporabljajo palice in imajo na nočnih pohodih pri sebi čelne svetilke. Na zbirnih mestih naj bodo pravočasno in naj upoštevajo navodila vodnikov in reševalcev.

Železniki-Ratitovec-Dražgoše. Prvi, že 35. po vrsti, doslej je po tej poti hodilo že nad 9000 pohodnikov, se bo začel jutri, v soboto, uro pred polnočjo pri kmetu Koširju na Pasji ravni. Zbor udeležencev bo ob 22. uri, je povedal Jože Stanonik, eden od pobudnikov pohoda. Nočni pohod iz Železnikov pa se bo začel opolnoči s sobote na nedeljo pri plavalnem bazenu v Železnikih. Zbor pohodnikov bo ob 22. uri. Letošnji pohod bo že petnajsti. Doslej ga je prehodilo 2049 pohodnikov, med katerimi jih je bilo šest na vseh pohodih. Upam, da bodo tudi letos med nami, je dejal predsednik železnikarskega

Planinskega društva Lojze Lotrič. Valentin Klemenčič je predstavil 7. Tržiški pohod v Dražgoše, ki se bo začel v nedeljo ob 5. uri zjutraj pri gasilskem domu v Bistrici pri Trziču. Letos jih bo na pot krenilo 1000. Fedja Vraničar je povabil ljubitelje hoje še na pohode s Soteske preko Rovtarice v Dražgoše, s Tuškovega griča nad Cerknim, iz Kranja preko Podblince in preko Čepulj, iz Kroke preko Jamnika, iz Škofje Loke in iz Železnikov do Dražgoš. Tudi letos bodo med udeleženci v Dražgošah tudi kolesarji. Rekreativci bodo odšli s Slovenskega trga v Kranju ob 9. uri, malo hitrejši pa uro kasneje.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **TADEJ MARKIČ** iz Dupelj.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Smejmo in nasmejmo se v Cerkljah in na Češnjici

V četrtek, 16. januarja, se ob 19.30 v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika Cerklje lahko nasmejite ob komediji v režiji Borisa Kobala in produkciji SLG Celje Slepjarja v krilu. Dva naročnika Gorenjskega glasa si zaplete v ljubezenskih dogodivščinah z duhovitimi dialogi lahko ogledata brezplačno. Nagradno vprašanje se glasi: Ali v predstavi nastopa tudi Pia Zemljčič?

V petek, 17. januarja, pa si ob 20. uri v dvorani na Češnjici v Železnikih lahko ogledate komedijo To imamo v družini. Komedija v režiji Marjana Bevka prinaša slabi dve uri sprostitve in smeha, v njej pa nastopa skoraj celotna zasedba jeseniškega gledališkega ansambla. Za dvakrat dve brezplačni vstopnici odgovorite: Kako se imenuje gledališče na Jesenicah? Odgovore za Slepjarja v krilu, To imamo v družini ali za obe komediji najkasneje do ponedeljka, 13. januarja, do 12. ure pošljite na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj ali na: koticek@g-glas.si.

V četrtek, 16. januarja, se ob 19.30 v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika Cerklje lahko nasmejite ob komediji v režiji Borisa Kobala in produkciji SLG Celje Slepjarja v krilu. Dva naročnika Gorenjskega glasa si zaplete v ljubezenskih dogodivščinah z duhovitimi dialogi lahko ogledata brezplačno. Nagradno vprašanje se glasi: Ali v predstavi nastopa tudi Pia Zemljčič?

Nagrajenci

Nagradna križanka iz GG št. 101 (20. 12.) z geslom Decembra je v Loki veselo nagrajuje Ivanko Jerala iz Mavčič, Barbaro Ciperle iz Kranja in Olgo Tulipan iz Medvod. Križanka iz GG št. 103 (27. 12.) z geslom Nenačuden naslov za zanimivo branje pa nagrajuje Vinka Hafnarja iz Vodice, Staneta Bozovičarja iz Kranja, Martino Kralj z Bleda, Francko Balanč iz Kranja in Marijo Košnjek iz Nakla. Čestitamo!

Včeraj je Loški muzej iz Škofje Loke v Domu Cankarjevega bataljona v Dražgošah odprl tretjo stalno zbirko, ki prikazuje povojno obnovo in razvoj Dražgoš, vključno z gradnjo ceste, nove šole leta 1953 in nove cerkve leta 1966. Prva zbirka govori o Dražgošah pred vojno, druga pa o vojni, Cankarjevem bataljonu in usodi vaščanov in njihove vasi.

Zgodbe mobilizirancev v knjigi

Člani Društva Demos na Kamniškem so izdali knjigo Čas počasi briše, v kateri so zbrane zgodbe in dokumentarno gradivo nekdanjih mobilizirancev v nemško vojsko iz občin Kamnik in Komenda.

JASNA PALADIN

Kamnik, Komenda – Člani Društva Demos na Kamniškem so v teh dneh zaključili zahteven projekt, ki se je začel že leta 2008. Takrat so v sodelovanju s študijskim centrom na narodno spravo pripravili osrednjo državno prireditev ob 23. avgustu, dnevu spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov, in jo posvetili mobilizirancem v nemško vojsko.

»Prireditve so se udeležili tudi nekdanji mobiliziranci iz kamniške in komendanske občine in njihovi sorodniki. Nekateri od njih so želeli, da bi jim pomagali

pri zapisu njihovih spominov. Takrat smo se odločili, da začnemo zbirati pričevanja še živečih kamniških in komendskih mobilizirancev, pisma, dnevnike, fotografsko gradivo, spomine sorodnikov in znancev na padle ali izginule mobilizirance,« nam je povedal Igor Podbrežnik, predsednik društva Demos na Kamniškem, in dodal, da so za projekt prejeli tudi javna finančna sredstva, najbolj pa so veseli pomoči mladih diplomantov zgodovine, mnogi prostovoljcev pa tudi strokovnjakov Gorenjskega muzeja iz Kranja. Zbrano gradivo, osebne izpovedi samih mobilizirancev ali

njihovih sorodnikov, avtobiografije dveh mobilizirancev, pisma mobilizirancev in celo dnevnik mobilizirancev Stanka Zarnika so predstavili že ob koncu leta 2012, ob pomoči občin Kamnik in Komenda pa so jih nedavno izdali še v knjigi z naslovom Čas počasi briše. Knjigo, ki obsega več kot tristo strani spominskih zapisov in strokovnih člankov, je skupaj s Podbrežnikom uredila Marjeta Humar. Kot nam je pojasnila, knjiga v uvodnem delu opisuje takratni čas z zgodovinskega in etničnega stališča, nasilno mobilizacijo ter odgovornost za popravilo krivic, v osrednjem delu

pa je predstavljenih 23 pričevanj mobilizirancev oziroma zapisov njihovih usod po spominih, pismih, dnevnikih in bogato slikovno gradivo.

»Zavedamo se, da v knjigi zagotovo nismo objavili vseh spominov mobilizirancev na Kamniškem in Komendskem, ker nismo našli vseh tistih, ki o tej tematiki še kaj vedo. Verjetno pa bo objava zbornika spodbudila še kakšnega mobilizirance ali njegove sorodnike, da se njegovo doživljanje vojne zapiše. To bomo tudi storili,« je še povedal Igor Podbrežnik in zaključil, da bodo pričevanja in dokumente dodajali v spletni obliki.

V predoru skoraj dvesto kamer Smetarina se znižuje

V nadzornem centru DARS-a na Hrušici so v sredo tudi uradno predstavili novi sistem video nadzora in avtomatske detekcije prometa, ki od prejšnjega meseca deluje v predoru Karavanke.

URŠA PETERNEL

Hrušica – Novi videonadzorni sistem sta predstavila predsednik uprave DARS Matjaž Knez in vodja službe za upravljanje s prometom in prometno varnost Ulrich Zorin.

Kot sta poudarila, novi sistem zagotavlja boljše zaznavanje vseh dogodkov v predoru, kar bo bistveno pripomoglo k večji prometni varnosti v osemkilometrskem predoru. Namesto dosedanjih 46 kamer s starejšo tehnologijo je v predoru zdaj nameščenih okrog dvesto najodobnejših daljinsko upravljanjih kamer, s pomočjo katerih nadzornik v nadzornem centru hitreje zazna morebitno nesrečo in druge izredne dogodke v tunelu, kot so denimo zaustavljeno vozilo, vožnja v napačno smer, ovire ... Omogočeno je tudi snemanje in shranjevanje posnetkov dogajanja v predoru. Nov je tudi sistem detekcije tako imenovanih tablic ADR, to je tablic, s katerimi so opremljena vozila, ki prevažajo nevarne snovi. Takšna vozila namreč skozi tunel peljejo v spremstvu

Nadzornik v nadzornem centru na Hrušici ima odslej olajšano spremljanje dogajanja v predoru, saj mu sistem samodejno javi morebitne izredne dogodke. / Foto: Gorazd Kavčič

Drugo predorsko cev bodo začeli graditi čez dve leti, zgrajena pa mora biti do leta 2019. Sedanja predorska cev bo postala ubežni rov.

gasilcev. Poleg tega so pred vstopom v predor uredili tudi nov sistem, ki prek semaforja v časovnih intervalih v tunel spušča tovorna vozila.

»Novi sistem bo bistveno prispeval k večji prometni

varnosti in učinkovitejšemu vodenju prometa, kar je glavni cilj pri upravljanju enoceanega predora Karavanke,« je poudaril predsednik uprave DARS-a Matjaž Knez. Ureditev novega sistema je stala 2,8 milijona

evrov, od tega je 45 odstotkov prispevala Slovenija, 55 odstotkov pa Avstrija. Novi sistem pa je že prestal tudi prvi resni preizkus, in sicer ob decembrski nesreči voznika tovornjaka, ki se je zaletel v podporni steber galerije. Trk so zaznali bistveno hitreje in takoj aktivirali reševalce, s pomočjo posnetkov novih kamer pa so tudi lažje rekonstruirali potek tragične nesreče.

V občini Gorenja vas - Poljane občani za smeti od letos plačujejo manj, za vodo in kanalščino predvsem na račun omrežnine več.

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas – Gorenjevaško-poljanski občinski svetniki so na zadnji seji sprejeli tri elaborate o oblikovanju cen komunalnih storitev, ki prinašajo spremembo obračuna cen storitev javne gospodarske službe ravnanja z odpadki, preskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

Zaradi učinkovitega uvažanja številnih novosti pri ločevanju odpadkov so se stroški ravnanja z odpadki nekoliko znižali, na osnovi česar je bilo mogoče znižati tudi cene. »V zadnjih sedmih letih so po vseh občinah dražili službo ravnanja z odpadki, pri nas smo zaradi doslednega ločevanja odpadkov občanov in dobrega gospodarjenja občine lahko ostali na isti ravni. Sedaj cene znižujemo za približno šest odstotkov,« je razložil župan Milan Čadež.

Analiza stroškov izkazuje velik primanjkljaj glede na nastajajoče stroške pri

preskrbi s pitno vodo. Nova državna uredba predpisuje uvedbo omrežnine, dosedanje cene vode so v občini veljale vse od leta 2005. Odslej strošek za vodo za povprečno štiričlansko družino znaša približno 9,6 evra oziroma 0,47 evra za kubični meter porabljenega vode. »Ta cena je še vedno nižja od veljavnih cen v večini sosednjih občin,« pravijo v občinski upravi.

Na področju čiščenja in odvajanja odpadne vode so občinski svetniki sprejeli sklep o 85-odstotnem subvencioniranju z uredbo predpisane omrežnine, ki bi sicer zaradi drage infrastrukture in razmeroma redke poseljenosti znašala več kot 11 evrov na gospodinjstvo. Na ta način bodo uporabniki plačevali kar za osem evrov nižjo omrežnino, ki po novem znaša 2,9 evra. Ob malenkostnem povečanju kanalščine je tako strošek štiričlanske družine s povprečno porabo po novem 9,6 evra.

Zaradi davka iz stavbnih nazaj v kmetijska zemljišča

V Občini Žirovnica so podaljšali rok, do katerega lahko občani podajo pisne pobude za spremembe in dopolnitve Občinskega prostorskega načrta (OPN). Izkazalo se je namreč, da se je zaradi novega zakona o davku na nepremičnine močno povečal interes lastnikov, da stavbna zemljišča spremenijo nazaj v kmetijska. Pobude tako na Občini Žirovnica sprejemajo vse do 30. aprila.

Projekt ne predvideva selitve sedeža

Decembra so se pričela dela na bodočem informacijskem središču Triglavskega narodnega parka Bohinjka v Stari Fužini, za katerega je park pridobil skoraj milijon evrov evropskega denarja.

ANDRAŽ SODJA

Stara Fužina – Potem ko so bila oktobra lani dodeljena evropska sredstva za projekt informacijskega centra Bohinjka v Stari Fužini, so se decembra dela že pričela. Kot smo izvedeli na Triglavskem narodnem Parku (TNP), so po prejemu sklepa o dodelitvi sredstev izpeljali vse postopke za pričetek gradnje, torej podpis pogodbe z izvajalcem in pogodbe za gradbeni nadzor.

Po besedah Tine Markun s TNP je bilo decembra 2013 vzpostavljeno gradbišče in izvedeno rušenje objektov: »Vzporedno potekajo tudi dogovori o vključevanju bodočega centra v sklop dejavnosti območja, torej vsebin informacijskega centra. Ključna je namreč ustrezna vloga centra glede na preostale dejavnosti in potencialne na tem območju. Zato smo ustanovili posebno skupino, katere člani so poleg JZ

TNP še predstavniki občine Bohinj, LTO Bohinj in krajevne skupnosti Stara Fužina.« Kot še dodaja Markunova, je naloga skupine usmerjati poslanstvo in vsebino objekta tako, da si različne dejavnosti na tem območju ne bodo konkurirale, ampak se bodo dopolnjevale: »Center bo namenjen obiskovalcem, katerim bomo skušali čim boljše predstaviti naravne in kulturne značilnosti

Info center Bohinjka raste na mestu nekdanjega doma Bohinjka, ki ga je poškodovale požar.

Bohinja, ter jih usmerjali na različne točke v bližnji okolici, od naravnih znamenitosti, krajevnih in kulinaricne posebnosti ... Namenjen bo tudi domačinom, saj bi jim olajšal certifikatno trženje domačih izdelkov in dal prostore za dejavnosti.»

Projekt pa ne predvideva selitve uprave TNP v Bohinj, kar bohinjska lokalna skupnost zahteva že vrsto let. Selitev sedeža pa predvideva

tudi zakon o Triglavskem narodnem parku, ki pravi: »Sedež javnega zavoda je v narodnem parku na območju parkovne lokalne skupnosti z največ prebivalci v narodnem parku. V informacijskem središču Bohinjka je poleg središča za obiskovalce predvideno tudi delovanje pisarn TNP, kar bo po mnenju TNP omogočalo večjo dostopnost uprave parka lokalni skupnosti.« Gradnja info središča ima torej pomembno vlogo za približevanje TNP domačinom, saj bo lokalni skupnosti v pomoč pri upravnih postopkih in drugih oblikah svetovanja,« zaključuje na TNP. Bohinjski župan Franc Kramar napoveduje, da bo vztrajal pri izpolnjevanju obvez, ki jih Javnemu zavodu TNP predpisuje zakon, zaveda pa se, da zavodu ne diši da bi bilo vodstvo nameščeno v sredi problemov, ki jih ljudem povzročajo park.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VOĐJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Trisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Epidemije gripe ni

VILMA STANOVNIK

Kranj – V začetku tega tedna so v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana zaradi povečanega števila respiratornih okužb vse obiskovalce zaprosili, naj upoštevajo ustaljena pravila glede obiskov. K posameznemu bolniku namreč lahko pride največ dve zdravi osebi.

Za zdaj večjih težav z epidemijami na Gorenjske ni niti ni povečanja obolenj zaradi gripe. »V gorenjski regiji po pregledovanju vsakodnevnih prispelih prijav nalezljivih bolezni trenutno ne beležimo povečanega obolenja za gripo,« je povedala predstojnica OE Kranj Nacionalnega inštituta za javno zdravje Alenka Hafner.

Izbrali so naaj jaslice

Predoslje – Krajevna skupnost Predoslje je predlani pozvala krajanje k sodelovanju v izboru Naaaj jaslice. Na ocenjevanje se je prijavi šest izdelovalcev, posebna komisija pa je laskavi naziv podelila jaslicam (na sliki), ki sta jih izdelala Mojca in Vido Kalan s Suhe pri Predosljah. Komisija je ocenjevala estetiko, velikost, zahtevnost in izvirnost jaslic pa tudi to, koliko je bilo v izdelavo jaslic vložene lastnega znanja in truda.

komunala
radovljica

Razpisuje prosto delovno mesto SMETAR (m/ž)

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- II. stopnja strokovne izobrazbe
- vozniško dovoljenje B kategorije
- fizične sposobnosti
- znanje slovenskega jezika

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj pisne prijave z dokazili pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:
Komunala Radovljica, d.o.o., Ljubljanska c. 27, 4240 Radovljica

Davčne olajšave ali izstop iz parka

◀ 1. stran

»Tako domačini plačujejo davke za nekaj, česar ne moremo koristiti,« je poudaril Kramar in dodal, da naj bi se nekaterim podjetjem v Bohinju davčna obremenitev povečala za skoraj osemkrat, s 14 na več kot osemdeset tisoč evrov. Kramar je v uvodnem nagovoru predstavil šest osnovnih zahtev Bohinjcev do države, in sicer novo vrednotenje nepremičnin, noveliranje zakona o TNP, dosledno izvajanje členov zakona o TNP, povezanih z spodbudami za prebivalce parka, poenotenje ribiškega okoliša, pospešitev postopkov za izdajo gradbenega dovoljenja za smučišče 2864 in skrb za državne ceste v parku. Kot je še dodal, se zavedajo, da je država v težkem finančnem položaju, zato je zahteva Bohinjcev za izstop nekaterih območij iz parka povsem legitimna. To so pokazali tudi zbori občanov, na katerih so že zahtevali izstop naseljenih območij, jezera in Vogla z območja parka.

Pobuda predsednika Krajevne skupnosti Stara Fužina Pavla Zalokarja, naj bodo Bohinjci v zameno za 67 omejitev znotraj parka oproščeni davka na nepremičnine, je bila med več kot sto udeleženci konference sprejeta z velikim odobravanjem. »Če bi država pokazala vsaj to voljo, potem bi lahko rekli,

Miro Stare, predsednik Ribiške družine Bohinj, je ministrstvo za kmetijstvo in okolje pozval k združitvi ribiškega okoliša.

da ima park smisel,« je dodal Zalokar. Predsednik Ribiške družine Bohinj Miro Stare je poudaril pomen poenotenja ribiškega okoliša Bohinj in dodal, da se že vrsto let »spopadajo« z zavodom za ribištvo, ki upravlja velik del okoliša in ga tudi komercialno trži. »Mislim, da to ni pošteno, kar potrjuje tudi odločba ustavnega sodišča, sicer pa zavod podpiramo in z njim dobro sodelujemo.« Kot je dejal predsednik Državnega zbora Janko Veber, Bohinj je ter bo ostal »in«. »Želimo si, da Bohinj ostane biser ne le zaradi narave, temveč tudi zaradi ljudi.« Veber vidi rešitev v podobnih ukrepih, kot so bili sprejeti za območja, ki jih je kriza hudo prizadela. »Dejstvo je, da je treba tudi območje s posebnim

statusom zaradi ohranjanja narave drugače obravnavati in da takšno območje potrebuje olajšave. Za to območje pa ti ukrepi še niso zaživel, oziroma niso bili dovolj dobro opredeljeni.« Kot je zaključil Veber, je na temo zakona o Triglavskem narodnem parku 16. januarja napovedana tudi seja odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kamor je vabljen tudi župan Kramar. Marija Markeš z direktorata za okolje je pojasnila, da na ministrstvu za kmetijstvo in okolje pripravljajo sestanek s kolegi z drugih ministrstev glede členov zakona, ki opredeljujejo razvojne spodbude. Prepričana je, da so lani že naredili nekaj korakov naprej, a bo potrebna natančna opredelitev projektov, ki zaradi

lege v parku v tem trenutku ne morejo steči in bo za vsakega posebej treba najti rešitev. »Skraini čas je, da država začne uresničevati svoje zakone ali pa naj celotno območje vrne nazaj v upravljanje lokalne skupnosti, ki je skozi stoletja že pokazala, da to območje zna ohranjati,« je izpostavil Kramar, ki pravi, da so Bohinjci tudi sami pripravljeni storiti vse, a potrebujejo pomoč države. Zadovoljen pa je bil tudi z rezultatom posveta, saj so dobili zagotovila, da se bodo zadeve premaknile. Bohinjci so bili po sestanku večinoma mnenja, da so spet dobili vrsto obljub, vendar se brez resne nepokorščine ne bo nič premaknilo. »Prevečkrat smo bili že razočarani,« je bilo slišati.

Občina na Facebooku

Jesenice – Občina Jesenice je odprla svoj profil na Facebooku, kar bo dodatna možnost, da bodo občani in drugi našli informacije o aktualnem dogajanju na Jesenicah. Hkrati bodo lahko izrazili svoje mnenje in sodelovali v morebitni razpravi.

Znova rekorden proračun

Gorenjevaško-poljanski svetniki so potrdili 14,96-milijonski proračun. Kar 3,6 milijona evrov gre na račun evropske pomoči.

BOŠTJAN BOGATAJ

Gorenja vas – Tik pred novim letom so občinski svetniki že tradicionalno potrdili proračun za leto 2014. Višina letošnjega znaša 14,96 milijona evrov in je krepko višji po veljavnem iz leta 2013 (po rebalansu), ki je bil vreden 11,71 milijona evrov. Za letošnji proračun so značilne visoke investicije, zlasti na področju vodovoda in kanalizacije pa tudi energetske sanacije javnih stavb. Za vse projekte ima občina odobrena nepovratna sredstva. Iz istega razloga je predvideno zadolževanje v višini dveh milijonov evrov.

Za projekt Oskrbe z vodo v Porečju Sore so namenili 2,4 milijona evrov, zgrajenih bo 16,5 kilometra cevovodov, štiri vodohrani, tri črpališča in klorinatorska postaja. Po zaključku gradnje od Hotavelj prek Podgore do Trebije bo letos na vrsti še del v

Poljanah. Sedem kilometrov cevovodov je že zgrajenih. Za kanalizacijo in čistilno napravo v Gorenji vasi so namenili 888 tisoč evrov. Doslej so zgradili 4,2 kilometra primarne kanalizacije, čistilna naprava je v poskusnem obratovanju. Dodatno občina namenja 672 tisoč evrov za gradnjo sekundarnih kanalov (vse iz lastnih sredstev).

Pred mesecem se je že začela sanacija doma občine. Vrednost projekta znaša dober milijon evrov, obnova mora biti zaključena do decembra letos. Energetska sanacija čaka tudi zdravstveni dom v Gorenji vasi. Vrednost del je 372 tisoč evrov, ki bo za ta denar uredilo tudi nov vhod v dom in zgradilo dvigalo. Nova bo tudi dostopna cesta. Tretja energetska sanacija bo v gorenjevaški osnovni šoli.

Letos bo občina uredila tudi pešpot, pločnike, parkirišča

in dostopno cesto od Vidma do Osnovne šole Poljane, na Hotavljah bodo zgradili pločnike, od Hotovlje do Predmosta pa odkupili zemljišča za pločnike. Na področju turizma bo občina v dvorcu Visoko uredila prireditveni prostor v gospodarskem posloplju, na območju Rupnikove linije nadaljevala elektrifikacijo, v Štefanovi hiši v Poljanah restavriral stenske poslikave in vrata, pridobila dokumente za pridobitev gradbenega dovoljenja za Terme Kopačnica.

Na Sovodnju bo občina zgradila malo čistilno napravo ob šoli, v Lučinah nadaljevala dela pri obnovi regionalne ceste ter hkrati pripravila dokumente za gradnjo vodovoda, v Javorjah bo zaključila dela na osrednji cesti in priključkih na kanalizacijo in vodovod, na Trebiji in v Poljanah pa poleg prej naštetih investicij obnovili še nekatere odseke cest.

VELIKI TRADICIONALNI KONCERT

TANJA ŽAGAR

Z GOSTI

NEDELJA, 26. JANUAR OB 17.00

DVORANA BIOTEHNIŠKEGA CENTRA
NAKLO

Predprodaja vstopnic:
PETROL, POSTE, EVENTIM

CENA VSTOPNICE V PREDPRODAJI 15 EUR
POSEBNA PONUDBA: KUPREŠ 6, PLAČAŠ 5 VSTOPNIC!

Informacije: 040/754-724

Plaz pretrgal vezi z dolino

Le lesena brv je vez Petrovega Brda z dolino, kar pa je veliko premalo za običajno in varno življenje prebivalcev šestih hiš.

BOŠTJAN BOGATAJ

Železniki – Ob obilnem deževju minuli konec tedna se je sprožil plaz na Petrovem Brdu v občini Tolmin. Lokalna cesta, ki je ni več, pa vodi vse do Podporezna, torej tudi do nekaj hiš v občini Železniki. »Zemeljski plaz je od doline odrezal šest hiš, od tega so tri v naši občini,« je pojasnil župan Anton Luznar. Zaveda se, da je nujen hiter poseg, saj je sedanje stanje neprimerno za običajno življenje, za starejši par, ki potrebuje zdravniško nego, pa je lahko celo usodno.

»Plaz se je utrgal pod nenaseljeno hišo. Po naši oceni bi jo bili najbolje odkupiti in na tem mestu zgraditi cesto ali pa cesto potegniti nad hišo. Pri obeh variantah bi morali v odkup, težave se lahko pojavijo zaradi solastništva hiše in zemljišča,« pove Luznar. Na obeh občinah, Železniki

in Tolmin, morajo počakati na poročilo geologa in predlog projektanta, ki bo tudi ocenil vrednost del.

Oborožena s podatki se bosta oba župana podala na ministrstvo za okolje in prostor, saj bo prvih ocenah

sanacija zemeljskega plazu zelo draga in bo močno preseгла postavke občinskega proračuna. Kako poteka danes življenje pod Poreznom, si lahko le predstavljamo. Družine so del avtomobilov prestavile pod plaz, del

jih je nad plazom. Tako se vozijo v dolino, na delo ali v trgovino. Nekaj časa so bili povsem odrezani od sveta, od torka naprej so na območju plazu postavili leseno brv, ki omogoča varen prehod.

Zemeljski plaz v Podporeznu je utrgal cesto. Prehod je mogoč le peš. /Foto: Občina Železniki

Še brez odločanja o subvenciji

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Železniki – Svetniki strank SDS in Premik so na decembrski seji občinskega sveta v Železnikih zahtevali, naj se na dnevni red uvrsti točka o pravilniku, ki bi urejal subvencije za starše otrok, ki ne obiskujejo vrtca. Župan Anton Luznar je predlagal, naj bi o tem razpravljali na naslednji seji, predlagateljica Branka Petrina Krek (SDS) pa je vztrajala pri čim prejšnji obravnavi, sicer bo prej konec mandata in stvar bo znova obtičala. Predsednik odbora za družbene dejavnosti Leopold Nastran (SD) je pojasnil zgodovino nesojenega pravilnika, pravzaprav dveh, ki sta temeljila na različnih izhodiščih. Po prvem naj bi veljala subvencija za otroke, ki niso bili sprejeti v vrtec, po drugem pa bi subvencijo prejeli starši, kjer je najmanj eden od njiju nezaposlen. Za prvega so že ugotovili, da je neskladen z zakonodajo, za drugega bi morali skladnost z zakoni ugotoviti sedaj, zato predlog o obravnavi na prihodnji seji.

Nastran je še pojasnil, zakaj so nekatere občine sprejele podobne pravilnike: ker je nekaj časa veljalo, da je drugi (in vsi nadaljnji) otrok v vrtcu brezplačno, s tem se je povečal pritisk na vrtnice, občine so iskale različne možnosti od gradnje mobilnih vrtcev in prizidkov do preurejanja drugih stavb v vrtnice, izhod v sili je bila tudi subvencija. Nastran zato predlaga, da bi občinska uprava pripravila pravilnik z izhodišči, da bi subvencija veljala do 3. leta otrokove starosti. Opozicijski svetniki so vztrajali pri obravnavi na decembrski seji, češ da pravilnik sicer ne bo prišel na vrsto v tem mandatu, kar je škoda zlasti za družine. Nekateri svetniki koalicijske, ki sicer možnost subvencije podpirajo, pa so dejali, da z dobro pripravo pravilnika, obravnavo na matičnem odboru in potem na naslednji seji še ne bo nič zamujenega, saj je pomembno, da se poišče zakonita pot. Tako je naposled proti uvrstitvi na dnevni red glasovalo sedem, za pa pet svetnikov.

ZVEZDE PLANETA tuš

IŠČEMO NAJBOLJŠO NARODNO ZABAVNO SKUPINO!

- ANSAMBEL POLJANŠEK
- ANSAMBEL KOLOVRAT
- ANSAMBEL VŽIG
- ANSAMBEL DOR MA CAJT

SODELUJTE PRI IZBORU IN SE POTEGUJTE ZA IZLET NA 26. VESELO KARAVANO z AVSENIKI in ansamblom PETKA

POKUŠINE IZVRSTNIH SLOVENSКИH IZDELKOV
blagovne znamke Tuš

POKUŠINE SLOVENSКИH DOBROT s podeželja

NAGRADNE IGRE IN ANIMACIJE
z voditeljico Jasmino Kandorfer

AVLA PLANETA TUŠ

KRANJ PET | 10. | 1. | 17h

Več informacij na: www.planet-tus.si

Generalni pokrovitelj

Ponovoletno v Retečah

IGOR KAVČIČ

Reteče – V soboto, 11. januarja, ob 19. uri bo v Kulturnem domu v Retečah že tradicionalni 23. ponovoletni koncert. V KUD Janko Krmelj Reteče - Gorenja vas tudi letos pripravljajo že tradicionalni ponovoletni koncert. Če so lani praznovali 90-letnico tamburaške dejavnosti v kraju, so letos tamburaši Bisernice v goste povabili goste iz bližnje Sore pri Medvodah. Ob nastopu vseh tamburaških skupin Bisernica

ter nastopu pevskega kvinteta Patina se bodo letos predstavili tudi folklorniki iz KUD Oton Župančič iz Sore. Obštridesetletni dejavnosti tamkajšnje folklore bodo na jutrišnjem koncertu nastopila skupina Ta prcajtani, z reteškega odra pa bodo zapele tudi Sorške kresnice. V Bisernici obljublajo pester in zanimiv večer, saj bodo različne skladbe izzvenele bodisi v instrumentalnih ali pevskih oblikah. Izbor je širok od ljudskih pesmi do zabavne glasbe in priredb klasičnih del.

Folklorna skupina Ta prcajtani iz Sore se bo predstavila s plesi iz Bele krajine.

Preprosto uživa v muziki

Tradicionalni Božično-novoletni koncert Pihalnega orkestra Alples iz Železnikov je minil v odličnem razpoloženju. Z orkestrom že sedmo leto sodeluje in ga vodi Martin Pustinek, ki je tudi svojo glasbeno pot začel v Alplesovih vrstah.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Tradicionalni Božično-novoletni koncert Pihalnega orkestra Alples Železniki, ki ga v tamkajšnji športni dvorani vsako leto 26. decembra, na god sv. Štefana, pripravijo domači godbeniki, je tudi letos navdušil publiko. Aplavzov za izvrstno muziko ni manjkalo niti domačemu orkestru niti letošnjim gostom, pristni dalmatinski klapi Maslina. Še posebej zanimivo je bilo slišati tri skladbe, ki jih je klapa, sestavljena tako iz pevcev kot instrumentalistov, izvedla skupaj s pihalnim orkestrom, aranžma je zanje pa je napisal že sedmo leto njihov dirigent Martin Pustinek iz Besnice pri Kranju.

Na Železnike in pihalni orkester Alples ima Martin Pustinek zelo lepe spomine. Danes priznani pozavnist in dirigent, ni mu tuje igranje na trobento, bariton in bas kitaro, zadnja leta pa piše tudi lastne skladbe in priredbe tako za pihalne orkestre kot druge manjše sestave, je svojo glasbeno pot začel pred petindvajsetimi leti prav v Železnikih. »Pokaži zube. Ti češ biti za trombon,« se Martin Pustinek spominja dne, ko ga je daljnega leta 1988 za pozavnista izbral takratni vodja orkestra prof. Dragiša Mišković. Začela sta vaditi in po nekaj mesecih je Martin znal toliko, da se je lahko pridružil orkestru. »Na začetku mi je vlečenje pozavne šlo kar nekoliko na živce. Vsak petek, soboto in nedeljo sem najmanj po tri ure na dan preživel z Miškovićem in instrumentom. Imel je odlično taktiko: najprej sem igral devetdeset odstotkov ure bariton, deset odstotkov pa pozavno, po letu dni se je razmerje obrnilo na deset odstotkov baritona in devetdeset pozavne, vse dokler ni bariton izginil z najinega repertoarja,« Pustinek ni pozabil svojih prvih korakov v glasbi. Seveda pa se je hkrati naučil tudi igranja baritona, kar mu je kasneje v glasbeni karieri prišlo še kako prav. Že v šolskih letih je po besniški dolini z baritonom sodeloval z različnimi narodno zabavnimi sestavi.

Martin Pustinek je glasbenik, ki obvlada različne instrumente, v Železnikih pa že sedmo leto vodi tudi Pihalni orkester Alples. / Foto: Andrej Tarfila

Ker v kranjski glasbeni šoli v tistih letih ni bilo oddelka za nizka trobila, je nižjo glasbeno šolo obiskoval v Ljubljani, kjer je kasneje glasbeno izobrazbo pridobil tudi na srednješolski stopnji, današnjem Konservatoriju. Letos bo minilo deset let, odkar je v razredu Aleša Šnofla končal šolanje v Ljubljani, že naslednje leto pa je opravil sprejemne izpite na Univerzi za glasbo in upodabljačo umetnost v avstrijskem Gradcu. Kot sam pravi, je bilo to pomembnih pet let študija v razredu ameriškega jazzovskega pozavnista Eda Neumeisterja, igranja klasične pozavne pa se je tri leta učil pri profesorju Reinhardu Summerju. »V Gradcu sem orkestrske izkušnje nabiral v tamkajšnjem big bandu, s katerim sem bil pod vodstvom legendarnega ameriškega saksofonista in dirigenta Dona Menzea tudi dvakrat na turneji, poleg tega pa sem igral tudi v tako imenovanem »stage bandu«. Z veseljem sem se udeleževal tudi seminarjev pri priznanih profesorjih, kot so Luis Diego Bonilla, Eric van Lier, Bart van Lier, Bob Mintzer in drugi.«

Šolanje v Gradcu, tamkajšnji študij pozavne velja za zelo kvalitetnega, je bila za Pustinka tudi nekakšna življenjska šola. »Imel sem učitelje s celega sveta, velikega pomena zame pa je bilo tudi to, da sem imel priložnost

veliko igrati. Hkrati sem se učil še dirigiranja in komponiranja,« potrjuje Pustinek in dodaja, da je bil v teh letih veliko na poti med Gradcem in domom. Ne eni strani študij v tujini, na drugi sodelovanje z različnimi bandi doma. »Veliko sem »težgaril«, kot se reče, saj sem moral tudi kaj zaslužiti za šolnino, najem sobe, bivanje v Gradcu. Poleg tega, da sem igral v kranjskem pihalnem orkestru, dolga leta sem bil tudi član orkestra Bid bang, ki ga v Radovljici vodi Blaž Trček, sem igral povsod, kjer so potrebovali pozavnista, baritonista ali basista. Bil sem študijski glasbenik na albumih Nuše Derende, Natalije Verboten in drugih, skoraj dvajset let sem igral v različnih narodno-zabavnih ansamblih doma in v tujini. Predlani sem zaradi prezasedenosti po sedmih letih prenehal igrati v Ansamblu Mira Klinca.«

Pred sedmimi leti so ga povabili tja, kjer je začel: v Pihalni orkester Alples v Železnike, tokrat kot dirigenta. Po vaji, dveh so se odločili zanj in še vedno ga uspešno vodi. Vaje imajo enkrat na teden. Ob tem je v Pihalnem orkestru MO Kranj pomočnik dirigenta Mateja Rihterja, prav tako pa je v Cerkljah, kjer so godbo ustanovili pred štirimi leti, pomočnik dirigenta Tomaža Kukoviča. Hkrati je v Cerkljah tudi učitelj trobil. Uživa v vodenju orkestru.

Preteklo leto je bilo še posebej uspešno za železnikarski orkester. V njem igrajo glasbeniki od petnajst do petdeset let, mladi imajo vsi končano nižjo glasbeno šolo. Vsako leto zabeležijo okrog dvajset nastopov, lani pa so se že drugič doslej udeležili festivala pihalnih orkestru v francoski Provansi. »V Franciji je tako živahno, ko igramo po tamkajšnjih ulicah, da trobilci običajno z najlonkami zapremo odmevnike naših trobil, da noter ne letijo konfeti in podobno

Francozi namreč pripravijo prave ulične zabave.« Lani poleti so igrali na festivalu na Ohridu, gostovali pa so tudi pri pobratnem Puhačkom orkestru v Lepoglavi na Hrvaškem. »Letos nas čaka večji koncert ob petintridesetletnici orkestra in zagotovo bo ta nekaj posebnega,« je prepričan, a še nekoliko skrivnosten Martin Pustinek, ki velja za zelo delavnega glasbenika, saj rad priskoči na pomoč v različne sestave in orkestre.

»Uživam v igranju in drugače pač ne gre,« je prepričljiv Pustinek, kateremu se da iz oči razbrati, da bi z veseljem prevzel vodenje še kakšnega orkestra; kot sam poudarja, pa ga vse bolj zanima tudi delo študijskega glasbenika. O Martinu Pustinku, takem kot je, komunikativnem in odprtem tako do ljudi kot do različnih zvrsti glasbe, bomo zagotovo še slišali.

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ (TUŠ)

Sobota, 11. 1.
17.10, 20.30 VOLK Z WALL STREETA
16.15, 21.15, 22.30
PARANORMALNO: OZNAČENI
17.30, 20.20 SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE WALTERJA MITTYJA
15.15 OBLAČNO Z MESNIMI KROGLICAMI 2
19.45 SOVRAŽNIK PRED VRATI
13.45 SPREHOD Z DINOZAVRI
15.30 SPREHOD Z DINOZAVRI, 3D
18.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA
16.45, 20.00
HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA, 3D
16.20 GREMO MI PO SVOJE 2
21.45 JEBEŠ NOVICE 2
14.40 LEDENO KRALJESTVO, sinhro.
18.15 LEDENO KRALJESTVO, 3D, sinhro.
14.00 JURIJ IN POGUMNI VITEZI
14.30 JELENČEK NIKO 2, sinhro.

17.30, 20.20
SKRIVNOSTNO ŽIVLJENJE WALTERJA MITTYJA
15.15 OBLAČNO Z MESNIMI KROGLICAMI 2
19.45 SOVRAŽNIK PRED VRATI
13.45 SPREHOD Z DINOZAVRI
15.30 SPREHOD Z DINOZAVRI, 3D
18.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA
16.45, 20.00 HOBIT: SMAUGOVA PUŠČA, 3D
16.20 GREMO MI PO SVOJE 2
14.40 LEDENO KRALJESTVO, sinhro.
18.15 LEDENO KRALJESTVO, 3D, sinhro.
14.00 JURIJ IN POGUMNI VITEZI
14.30 JELENČEK NIKO 2, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 10. 1.
18.00 THOR: SVET TEME
20.00 MAČETA UBIJA
Sobota, 11. 1.
18.00 MAČETA UBIJA
20.00 THOR: SVET TEME

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Nedelja, 12. 1.
17.10, 20.30 VOLK Z WALL STREETA
16.15, 21.15 PARANORMALNO: OZNAČENI

Milena Miklavčič

Ogenj, rit in kače niso za igrače

25 EUR

Avtorica v knjigi s 350 stranmi piše o najbolj skritih, intimnih dejanjih spolnosti naših prednikov, o življenju dekel in hlapcev, o otroštvu dedov in babic, zidavi hiš po 2. svetovni vojni in o okoliščinah, v katerih so se včasih rojevali otroci. Zanimive so zgodbe o tem, kako in zakaj so se ljudje sovražili, se ženili, umirali. Posebno poglavje je namenjeno dedu Luki, ki je bil znana žirovska legenda. Redna cena knjige je 30 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena le 25 EUR + poštnina.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Dežela dolgega oblaka

Mojstrana – V Slovenskem planinskem muzeju bo danes, v petek, 10. januarja, ob 18. uri potopisno predavanje Janeza Pretnarja z naslovom Aoteora – dežela dolgega belega oblaka.

Vsak dan je lahko čaroben dan

Podljubelj – V ponedeljek, 13. januarja, ob 19. uri bo v dvorani kulturnega doma v Podljubelju odprtje razstave fotografij, ki so plod fotografskega natečaja KUD Podljubelj.

Gneča na kranjski zelenici

Nogometaši Triglava so minulo sredo opravili prvi trening v tem letu, v Domžalah pa priprave na marčevsko nadaljevanje tekmovanja v prvi ligi začenejo v ponedeljek.

JOŽE MARINČEK,
VILMA STANOVNIK

Kranj, Domžale – V sredo točno ob 15. uri se je na prvem treningu pred nadaljevanjem prvenstva v prvi slovenski nogometni ligi Telekom na treningu v Kraju zbralo kar trideset nogometašev, na katere trener Siniša Brkič in njegov pomočnik Rajko Kondič računata v spomladanskem delu. Po kratkem sestanku so se fantje resno lotili dela.

»Največ se bomo posvetili kondicijski pripravi in počasi poskusili sestaviti moštvo, ki bo nato nosilo breme borbe za obstanek v ligi. Večinoma bomo trenirali doma, v športnem centru Kranja na umetni travi, izkoristili pa bomo tudi nogometno igrišče v vojašnici, ki je blizu štadiona. Finančna situacija nam ne dovoli, da bi že sedaj imeli v mislih priprave v krajih z ugodno klimo. Računamo, da bi našli nekaj pokroviteljev in izvedli štiri ali petdnevne priprave v Istri. Če nam ne bo uspelo, bomo pač trenirali tam, kjer bomo lahko,« je povedal trener Brkič, ki bo imel za spomladanske tekme nekoliko spremenjeno ekipo.

»Po desetih dneh priprav se bomo pogovorili z igralci.

Varovanci trenerja Siniše Brkiča in njegovega pomočnika Rajka Kondiča so v sredo začeli priprave na spomladanski del v prvi nogometni ligi. / Foto: Gorazd Kavčič

Če do dogovora s katerim od njih ne bo prišlo, bo igralec prost. Tako pač je, taka je finančna situacija. Računamo tudi na nekaj novih obrazov, ki naj bi prišli iz Gorenjske in okolice. Nekaj jih imamo že v mislih, a treba je vedeti, da se prestopni rok konča 31. januarja in je za to še kar nekaj časa,« je še povedal Brkič in dodal, da naj imajo do začetka marca predvidenih že nekaj prijateljskih tekem.

Tudi v taboru Domžal imajo že izdelan načrt priprav, ki pa se za igralce članskega

moštva začnejo ta ponedeljek, 13. januarja. V sedmih tednih naj bi imeli 57 treningov ter sedem ali osem pripravljalnih tekem.

Varovanci trenerja Luke Elsnerja se bodo prve tri tedne priprav potili v domačem okolju. V ponedeljek, 3. februarja bodo odšli na desetdnevne priprave v Italijo, v mesto Cervia blizu Riminija. Med potjo se bodo v Kopru pomerili s Crveno zvezdo, na Apeninskem polotoku pa bodo odigrali še dve ali tri pripravljalne tekme. Nato se bodo 13. februarja vrnil domov in

opravili še zadnja dva tedna priprav ter predvidoma odigrali še dve tekmi.

Kot načrtujejo v Domžalah, se bo začetka priprav udeležilo petindvajset nogometašev, saj je po Milošu Mijiću, Drašku Božoviću in Denisu Ljuboviću vrste Nogometnega kluba Domžale ta teden zapustil še Igor Banović. 26-letni hrvaški zvezni igralec, ki je za dvakratne slovenske prvake odigral 11 prvenstvenih tekem in dosegel dva gola, je po polletnem bivanju ob Kamniški Bistrici s klubom sporazumno prekinil pogodbo.

Triglav se je maščeval za poraz v pokalu

Maribor – V sredo se je s tekmo prvega kroga med Branikom in Triglavom začelo državno prvenstvo za vaterpoliste. Po zmagi v boju za naslov pokalnega prvaka so bili favoriti Štajerci. A računali jim niso izšli, saj je trener Triglava Primož Troppan presenetil s taktiko in Kranjčani so slavili z 9 : 11. Junak je bil prav gotovo vratar Roman Naglič, ki je branil veliko število nevarnih strel, med njimi tudi dve najstrožji kazni. Ker v prvenstvu ne bo nastopala Kokra, bo tekmovalo le pet klubov, srečanje prvega kroga med Žusterno in Kamnikom Slovanom se bo odigralo v soboto ob 19. uri v bazenu Žusterna. Olimpija je v prvem krogu prosta.

Festival hokeja v Kranju

Kranj – Ledna dvorana Zlato polje bo za vikend dobro zasedena. Poleg tekem mlajših selekcij bo jutri ob 19.15 na sporedu še predzadnja tekma članskega moštva Triglava v prvem delu Internacionalne lige. Nasprotnik bo vedno neugodno moštvo Playboy Slavija. V nedeljo ob 11.45 se bo začel turnir za najmlajše v kategorijah U6, U8 in U10, na katerem bodo nastopili mladi iz Zaloga, Maribora, z Jesenic in iz Kranja. Za nemoten potek bodo poskrbeli trenerji in starši otrok domačega kluba, ob koncu turnirja pa bo še bogat srečelov.

Naši z dobro popotnico za Kulm

Po novoletni turneji, ki se je minuli ponedeljek končala z zmago slavjem novega avstrijskega zvezdnika Thomasa Dietharta in drugim mestom našega junaka turneje Petra Prevca, so smučarji skakalci že zbrani v Kulmu.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Z zadnjo tekmo v Bischofshofnu se je končala 62. novoletna turneja smučarjev skakalcev, ki bo v lepem spominu ostala tudi naši ekipi, zlasti Triglavovemu orlu Petru Prevcu, saj jo je začel in končal na zmagovalnem odru, v skupnem seštevku pa je osvojil odlično četrto mesto.

Najboljšo predstavo na četrtem prizorišču je prikazal domačin Thomas Diethart, ki je skočil 138,5 in 140 metrov in bil edini boljši od Petra Prevca, ki je skočil 139,5 in 138,5 metra. Tretje mesto je osvojil Avstrijec Thomas Morgenstern s skokoma 137 in 142 metrov.

Zmagovalec 62. novoletne turneje je tako postal Diethart, drugo mesto je osvojil Morgenstern, tretje pa Simon Ammann. Poleg Petra Prevca

Naši skakalci na čelu s Petrom Prevcom imajo pred novimi tekmami dovolj razlogov za dobro voljo. / Foto: Gorazd Kavčič

na četrtem mestu so točke na novoletni turneji od naših osvojili še Jaka Hvala, Robert Kranjec, Jurij Tepeš, Jernej Damjan, Tomaž Naglič in Rok Justin.

Peter Prevc je z drugim mestom v Bischofshofnu izenačil svojo najboljšo uvrstitev v svetovnem pokalu ter se v seštevku svetovnega pokala

prebil na trenutno deseto mesto. »V Bischofshofnu so mi uspeli odlični skoki. Rezultat je super, čeprav imam še nekaj rezerve. Celotno turnejo ocenjujem kot odlično,« je po novoletni turneji poudaril Prevc.

Sedaj so smučarji skakalci že v Kulmu, kjer so prvi v sredo že preizkusili letalnico.

Najdlje je poletel naš skakalec Matic Krameršič, ki je pristal pri 202 metrih. Po današnjem dopoldanskem treningu bodo ob 14. uri na sporedu kvalifikacije, tekmi pa bosta jutri in v nedeljo.

Razveseljivo je dejstvo, da Nejc Dežman z dosežki v celinskem pokalu Sloveniji priboril dodatno kvoto, tako da bo Slovenija v naslednji periodi na tekmah svetovnega pokala lahko znova nastopila s sedmimi skakalci. Priložnost na letalnici na Kulmu bodo tako dobili Nejc Dežman, Robert Kranjec, Peter Prevc, Jaka Hvala, Jernej Damjan, Jurij Tepeš in Tomaž Naglič. Med našimi imajo nastop na tekmah na Kulmu med štirideseterico zagotovljen Peter Prevc, Robert Kranjec in Jurij Tepeš, ki so bili lani med deseterico v poletih, medtem ko si bodo morali drugi nastop na tekmah priboriti v kvalifikacijah.

CMEPIUS - Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja

vabi k prijavi na razpis programa Slovenski študentski sklad EGP in NFM 2009-2014

Prijavni roki

Prilagodljivi obiski	Velja odprti rok za oddajo vloge, najmanj 30 dni pred začetkom mobilnosti
Projekti mobilnosti v visokem šolstvu	17. 2. 2014
Mednarodna mobilnost izobraževalnega osebja v splošnem in poklicnem izobraževanju in usposabljanju	17. 2. 2014
Projekti medinstitucionalnega sodelovanja v visokem šolstvu	17. 2. 2014
Projekti medinstitucionalnega sodelovanja na področju izobraževanja in usposabljanja (šolska partnerstva)	17. 2. 2014

Dodatne informacije na:
01-620-94-50

eeagrants@cmeplus.si
www.cmeplus.si/nfm

Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana

Pogrešani Jani Bolka

BOŠTJAN BOGATAJ

Cerklje, Kranj – Kranjski policisti zbirajo obvestila o pogrešanem 15-letnem Janiju Bolki iz Poženika pri Cerkljah, ki bi se v sredo po šoli iz Kranja moral vrniti domov.

Pogrešani je suhe postave, visok je približno 180 centimetrov. Ima kratke temno rjave lase. Verjetno je oblečen v sivo jopico s kapuco, črno prehodno jakno, svetlo modre kavbojke, obutv sive čevlje. Pri sebi ima tudi vojaški nahrbtnik in več kosov oblačil.

Vse, ki bi pogrešanega opazili ali kar koli vedeli o njegovem izginotju, policija prosi,

Jani Bolka

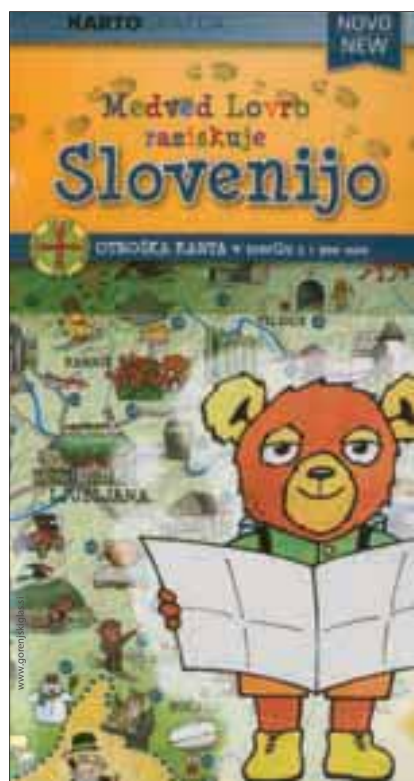
naj o tem obvestijo najbližjo policijsko postajo ali pokličejo na intervencijsko številko 113 oziroma na anonimni telefon policije 080 1200.

Enkrat na polno, drugi dan kidanje snega

Kranj – Torkov dopoldan je bil za kranjske gasilce zelo deloven. V zelo kratkem času so posredovali pri požaru v Špikovi ulici (Drulovka) v Kranju, nato še v nekdanji tovarni Zvezda. Pri slednjem požaru ni bilo (zgolj izpust pare), v drugem primeru je posredovalo enajst kranjskih poklicnih gasilcev in sedem iz PGD Breg ob Savi. Najverjetneje je zagorelo zaradi slabe električne napeljave v podstrešni sobi, zelo hitro je začela tleti izolacija. Gasilci so svoje delo razmeroma hitro opravili, tudi tokrat pa se je pokazalo, da težko opravljajo svoje delo: »Intervencijske poti so v Kranju neurejene, ne le na Drulovki, kjer so ozke ulice, na Planini so postavili količke, mimo katerih ne moremo z večjimi vozili, v Šorlijevem naselju so ob vseh poteh količki, mimo katerih ne moremo,« je povedal vodja izmene Tomaž Novak. Zaradi dveh intervencij v zelo kratkem času so na delo v torek prišli tudi gasilci tretje izmene.

Čprav kranjski gasilci lahko posredujejo vsak čas na več koncih, sta dva poklicna gasilca morala kidati sneg z montažnega drsališča na Slovenskem trgu v Kranju.

Prikupen zemljevid lahko obesite v otroško sobico. Na njem je na zabaven, a poučen način prikazana Slovenija in tipične značilnosti določenega kraja. Otroci bodo z ogledi zemljevida dobili občutek za orientacijo in lokacijo slovenskih pokrajin, rek in mest. Zemljevid je izdalo podjetje Kartografija d.o.o.

Redna cena zemljevida je 8,10 EUR. Če zemljevid kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

6
EUR

* poština

Gorenjski Glas

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201-42-41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gasilci zbirajo igrače in oblačila za otroke

Člani PGD Visoko - Milje zbirajo plišaste igrače in oblačila za slovenske otroke in otroke iz sirotišnice v Banjaluki. »Pretreslo me je, ko vem, kaj vse imajo nekateri otroci, drugi pa nič,« pravi predsednica Larisa Bakovnik.

BOŠTJAN BOGATAJ

Visoko – Prostovoljno gasilsko društvo Visoko - Milje je eno od številnih slovenskih gasilskih društev. V začetku jeseni bo prek dvesto članov praznovalo devetdeset let dela. »V društvu deluje dvajset dobro pripravljenih in opremljenih operativcev, sicer se lahko pohvalimo z odličnim delom z mladimi, člani in članicami, imamo tudi zelo uspešne veterane,« pove poveljnik Matjaž Bakovnik.

Odslej se bodo lahko pohvalili tudi s humanitarno akcijo. Predsednica Larisa Bakovnik je med božičnimi prazniki brskala po svetovnem spletu in preiščevala, kako bi lahko otrokom polepšali njihove dni. »Slučajno sem naletela tudi na stran Doma za otroke brez staršev Rada Vranješevič v Banjaluki. Težko je verjeti, kakšne želje imajo, še posebej, če so na drugi strani za večino naših otrok te stvari samoumevne,« pove predsednica.

Pisala je Katarini Tomšič, ki je pred leti že izpeljala podobno akcijo. »V želji, da bi otrokom polepšali prihodnost, bi konec januarja ali v začetku februarja obiskali sirotišnico v Banjaluki in

Larisa Bakovnik in Petra Kranjec že zbirata plišaste igrače za malčke. »Vse življenje sem zbirala plišaste igrače, večino bom zdaj podarila za otroške nasmehe,« pravi Bakovnikova.

jih malce obdarili. Nam lahko priskočite na pomoč?« je bilo vprašanje Larise Bakovnik, odgovor Katarine Tomšič pa še lepši: »Pravim, da mora biti to moje leto ... Tako lepega e-sporočila nisem pričakovala.« Akcija je stekla zelo hitro. Že minulo soboto so v gasilskem domu začeli zbirati plišaste igrače in oblačila za otroke, ki bodo romala v Banjaluko, v dom Malči Beličeve v Ljubljani, nekaj igrač bi radi podarili tudi okoliškimi vrtcem.

Obveščanje o akciji večinoma poteka prek omrežja

Facebook. »Odziv je ogromen,« pove koordinatorka akcije in tajnica društva Petra Kranjec. »V sirotišnici so otroci do 18. leta starosti, zato potrebujemo oblačila vseh velikosti, ki pa morajo biti v dobrem stanju. Lepe naj bodo tudi plišaste igrače.« Glavni del humanitarne akcije bo prihodnjo soboto, 18. januarja, ko visoki gasilci vabijo vse člane, prijatelje, sosede, vaščane in vse ljudi dobre volje, da jih pridejo pogledat, si ogledajo gasilsko opremo, mlajši se lahko tudi preizkusijo, se

posladkajo s čajem in piškoti ter prinesejo tudi kako igračo ali oblačilo.

»Marsikdo je prerasel igrače in sedaj neuporabljene ležijo v škatlah v kleti ali na podstrešju. V omari je zagotovo kak kos oblačila, ki je bil malokrat uporabljen. Poiščite jih, narišimo nasmehe na igračah, saj je najbolj pomemben otroški nasmehe,« vabi Larisa Bakovnik. Ti otroci si ne želijo sodobnih elektronskih igrač, ampak tople čevlje in bundo, morda plišasto igračo za lažji zaključek dneva.

Odkrili in ovadili roparja

Jeseniški policisti so odkrili in kazensko ovadili 28- in 35-letnega Jeseničana, ki naj bi 31. maja lani oropala trgovino v Zabreznici.

ANDRAŽ SODJA

Jesenice – Kot so sporočili s policijske uprave Kranj, so jeseniški policisti podali kazensko ovadbo zoper 28- in 35-letnega Jeseničana, ki naj bi 31. maja lani oropala poslovalnico Mercatorja v Zabreznici. Rop se je takrat zgodil le nekaj ur po ropu poslovalnice Gorenjske banke na Jesenicah, policisti pa povezave med obema ropoma niso odkrili.

V trgovino Mercator na Breznici pri Žirovnici je tedaj vstopil ropar, oborožen s pištolo, ter zahteval denar, nato pa pobegnil. Kot so med preiskavo ugotovili policisti,

sta bila takrat roparja dva, vlogi v kaznivem dejanju pa sta si razdelila. »28-letnik je okoli 16. ure zamaskiran vstopil v trgovino in od prodajalke z grožnjo in orožjem v roki zahteval denar in si ga tudi protipravno prilastil. Medtem ga je 35-letnik pred trgovino čakal v avtomobilu, s katerim sta se po nezakonitem dejanju odpeljala s kraja,« so sporočili s policije.

Roparja sta odnesla za okoli 550 evrov gotovine, za storjeno kaznivo dejanje pa jima grozi od treh do petnajst let zapora. Oropana trgovina je bila že pred tem tarča roparjev, tudi prvega storilca so policisti ujeli.

Preiskava ropa trgovine v Zabreznici 31. maja lani

POSLOVNI GLAS

Letos boljše leto za Goodyear

Goodyear Dunlop Sava Tires iz Kranja podrobnejših poslovnih rezultatov za lani še ni razkril. Ob menjavi vodstva, poslovil se je Thierry Villard, prišel Jacek Pryczek, pa so s težavnim letom 2013 zadovoljni, čeprav je bilo slabše kot enako težavno leto 2012. Leto 2014 kaže okrevanje gospodarstva, v kranjski tovarni so lani tudi zato investirali novih enajst milijonov evrov.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – Tokratno predstavitev rezultatov je Goodyear Dunlop Sava Tires pripravil v Mesnem muzeju Ljubljana, saj so med pokrovitelji razstave Kolo, 5200 let. Hkrati je bila to tudi priložnost za slovo od glavnega direktorja Thierryja Villarda, ki prevzema Goodyear Avstralija in Nova Zelandija, in za predstavitev Jaceka Pryczeka, ki prevzema Goodyear Srednja Evropa (tovarni v Kranju in na Poljskem).

»Podobno kot v letu 2012 tudi lani gospodarstvu v Evropi ni šlo najbolje. Znotraj EU večjega okrevanja ni bilo zaznati, še vedno se spopadamo s posojilnim krčem,« je nagovor začel Villard. Tako registracija tovornih kot osebnih vozil je lani znova padla (okoli dva odstotka), prodaja pnevmatik je bila v prvih devetih mesecih leta 2013 podobna kot v letu 2012. To pomeni, je povedal nekdanji glavni direktor, da je bilo zelo težko, saj je bila prodaja slaba, na Poljskem celo za več kot deset odstotkov.

»Kljub zahtevnim gospodarskim razmeram je tovarna poslovala solidno in smo z rezultati zadovoljni,« je povedal Thierry Villard, ponosen, da so tudi lani investirali za enajst milijonov evrov v nove, kvalitetnejše pnevmatike in v proizvodnjo, skupno pa je Goodyear v kranjsko tovarno v 15 letih vložil že 211 milijonov evrov. Villard je zadovoljen z opravljenim v Sloveniji, pravi, da je s sodelavci ustvaril veliko poslovnih modelov dobrih praks, ki bi jih lahko uporabljali tudi drugod. Prepričan je, da bo kranjska tovarna ostala tudi v prihodnje eno najuspešnejših tujih investicij v Sloveniji.

Decembra je Goodyear ustanovil novo skupino grozdov Srednja Evropa. Vodi jo Jacek Pryczek, ki je takoj priznal, da bo težko obuti čevlje prehodnika: »Čutim veliko odgovornost in obvezo do zaposlenih in denarja, ki ga je Goodyear vložil v Kranj.« Osredotoča se na dolgoročni uspeh Goodyear Dunlop Sava Tires, kar pomeni, da bo Goodyear še vlagal v

Thierry Villard (desno) in Jacek Pryczek, stari in novi glavni direktor Goodyear Dunlop Sava Tires oziroma Goodyear srednja Evropa / Foto: Gorazd Kavčič

»Na poslovni poti sem zamenjal vsaj dvajset služb, selitve so del mojega življenja. Selitev iz Slovenije je ena najtežjih, čeprav sem vedel, da ne bom ostal za vedno,« je ganjen povedal Thierry Villard in dodal še misel za Slovence: »Prihodnost te dežele je veliko svetlejša, kot jo morda vidite vi. Imate energijo za okrevanje, izkoristite jo.«

kranjsko tovarno, v zaposlene in blagovne znamke in tako ohranil ter utrdil položaj vodilnega proizvajalca pnevmatik v Jugovzhodni Evropi.

Težave gospodarstva se bodo nadaljevale tudi letos, okrevanje bo šibko in postopno, več optimizma je na

trgih zahodne Evrope. »Proizvajalci kvalitetnih pnevmatik smo lahko bolj optimistični. Razlogi za rast so na Poljskem in v Ukrajini, v srednji Evropi, tudi v Sloveniji bomo morali skupaj prebiti led,« je optimističen novi glavni direktor.

Poudarja, da bodo osredotočeni na razvoj proizvodnje, zaposlenih in znamk, na razvoj prodajno-servisne mreže Vulco, posebej je poudaril tudi dva projekta, ki presegata klasično domeno poslovnega sveta: za večjo varnost v cestnem prometu izvajajo projekt Goodyear za varnost otrok, četrto leto tudi okoljsko kampanjo Pozor(!)ni za okolje. »Ne gre nam le za dobiček, vsi v našem podjetju se morajo počutiti dobro. Thierry Villard je na tem področju v zadnjih letih naredil ogromno, saj prihajam v ekipo z zmagovalno miselnostjo. Moja naloga bo, da je ne izgubimo. Letos bomo predstavili najboljši nabor pnevmatik vseh časov,« je še povedal Pryczek.

Zahtevajo ustavno presojo zakona

Vse več je zahtev za oceno ustavnosti zakona o davku na nepremičnine, ki velja od 1. januarja dalje.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Oceno o ustavnosti zakona so že vložili SDS, Združenje občin Slovenije (s pomočjo SLS in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije) in Občina Rogašovci. Poslanci SDS, poslanca narodnih skupnosti in vsi trije nepovezani poslanci v zahtevi za oceno ustavnosti zakona navajajo, da je zakon v več členih ustavno sporen in tudi krivičen, saj bo obremenil predvsem tiste, ki so že danes na socialnem robu. Podlaga za obdavčitev ni tržna vrednost, temveč neka imaginarna, modelsko določena vrednost, za katero je bilo že velikokrat pokazano, da ne ustreza dejanski vrednosti, menijo v SDS.

Združenje občin Slovenije, v katerega je včlanjenih 140 občin, očita zakonu, da občinam z obdavčitvijo nepremičnin v javni rabi in z delitvijo davka med državo

Davek na nepremičnine - zdaj je na potezi ustavno sodišče.

in občine jemlje okoli 25 milijonov evrov prihodkov na leto in tudi pomemben vpliv na občinsko prostorsko politiko. Združenje poleg tega izpodbija tudi ustavno sporne določbe zakona, na kar so opozarjali tudi podpisniki peticije proti davku

na nepremičnine. Sporna je davčna osnova, to je splošena tržna vrednost nepremičnin, in iz nje izhajajoča neenakost državljanov, sporne so določbe o sodnem varstvu, ki zavezancem ne omogočajo, da oporekajo vrednosti nepremičnin,

motijo pa jih tudi neenake davčne stopnje za sicer primerljive nepremičnine.

Zahtevo za oceno ustavnosti zakona je vložila tudi Občina Rogašovci. Po zakonu se bo zbrani davek polovično delil med občino in državo, a za prva tri leta bo veljala izjema, po kateri bodo občine od države prejele toliko davka, kot so v letu 2012 obračunale nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Ker Občina Rogašovci kot edina slovenska občina zadnja leta ni pobirala nadomestila, se bodo njeni občani znašli v neenakopravnem položaju – plačevali bodo davek, občina pa iz državnega proračuna za to ne bo dobila nobenega denarja.

V poslanskih skupinah SLS in NSi so pričakovali, da bodo za vložitev zahteve za ustavno presojo zakona pridobili potrebnih trideset poslancev, a ker jim to ni uspelo, računajo na to, da jo bo vložil državni svet.

KÄRNTNER MESSEN
KLAGENFURT

Največji kmetijski sejem v prostoru Alpe-Jadran

Kmetijski sejem

od petka do nedelje
od 17. do 19. januarja
2014

V letu 2014 še večji!

320 razstavljalcev iz 7 držav
37.000 kvadratnih metrov razstavnih površin

★
Teme:
kmetijska in gozdarska tehnika, hiša in gospodarsko poslopje, krmila in semena, trženje, svetovanje itn.
★

Znižana vstopnina

Vstopnica za Kmetijski sejem vas namesto 7 evrov stane samo 3 evre.

3 €

SEJMIŠČE CELOVEC www.kaerntnermessen.at

Pripravili bodo nov rejski program

CVETO ZAPLOTNIK

Groblje – V Društvu rejcev goved črno bele pasme v Sloveniji bodo tudi letos dali velik poudarek strokovnemu izobraževanju. Pripravili bodo tečaj osemenjevanja v lastni čredi, predavanja o sodobnih trendih pri gradnji in opremljenosti hlevov za krave molznice, o gospodarjenju s čredo ob podpori sodobne tehnologije in robotov za molžo, o vzreji telet in mlade živine in o tem, kako priti do visoko produktivne krave molznice. V okviru interesnih skupin bodo delovali klub mladih rejcev, ocenjevalci na razstavah, rejci, ki se odločajo za novogradnjo oz. posodobitev hleva, ter uporabniki sodobne tehnologije in robotov za molžo. S

kolekcijo telic bodo sodelovali na kmetijsko živilskem sejmu Agra v Gornji Radgoni, organizirali bodo mednarodno šolo za sodnike, problemsko konferenco o izboljšanju konkurenčnosti tržnih proizvajalcev mleka, strokovne ekskurzije na Irsko, v Avstrijo in na sejem v Hannover, pripravljati pa se bodo začeli tudi na evropsko razstavo goved črno bele pasme junija 2016 v Franciji in na peto državno razstavo, ki bo letos ali prihodnje leto. Izdali bodo več strokovnih publikacij in kot priznana rejska organizacija za črno-belo pasmo pripravili nov rejski program za obdobje 2015-2020, v okviru katerega bodo analizirali tudi genetski napredek v zadnjih petih oz. desetih letih.

Prva javna dražba odvzetega lesa

Ljubljana – V torek je bila v Ljubljani prva javna dražba gozdno lesnih sortimentov, ki jih je inšpektorat za kmetijstvo in okolje odvzel zaradi prevoza lesa brez prevoznice oz. dajanja na trg nezakonito pridobljenega lesa. Na dražbi je bilo nekaj manj kot 38 kubičnih metrov hlodovine iglavcev in 0,6 »kubika« tehničnega lesa kostanja (uporabnega za kole v vinogradništvu) v skupni izklicni vrednosti 1762 evrov (brez DDV). Dražba ni uspela, saj se nanjo ni nihče prijavil, tako da bo inšpektorat v roku treh tednov razpisal novo, na kateri pa bo izklicna cena nižja, vendar ne več kot na polovico cene iz prve dražbe. Kot so ob tem povedali na ministrstvu za kmetijstvo in okolje, je gozdarska inšpekcija v zadnjih treh mesecih lanskega leta v sodelovanju s carinsko upravo in policijo pregledala 146 vozil, ki so prevažala gozdno lesne sortimente. Prevoznikom je izrekla dvanajst opozoril in izdala tri odločbe o prekršku, s katerimi je trem izrekla globo v skupnem znesku 900 evrov in hkrati odvzela 44 »kubikov« gozdnih sortimentov.

O lastništvu nepremičnin in gospodarjenju

Zgornje Gorje – Društvo lastnikov gozdov Zgornje Gorenjske bo naslednji petek, 17. januarja, ob 16. uri pripravilo v Gorjanskem domu v Zgornjih Gorjah predavanje o najpomembnejših (zakonskih) zadevah s področja lastnine nepremičnin ter gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči in gozdovi in o tem, kako lastniki lahko uveljavljajo svoje pravice. Predavala bo Ana Zavrl Bogataj, predsednica Združenja lastnikov gozdov Gorenjske.

Izvolili bodo novo vodstvo

Gozd - Martuljek – Člani Društva rejcev drobnice Zgornje Gorenjske se bodo jutri, v soboto, ob 11. uri zbrali v gostilni pri Jožici v Gozdu - Martuljku na občnem zboru, kjer bodo obravnavali poročila o lanskem delu in letošnji program dela ter izvolili novo vodstvo. V okviru občnega zbora bo tudi predavanje Francija Pavlina, specialista za živinorejo v KGZ Kranj, o hlevih za drobnico.

O izdajanju računov na kmetijah

Koroška Bela – Kmetijska svetovalna služba bo v sredo, 15. januarja, ob pol desetih dopoldne pripravila v gasilskem domu na Koroški Beli predavanje o izdajanju računov na kmetijah, ki se ukvarjajo z dopolnilno dejavnostjo oz. s trženjem kmetijskih pridelkov in izdelkov. Predavala bo Ana Demšar Benedičič, agrarna ekonomistka iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj.

Prehrana telet in razkuževanje hlevov

Brezje – V organizaciji kmetijske svetovalne službe bo v torek, 14. januarja, ob 9. uri v Domu krajanov na Brezjah predavanje z naslovom Osnovna prehrana telet in razkuževanje hlevov. Predaval bo Anton Sovinšek iz podjetja Lek Veterina.

Skrb za podmladek se dolgoročno poplača

Klinarjevi iz Podhoma gospodarijo z lastnim gozdom, upravljajo dve večji gozdni posesti in opravljajo gozdarske storitve tudi drugim. »Kdor skrbi za podmladek, lahko dolgoročno pričakuje koristi od gozda,« pravi Miha, prejemnik priznanja za najbolj skrbnega lastnika gozda v letu 2013.

CVETO ZAPLOTNIK

Podhom – V Zavodu za gozdove Slovenije vsako leto podeljujejo priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozda, v vsaki območni enoti izberejo enega. Z blejskega gozdno gospodarskega območja ga je za lani prejel Miha Klinar, ki skupaj z ženo Marjo gospodarji na Biščevi ekološki kmetiji v Podhomu. »Ko sva kmetijo pred dvanajstimi leti prevzela od ženinih staršev, je bila to značilna govedorejska kmetija, na kateri so redili živino in jim je gozd pomenil predvsem »banko« za hude čase. Ker smo ugotovili, da je od živine premalo dohodka za normalno preživljanje, smo se bolj usmerili v gozdarstvo,« pove Miha, ki je po zaposlitvi v jeseniški železarni in v blejskem hotelu Astoria pustil službo in se posvetil delu na kmetiji. Kmetija obsega sedem hektarjev kmetijskih zemljišč in dvainvajset hektarjev gozda, od teh sta jih pet kupila že sedanja gospodarja. »Ponudba gozdov je precejšnja, prodajajo jih predvsem lastniki, ki niso kmetje, majhni lastniki, ljudje, ki so gozd dobili v dednem postopku,« pove Miha in doda, da imajo večino gozda v Triglavskem narodnem parku – na Mežakli, v Radovni in na Pokljuki. »To nas ne omejuje pri gospodarjenju, le pri gradnji vlak je včasih treba malo počakati na soglasje.« Gozdove imajo dobro odprte, tudi po zaslugi vlak, ki so jih zgradili, za normalno gospodarjenje pa načrtujejo še 250 metrov novih vlak.

Jelenjad jim povzroča škodo v mladih sestojih

Lubadarja jim uspeva držati »na kratko«, veter, ki je močno pihal novembra, jim je podrl vsega pet kubičnih metrov drevja, več problemov jim povzroča divjad, še zlasti jelenjad. »Lani, ko je bila huda zima, je bilo obupno, jeleni so prišli v nižje ležeče gozdove in objedali vršičke mladih dreves, lupili lubje ... Ko so uničili tudi petnajst let star sestoj, sem se odločil, da bomo odslej vse na novo posajene površine tudi ogradili. Zavod za

Miha Klinar (ob gozdarskem traktorju): »Priznanja sem vesel, čeprav vem, da bom zdaj še bolj izpostavljen pogledom, kako gospodarim z gozdovi.«

gozdove nam sicer priskrbi zaščitna mrežo in sofinancira tudi izvedbo del, vendar pa se s postavljanjem ograje zamudimo več kot s sajenjem sadik,« pove Miha in poudari, da je jelenjadi očitno preveč. Gozd in pašnik na Mežakli sta tudi močno obljudena, še zlasti takrat, ko rastejo gobe. Nabiralci puščajo za sabo odpadke, pretrgajo žično ograjo na pašniku ...

Ne prevoznica, dovolj bi bila odločba

Klinarjevi bi v domačem gozdu vsako leto lahko posekali petdeset kubičnih metrov drevja, a sekajo manj. Nekaj ga porabijo doma za obnavljanje gospodarskih objektov, ostalega prodajo kot hlodovino. »Vse lastnike gozdov moti, da gre najboljši les v tujino, a za to nismo

krivi mi, ampak država, ki je dopustila propad žag in lesne industrije,« pove Miha in ob tem spomni, da je bila nekdanj žaga tudi na Bledu. »Na prevoznice za prevoz lesa smo se že navadili, a mislim, da sploh ne bi bile potrebne in da bi prevozniki zakonitost poseka lesa lahko dokazovali že s kopijo odločbe zavoda za gozdove o poseku. Država bi bolj kot za to morala skrbeti, da bi les ostal in se predelal doma.«

Za delo v gozdu so dobro opremljeni in usposobljeni

Na Klinarjevi kmetiji v okviru dopolnilne dejavnosti opravljajo gozdarske storitve tudi drugim, upravljajo dve večji zasebni gozdni posesti ter še več manjših in po pogodbi z občino plujejo ceste v delu blejske

občine. Gozdove jim dajejo v upravljanje predvsem lastniki, ki znajo delati v gozdu, a so ostareli, mladi pa takega znanja nimajo, pa tudi lastniki, ki za to niso ne primerne opremljeni ne usposobljeni. Pri Klinarju imajo za delo v gozdu oboje – znanje in opremo. Miha se je veliko gozdarskih znanj in spretnosti naučil že od očeta, za delo v gozdu se je usposabljal na gozdarski šoli v Postojni in na tečajih, ki jih organizira zavod za gozdove. Sin Mark, bodoči prevzemnik kmetije, je tudi končal šolo v Postojni, zdaj pa študira v Biotehniškem centru v Naklem. Za delo v gozdu so tudi dobro opremljeni, imajo gozdarske traktorje, gozdarsko prikolico, vitel, pred leti, ko se je na blejskem gozdno gospodarskem območju močno razširil lubadar, so med prvimi na Gorenjskem nabavili tudi harvester – stroj za posek lesa. »Na začetku je bilo čutiti odpor do strojne sečnje, zdaj se kaže, da je primerna tudi za gorenjske gozdove, zlasti za območja, kjer je treba pospraviti večje količine drevja in ni prevelike strmine. Les je pri takšnem načinu sečnje manj poškodovan in lepše ukrojen,« pove Miha in doda, da delajo tudi tako, da celo ali deloma že razžagano drevo privlečejo do harvesterja, ki ga potem obdela.

In kaj pomeni biti skrben lastnik gozda?

»Najpomembnejša je skrb za podmladek. Če lastnik skrbi za mlade sestoje, potem bo vzgojil dober les in lahko računa, da bo sam oz. njegov naslednik imel čez desetletja od gozda koristi. Pomembno je tudi, da posečnji vzpostavi gozdni red, očisti vlake in poskrbi za odvodnjavanje, redno pregleduje gozdove, preprečuje, da bi se razširil lubadar ...,« pravi Miha in doda, da vsako leto posadijo v domačem gozdu od 150 do 200 sadik gozdnega drevja, še več jih v drugih gozdovih. Samo lani jeseni so jih s pomočjo članov Tekaško smučarskega kluba Bled posadili pet tisoč.

Delovni migranti pričakujejo rešitev

Delovni migranti opozarjajo na nesprejemljivost dvojnega obdavčevanja, čeprav ga je razveljavilo Ustavno sodišče. Zaradi ukinitve splošne davčne olajšave bi bila velika večina ob dve mesečni plači.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj – Štefan Bunderla iz Kranja spada med več kot dvajset tisoč delovnih migrantov (natančno število ni znano), ki se na delo vsakodnevno odpravljajo v sosednjo Avstrijo. »V Celovcu se mi je ponudila priložnost za boljšo zaposlitev. Sprejel sem ponudbo novega delodajalca, čeprav plača na začetku ni bila boljša kot doma,« svojo začetke delovnega migranta opiše Bunderla. Službo je sprejel zaradi izziva, boljših delovnih razmer, delovnega mesta. Vožnja ni bila težava, saj se je prej vozil v Ljubljano, pot v Celovec je, če odštejemo zimske razmere na Ljubelju, le nekoliko daljša. Po letih dobrega dela, ima zdaj dobro plačo, je zadovoljen in ne želi tarnati.

Pa vendar je tako kot v letu 2009 minulo soboto sodeloval na informativnem shodu Civilne iniciative Apače. Je namreč davčni zavezanec Republike Slovenije, zaposlen v tujini. Do letos je zanje

Štefan Bunderla

veljala posebna davčna olajšava. Na podlagi razsodbe Ustavnega sodišča, ki je njihovo olajšavo razglasilo za neustavno, pa so od 1. januarja izenačeni z vsemi, ki so slovenski davčni zavezanec in delajo v Sloveniji.

»Težava se vleče že vse od leta 2005, v letu 2009 pa je takratna vlada prisluhnila našim argumentom in nam priznala davčno olajšavo, ki

za lani znaša 7600 evrov,« razloži Bunderla. To pomeni, da je le majhno število migrantov v Sloveniji doplačalo dohodnino. Po njihovem mnenju je Ustavno sodišče razsodilo kot je, ker ni poznalo njihovih argumentov. »Mi nimamo plačanega prevoza na delo, ne malice, ne moremo najeti kredita v Sloveniji, skoraj nihče ni prejemnik doklad

Informativnega shoda v Apačah se je udeležilo okoli tri tisoč delovnih migrantov, med njimi tudi več sto Gorenjcev. Vse več jih dela čez mejo, prihajajo pa iz Kranja, Radovljice, z Bleda in Jesenic. V Avstriji po uradnih podatkih dela 14.500 Slovencev, neuradno vsaj dvajset tisoč. Za leto 2011 je odmero dohodnine podalo le 2900 zavezancev.

za otroke, obisk zdravnika plača Avstrija in podobno. Ali veste, da tudi ne morem biti naročnik pri nobenem mobilnem operaterju,« pove in vpraša Bunderla.

O svoji plači in plačani dohodnini ne želi govoriti, izračunal je le, da bi moral ob dokončni odpravi davčne olajšave doplačati več kot štiri tisoč evrov. Z drugimi besedami: na mesec bi zaslužil več kot tristo evrov manj. Ob toliko nižji plači si marsičesa ne bi mogel več privoščiti. Ob tem pa Bunderla dodaja, da skoraj vso plačo iz Avstrije prinese v Slovenijo. In tu troši in prispeva k rasti slovenskega BDP. Še huje bi bilo vsem, ki zaslužijo do enajst tisoč evrov letno, saj je v Avstriji to meja obdavčitve.

Ti bi morali doplačati okoli dva tisoč evrov ali dve mesečni plači. V Prekmurju in na Štajerskem je veliko delovnih migrantov, ki z zasluženo plačo v Avstriji živijo celotno družino. Ali bo tako tudi po novem, ne vedo.

Delovni migranti, seveda na delo odhajajo tudi v druge države, pričakujejo rešitev do konca marca. »Imamo upanje, saj se na finančnem ministrstvu želijo pogovarjati in razumejo naše argumente,« pravi Štefan Bunderla. Če dogovora ne bo, se bodo odločali za več možnosti, od državljske nepokorščine, obvestila Evropske komisije, nove presoje na Ustavnem sodišču, napovedujejo celo ustanovitev politične stranke.

Zahtevku ni treba prilagati računov

Kranj – Kmetje bodo tudi letos lahko uveljavljali vračilo trošarine za gorivo, ki so ga lani porabili za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije. Vlogo za to bodo morali oddati do 31. marca na pristojnem carinskem organu, pri tem pa jim za razliko od prejšnjih let k vlogi ne bo treba priložiti računov o nabavi goriva. Izvirni računov bodo morali predložiti le na zahtevo carinskega organa, vendar pa jih bodo morali hraniti še deset let po poteku trošarinskega leta – torej račune za leto 2013 do konca leta 2023. Do vračila sedemdeset odstotkov povprečnega zneska trošarine bodo upravičeni kupci goriva, ki so v registru zavedeni kot nosilci kmetijskega gospodarstva in so na presečni dan (30. junija lani) imeli v uporabi toliko zemljišč, da je normativna poraba za kmetijska zemljišča in gozd znašala vsaj 540 litrov oz. za gozd vsaj 150 litrov. Za hektar njive, vrta, trajnega travnika in ekstenzivnega sadovnjaka znaša normativna poraba 200 litrov na hektar, za intenzivni sadovnjak 420 litrov, za gozd in za kmetijsko zemljišče, poraslo z gozdom, 15 litrov ... Vračilo trošarine se uveljavlja za dejansko porabljen količine, vendar največ do višine normativne porabe.

Več novosti pri obdavčitvi najemnin

Davčni zavezanec mora do 15. januarja vložiti napoved za odmero dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem. V primerjavi s preteklimi leti je pri obdavčitvi najemnin več novosti.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Prihaja davčni obračun za leto 2013. Davčni zavezanec mora do 15. januarja vložiti napoved za odmero dohodnine od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem, davčna uprava (Durs) pa jih je že tudi pozvala, da do 28. februarja vložijo napovedi za odmero dohodnine od obresti na denarne depozite pri bankah in hranilnicah ter za odmero dohodnine od dobička, doseženega z odsvojitvijo vrednostnih papirjev in drugih deležev, investicijskih kuponov in izvedenih finančnih instrumentov.

Najemnine

Napoved za odmero dohodnine od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem morajo vložiti vsi, ki so lani fizičnim osebam oddali v najem stanovanjsko hišo, stanovanje, poslovni prostor, zemljišče, bivalnik, opremo ter drugo premično ali nepremično

premoženje. V primerjavi s preteklimi leti so tri bistvene novosti. Prva novost je nov obrazec, ki je zavezanecem na voljo na spletni strani Dursa in v vseh davčnih uradih. Druga novost: najemnine so od 1. januarja 2013 obdavčene ceduralno, to pomeni, da je obdavčitev dokončna in da se dohodki od oddajanja premoženja v najem ne všteto več v letno dohodninsko osnovo zavezanca. In tretja sprememba: normirani stroški znašajo po novem deset odstotkov in ne več štirideset odstotkov kot prej, zavezanec pa še vedno lahko na podlagi računov uveljavlja dejanske stroške za vzdrževanje premoženja, če jih plačujejo sami. Davčna osnova je doseženi dohodek, zmanjšan za normirane ali dejanske stroške, davčna stopnja pa je 25-odstotna. Z normiranimi ali dejanskimi stroški pa ni možno zmanjšati davčne osnove od dohodka, doseženega z oddajanjem kmetijskega in gozdnega zemljišča v najem.

Obresti

Napoved za odmero dohodnine od obresti morajo vložiti zavezanec, ki so lani z denarnimi depoziti pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v Sloveniji, in pri bankah drugih držav članic Evropske unije dosegli več kot tisoč evrov obresti. Za obresti od depozitov enako kot za najemnine velja ceduralna obdavčitev, to pomeni, da so obdavčene kot samostojni del dohodkov in se ne vključujejo v letno davčno osnovo za dohodnino. Za leto 2012 so bile obdavčene še po 20-odstotni stopnji, z letom 2013 pa se je stopnja zvišala na 25 odstotkov. Če je, na primer, zavezanec lani imel od depozitov 2000 evrov obresti, mu za tisoč evrov ne bo treba plačati davka, za preostalih tisoč evrov pa bo moral plačati 250 evrov davka.

Vrednostni papirji

Napoved za odmero dohodnine od kapitalskih dobičkov morajo vložiti vsi, ki

so lani odsvojili vrednostne papirje in druge deleže ter investicijske kupone, pri tem pa pozitivno davčno osnovo lahko zmanjšajo za izgubo, ki so jo dosegli pri tem in pri prodaji nepremičnin. Če so lani opravili več kot deset obdavčljivih odsvojitvev, morajo napoved vložiti v elektronski obliki preko sistema eDavki, sicer pa lahko to storijo tudi na predpisanim obrazcu v papirnati obliki. Delnice, ki so jih imetniki pridobili še v času lastninskega certifikata, niso obdavčene, prav tako imetnikom delnic in enot (točk) vzajemnih skladov ne bo treba plačati davka, če jih imajo v lasti več kot dvajset let. V primeru prodaje delnic ali enot vzajemnih skladov v prvih petih letih lastništva so kapitalski dobički obdavčeni po 25-odstotni stopnji, po dopoljenih petih letih se stopnja zniža na 15 odstotkov, po desetih letih na deset odstotkov, po petnajstih letih na pet odstotkov, po dvajsetih letih pa ni davka od dobička.

Priznanja za Bohinj Park EKO hotel

Bohinjska Bistrica – Najbolj znana spletna stran popotnikov Tripadvisor je Bohinj Park EKO hotelu za lani namenila tri priznanja: certifikat odličnosti, priznanje popotnikov za najboljši hotel, glede na hotelske storitve, in priznanje popotnikov za kategorijo top hotel. Tripadvisor priznanja najboljšim podeljuje s pomočjo kritik in mnenj, ki jih objavijo popotniki s celega sveta, za certifikat pa mora hotel v obdobju pol leta dobiti oceno 4 ali več, v enem letu pa mora dobiti tudi določeno število najvišjih ocen 5. V hotelu so ponosni na priznanje, saj se trudijo, da bi gostje bivanje pri njih ohranili v lepem spominu.

Zbirka pripovedk po skoraj 40 letih med nas spet prinaša grajske gospodične, lubniške skrate, blegoške velikane in troglave zmaje. Naj tudi vaši otroci odrastejo ob spoznavanju domače zgodovine. Kamniti most je posebnega pomena predvsem za škofovo Loko in Ločane. Redna cena trdo vezane knjige s 323 stranmi je 25 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le + poština

21 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Božični praznik Makedoncev

Pravoslavni Makedonci, živeči v Sloveniji, so ta teden končali praznovanje božiča.

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – Včeraj se je končalo letošnje božično praznovanje vernikov makedonske pravoslavne Cerkve. Slovesno kot vselej, je povedal parohijski duhovnik za Slovenijo oče Mitko Gazinkovski, ki živi v Kranju in dnevno potuje po krajih, v katerih živi največ vernikov. V Sloveniji jih je skupno okrog 10.000, na Gorenjskem pa največ v Kranju in okolici ter na Jesenicah. Za bogoslužje že dolgo uporabljajo rožnensko cerkev v starem delu Kranja. Veseli smo, da smo lahko sedaj v njej vsak dan in smo jo lahko opremili za naše bogoslužje. Prej smo jo smeli uporabljati le za največje praznike, je povedal oče Mitko. Mogoče bomo kdaj tudi v Sloveniji lahko zgradili svojo, je dejal.

Letošnji božič v makedonski pravoslavni Cerkvi (njen sedež je na Švedskem, kjer živi vladika Pimen – op. p.) se je začel 27. novembra lani s 40-dnevnim postom, ko na mizi ni bilo ne mesa, ne

Med bogoslužjem na predvečer božiča v rožnenski cerkvi v Kranju / Foto: Gorazd Kavčič

mleka, ne jajc. Post je priložnost za molitev in dobra dela. Božično praznovanje pa se je začelo 6. januarja z bogoslužjem, s postavitvijo prazničnega drevesa »badnika« in »badnikovo« večerjo ter peko prazničnega kolača s skritim novčičem. Božični 7. januar pa se je začel z bogoslužjem, z

običajem pokušanja vina in kruha, ki predstavljata Jezusovo kri in telo, in obedom ter praznovanjem v družinskem krogu. Njihovo izvirno makedonsko božično voščilo se glasi: Hristos se rodi. Odgovor pa je: Na vistino se rodi. Dan po božiču je drugi praznični dan. Izvirno se imenuje »Sobir na presveta

Bogorodica«, tretji praznični dan pa je 9. januar, ko se v makedonski pravoslavni Cerkvi spominjajo mučenika Štefana. Zanje je »prvo mačeni arhidiakon«. Njihov naslednji praznik bo novo leto, ki ga bodo praznovali ponoči s ponedeljka, 13. januarja, na torek, 14. januarja.

V Šenčurju so bili dobrodelni

JASNA PALADIN

Šenčur – Ob koncu lanskega leta so v Šenčurju izpeljali dva dobrodelna projekta, s katerima so pomagali družinam v socialni stiski. V lokalni Lager bar so zbirali denarno pomoč za socialno ogroženo družino Gašperšič iz Srednje vasi. Pri tem so se povezali z RK Šenčur-Srednja vas, ki je k donaciji prispeval tudi nekaj svojih sredstev, z združenimi

močmi pa so potem Gašperšičevim kupili šest kubičnih metrov drv, da jih ne bo zeblo v mrzlih zimskih dneh. V Lager baru pa so decembra svoje goste povabili tudi k zbiranju prostovoljnih prispevkov za pomoč zelo obetavnim športnicam iz Poljanske doline. Odziv je bil nad pričakovani, zato je Božiček mlado športnico zelo presemetil, zaželel pa ji je tudi čim več športnih uspehov na njenih športnih poti.

Z drvami so razveselili družino Gašperšič iz Srednje vasi / Foto: RK Šenčur-Srednja vas

Župniki na srečanju z županom

Poudarili so dobro sodelovanje z občino in izpostavili problem finančno zahtevnih obnov sakralnih objektov. Prihodnje leto bo dvesto let podobe brezjanske Marije Pomagaj.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Radovljiški župan Ciril Globočnik se je v torek srečal z župniki in predstojniki samostanskih redov v območju občine. Tako župan kot novi dekan radovljiške dekanije, radovljiški župnik Andrej Župan, sta ob tej priložnosti izrazila zadovoljstvo z dobrimi medsebojnimi odnosi. »Sodelovanje je

dobro, brez težav najdemo skupni jezik,« jih je povzel Ciril Globočnik.

Na že tradicionalnem letnem srečanju so ga župniki med drugim povprašali po možnostih občinskega sofinanciranja obnove sakralnih objektov; sanacije sta tako najbolj nujno potrebni streha na cerkvi v Lescah, je opozoril tamkajšnji župnik Gregor Šturm, in na Sv. Petru

nad Begunjami. Novi župnik iz Begunj Matjaž Ambrožič je opozoril, da bo menjava lesene strehe na cerkvi, katere notranjost krasijo dragocene freske, za župnijo prevelik zalogaj. Sploh, če se bodo morali držati visokih zahtev spomeniškega varstva. Kot je pojasnil direktor občinske uprave Matjaž Erjavec, občina sredstev v ta namen v prihodnjih dveh letih ne

načrtuje, predvsem na račun velikih investicij v gradnjo komunalne infrastrukture v Kropi in Begunjah, za kateri občina Radovljica v tem času namenja veliko investicijskih sredstev.

Župniki so izpostavili tudi problem novega davka na nepremičnine, ki bo, če ne bo urejeno drugače, finančno zelo prizadel župnije kot lastnice pokopališč.

Na srečanju je bil prvič prisoten tudi novi gvardijan frančiškanskega samostana na Brezjah, pater Robert Bahčič, ki je predstavil aktivnosti v zvezi z organizacijo počastitve dvestoletnice podobe Marije Pomagaj na Brezjah konec maja. »Pričakujemo veliko ljudi, zato sem še posebej zadovoljen, da dobro sodelujemo s krajanji Brezij, predvsem s krajevno skupnostjo, turističnim društvom in gasilci.«

Z Brezij je na srečanje prišla tudi sestra Janja, ki je v tamkajšnji samostan prišla po odhodu sestre Nikoline v Repnjo. Šolskih sester, ki so živele v stavbi poleg župnišča na Linhartovem trgu, pa v Radovljici ni več.

Župniki in predstojniki samostanskih redov na srečanju z radovljiškim županom Cirilom Globočnikom. / Foto: Gorazd Kavčič

V pesmi in besedi predstavili božično zgodbo

JANEZ KUHAR

Adergas – V župnijski cerkvi v Adergasu je bil v soboto, 4. januarja, božično novoletni koncert, na katerem so se z ubranim petjem predstavili cerkveni mešani pevski zbor, mladinski pevski zbor in Orfov orkester, vsi pod vodstvom Daneta Selana, otroški pevski zbor pod vodstvom

Nancy Sirc in mlade orglarske šole župnije Velesovo pod strokovnim vodstvom prof. Barbare Pibernik. Ob zaključku dobro obiskanega koncerta so vsi zbori skupaj zapeli še Sveto noč. Vsem se je za predstavitev božične zgodbe v pesmi in besedi pa tudi za sodelovanje pri svetih mašah zahvalil velesovski župnik Slavko Kalan.

Med nastopom otroški pevski zbor pod vodstvom Nancy Sirc / Foto: Janez Ribnikar

Sem na Krvavcu kravce pasel

Cerklje – Člani Dramske skupine Pod stražo bodo v soboto, 11. januarja, ob 19. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika Cerklje zaradi velikega zanimanja in navdušenja ponovili prireditev z naslovom Sem na Krvavcu kravce pasel, ki so jo premierno sicer predstavili že jeseni. Na prireditvi bodo s petjem, plesom, igro, humorjem, dokumentarnim filmom in pripovedmi predstavili planšarstvo na krvavških planinah.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Naravna nega z babičino kozmetiko

Pri založbi Modrijan je pred novim letom izšla knjiga Babičina kozmetika, ki jo je napisala Mihaela Pichler Radanov iz Radovljice. Nekdanja urednica revije Golf, solastnica potovalne agencije, sicer pa sociologinja in ljubiteljica narave ter vsega lepega, je pred leti zbolela in takrat je ugotovila, da ji noben industrijsko izdelani kozmetični pripravek ne ustreza več.

MAJA KOROŠAK

Prisiljena se je bila zateči k naravni kozmetiki in spomnila se je, da je njena babica uporabljala kremo, ki jo je sama izdelovala. Tako je tudi Mihaela prvič sama izdelala svojo kremo. Spomnila se je tudi na babičino knjižico receptov za izdelavo domače kozmetike, poleg krem so bili v njej tudi recepti za mila. Preskušala je nove in nove, s pridobljenimi izkušnjami pa je začela ustvarjati tudi svoje, med drugim tudi za mešanice masažnih olj, tinktur, soli za pilinge in solnih kopeli. Nabralo se jih je toliko, da si je zaželela svoje znanje deliti še z drugimi. Poleg omenjenega priročnika, ki ga je napisala, prireja tudi tečaje izdelovanja naravne kozmetike po lastnih in babičinih receptih. Z natančnim postopkom izdelave mila ali kreme se lahko seznanimo že kar iz knjige. Ne potrebujemo posebnih prostorov in naprav. Prav vso naravno kozmetiko, tako pravi avtorica, lahko pripravimo v domači kuhinji in z običajno kuhinjsko posodo.

Mila – da bi jih pojedel!

Različna olja v domačih milih dajejo različno barvo in različno strukturo. Vsa so

lepo oblikovana in prijetno dišijo, poleg tega pa so videti zelo okusna in bi jih človek kar nesel v usta. Na pogled se razlikujejo po barvi in po teksturi, nekatera so popolnoma gladka, druga bolj groba. Včasih jim za okras doda posušene cvetove ali cvetne liste različnih rastlin. Nekaterim milom dodaja tudi sol, takšno se imenuje solno milo in po zagotavljanju Mihaele Pichler je to milo najboljšo za kuhinjo, saj sol odstranjuje neprijetne vonjave z naših rok, na primer po ribah ali česnu. Solna mila so primerna tudi za tiste, ki imajo težave s potenjem, saj odstranjujejo glivice in bakterije. Morda bi kdo pomislil, da izsušujejo kožo, vendar ne: vsebujejo namreč celo osem odstotkov maščobe. Več kot toliko maščobe v milu bi pomenilo, da pri uporabi postanejo sluzasta in se hkrati zelo hitro porablajo. V Mihaelini zbirki so še mila, ki vsebujejo sojino in sončnično olje, mila s kokosom, sivkinim hidrolatom (nastane pri pripravi eteričnega olja), eteričnim oljem sivke in sivkinimi cvetovi. Pa tudi mila z oljčnim in kokosovim oljem ter posušeni cvetovi fuksije in eteričnim oljem pomaranče. In še bučno ter

kokosovo milo z eteričnim dišijo, poleg tega pa so videti zelo okusna in bi jih človek kar nesel v usta. Na pogled se razlikujejo po barvi in po teksturi, nekatera so popolnoma gladka, druga bolj groba. Včasih jim za okras doda posušene cvetove ali cvetne liste različnih rastlin. Nekaterim milom dodaja tudi sol, takšno se imenuje solno milo in po zagotavljanju Mihaele Pichler je to milo najboljšo za kuhinjo, saj sol odstranjuje neprijetne vonjave z naših rok, na primer po ribah ali česnu. Solna mila so primerna tudi za tiste, ki imajo težave s potenjem, saj odstranjujejo glivice in bakterije. Morda bi kdo pomislil, da izsušujejo kožo, vendar ne: vsebujejo namreč celo osem odstotkov maščobe. Več kot toliko maščobe v milu bi pomenilo, da pri uporabi postanejo sluzasta in se hkrati zelo hitro porablajo. V Mihaelini zbirki so še mila, ki vsebujejo sojino in sončnično olje, mila s kokosom, sivkinim hidrolatom (nastane pri pripravi eteričnega olja), eteričnim oljem sivke in sivkinimi cvetovi. Pa tudi mila z oljčnim in kokosovim oljem ter posušeni cvetovi fuksije in eteričnim oljem pomaranče. In še bučno ter

Za nego in zdravje

Vse industrijske kreme vsebujejo poleg olja še vosek in vodo. Vendar ko se voda vmeša v olje, se začnejo v njem nabirati bakterije in kremi morajo nujno dodajati konzervans. »A zakaj bi svoji domači kozmetiki dodajali konzervanse, če to ni potrebno?« se sprašuje moja sogovornica in se zato raje odloča za izdelavo oljnih mešanic, ki imajo daljši rok uporabe – do pet let – in ne vsebujejo konzervansov. »O oljnih mešanicah nekateri menijo, da so mastne, vendar to ni nujno,« zagotavlja Mihaela. Prava kombinacija olj in njihova razmerja dajo mešanici zelene lastnosti. Oljne mešanice kožo ščitijo in negujejo ter so tako uporabne tako poleti kot zima pred soncem in vetrom, kot tudi pozimi v mrzlem in suhem vremenu. Vendar pa pri njihovi uporabi ne smemo pozabiti kože pred nanosom navlažiti z vodo! To je pomembno zaradi tega, da se olje lažje vpije v kožo. Gotovo ste se tudi vi že kdaj poletni namazali z oljem

Mihaela Pichler Radanov / Foto: Maja Korošak

in opazili, da je kljub temu koža ostala suha – ker je pred tem niste navlažili.

Po sestavine ni treba daleč

Pri pripravi domačih krem potrebujemo veliko različnih osnovnih olj in tudi eteričnih olj. Od osnovnih sestavin tu omenimo karitejevo maslo, kokosovo, oljčno, mandljevo olje, lanolin, jojobovo olje, sončnično olje, pa

Milo Mihaeline babice / Foto: Osebni arhiv

kakavovo maslo, ricinusovo in palmovo olje. Izmed eteričnih olj pa je najpogosteje uporabljano olje sivke, vrtnice, geranije in rožmarinovo olje. Prav vse sestavine lahko kupimo pri nas, v lekarnah ali trgovinah z zdravo prehrano, lahko pa jih naročimo tudi po spletu. Na istrskih ali primorskih kmetijah lahko kupimo hladno stiskano oljčno olje ali celo mandljevo olje, lanolin, jojobovo olje, sončnično olje, pa

Tudi eterična olja se lahko kupijo pri nas, vendar so naravna eterična olja seveda nekoliko dražja od sintetično izdelanih, ki pa seveda nimajo zdravnih in negovalnih učinkov. Za deset mililitrov naravnega eteričnega olja bomo plačali okoli deset evrov. Zdi se veliko, pa je vendar doma izdelano naravno milo bistveno cenejše kakor pa podobne kakovosti, kupljeno v trgovini.

Aktualno

Kamniška smodnišnica je spet pod nadzorom vojske. Eksploziv so že glodale miši. **Stran 16**

Zanimivosti

Stanislav Pesjak v Kovorskih koreninah iz roda v rod, iz veka v vek ... **Stran 17**

Zgodbe

Invalidna študentka Neža Kržišnik nima enakih možnosti pri prevozu. **Stran 17**

Od petka do petka

Član kluba je tudi Marko Lotrič. Pogoji za vstop so razmeroma strogi: člani ne smejo biti v politični stranki, svojo podjetniško pot so morali začeti s svojo idejo ali naslediti družinsko podjetje, nikakor niso smeli sodelovati v tajkunskih zgodbah / Foto: Gorazd Kavčič

»Ne, ni me strah. Vedno sem in bom tudi v prihodnje korektno in pošteno delala,« je dejala doktorica penoloških znanosti Damijana Žišt. / Foto: T. K.

Gašpar Gašpar Mišič vožnjo pod vplivom alkohola obžaluje. Dovolj za odstop? / Foto: T. K.

Nepolitično in pošteno

Mnogim podjetnikom iz Kluba slovenskih podjetnikov je že uspelo, o njih ne gre dvomiti. Ali bo uspelo novinarki Damijani Žišt ali se bo policija bolj posvetila sumom kaznivih dejanj Romana Jakiča, ni jasno. Neznana je tudi usoda Gašparja Gašparja Mišiča na čelu Luke Koper.

BOŠTJAN BOGATAJ

Pošteni in prodorni

V začetku tedna je cvet slovenskih priznanih podjetnikov ustanovil Klub slovenskih podjetnikov, ki med člani izpostavlja tovarištvo in poštenost. Odločili so se, da združijo moči in prenehajo nastopati kot posamezniki. Ob ustanovitvi jih je 36, med njimi Igor Akrapovič (Akrapovič), Joc Pečečnik (Elektronček), Jure Jezeršek (Jezeršek gostinstvo), Marko Lotrič (Lotrič Meroslovje), Franci Pliberšek (MIK Celje), Marko Kobe (MKL Systems), Janez Kosec (Roltek), Japac Jakopin (Seaway), Boštjan Šifrar (Sibo), Aleksander Vrtač (Avtohiša Vrtač), prvi predsednik pa je postal Marjan Batagelj (Postojnska jama).

Ti podjetniki so svojo pot začeli samostojno, v garaži, s svojo idejo in imajo v javnosti ugled poštenih ljudi, ki želijo pomagati Sloveniji iz recesije in z razvojem svoje dejavnosti in produktov tudi določati smer gospodarskega, tehnološkega in družbenega razvoja Slovenije. »Čas je, da nas slovenska politika in družba prepozna kot ljudi, ki ustvarjamo na tisoče delovnih mest, čas, da se družba zave, da smo prihodnost in gibalno razvoja slovenskega podjetništva in s tem tudi slovenske družbe v vseh njenih podsistemih.

Smo gonilna sila razvoja slovenske družbe, saj s svojimi inovativnimi idejami omogočamo nova delovna mesta in posledično blaginjo in zadovoljstvo naših zaposlenih, njihovih družinskih članov in širše družbe,« pravi član kluba, ki ga operativno vodi nekdanji novinar Uroš Slak.

Batagelj pravi, da so v klubu dobrodošli vsi samostojni podjetniki in lastniki podjetij, vendar morajo biti uspešni, imeti plačane vse davke in delovati pošteno: »Poudarjamo sodelovanje pri nastopih na tujih trgih, kjer želimo preseči v Sloveniji zelo prisotno zavist.« Akrapovič je spomnil, da je bilo podjetništvo v preteklosti celo preganjano, in opozoril, da so pošteni podjetniki vedno znova izenačeni z vodji, ki so prišli do denarja na nepošten način: »Vsak podjetnik, ki je hkrati tudi lastnik, nosi veliko odgovornost, ki je povsem drugačna od odgovornosti tistih, ki so v bankah dobili ogromna posojila in prevzeli podjetja.«

Ne razkriva

Damijana Žišt, novinarka Večera, se je znašla v kriminalistični preiskavi. Na dan hišne preiskave pri obrambnem ministru Romanu Jakiču, ki ga preiskujejo zaradi suma zlorabe položaja, ko je vodil Zavod Tivoli, je skupaj s fotoreporterjem

še pred prihodom policistov čakala pred ministrovno hišo. Ta je prek odvetnikov vložil ovadbo zaradi odtekanja informacij zoper neznanega storilca.

»Vsak občan ima pravico, da se s policijo ne pogovarja niti ne odgovarja na njihova vprašanja,« je po zaslišanju, kjer Damijana Žišt ni želela odgovarjati na vprašanja policistov in je zato pogovor trajal le nekaj minut, odgovoril njen odvetnik Boris Grobelnik. Novinarka Večera nam je povedala, da svojega vira ne bo nikoli izdala, saj gre za eno od osnov novinarstva, in tudi, da bi bilo bolj smiselno preiskovati sume kaznivih dejanj Romana Jakiča, ne to, od koga je izvedela za hišno preiskavo. Damijana Žišt delovanje zaporov in življenje zapornikov dobro pozna, vendar jo obisk tovrstnih ustanov zanima zgolj s strokovnega vidika.

Na nesprejemljivo izvajanje pritiska policije in tožilstva opozarja Društvo novinarjev Slovenije. Po pritisku na novinarko so namreč pozvali tudi več medijskih hiš, da jim posredujejo fotografijo z novinarske konference ministra Jakiča. »Zagotavljanje in varovanje anonimnosti vira informacij je eden od osnovnih mehanizmov, ki novinarjem omogoča pridobivanje pomembnih informacij v javnem interesu od virov, ki bi bili

v primeru razkritja deležni različnih sankcij oziroma bi bilo v skrajnih primerih lahko ogroženo celo njihovo življenje,« pojasnjujejo v društvu, ki ga vodi Matija Stepišnik. Če novinar preloži obljubo molčečnosti, ne izgubi le konkretnega vira, ampak veliko število potencialnih virov za veliko število novinarjev v prihodnosti.

Vozil pijan

V noči na torek so obalni policisti ustavljali predsednika uprave Luke Koper Gašpar Gašpar Mišiča. Policistov ni upošteval, ko se je ustavil pred domačo garažo, pa se je obnašal neprimereno in nato še želel odpeljati. To so mu policisti preprečili, odredili preizkus alkoholiziranosti in ga vklenili. Alkotest je pokazal 0,59 miligrama alkohola na liter izdihane zraka, kar je krepko preveč, da bi lahko obdržal vozniško dovoljenje.

»Razumem radovednost medijev ob neljubem dogodku, ki ga iskreno obžalujem ... Z vso odgovornostjo lahko zatrdim, da nikakor ne bi sedel za volan, če ne bi bil prepričan o svojih voznških sposobnostih. Ne želim polemizirati glede izida testa vinjenosti, vendar rezultat pripisujem temu, da zaradi boleznih več dni jemljam močna zdravila,« je v pisnem odzivu dan kasneje pojasnjeval Mišič.

Zmoremo več pozitivnega?

JELKO KACIN, ALDE/LDS

moj pogled

V preteklem letu smo bili priča otipljivim posledicam stopnjevanja nezadovoljstva ljudi. Množične ulične demonstracije so med drugim pripeljale tudi do odstopa mariborskega župana, ki se je zgodil na zadnji dan leta 2012. Kako hitro čas beži

Ljudje so danes še vedno nezadovoljni, jezni, vsaj »našpičeni«. Obstajajo pa tudi izjeme in drugačen pristop k reševanju problemov in izzivom nezadovoljstva. Na Jesenicah se je na primer zgodilo nekaj, kar je presenetilo mnoge. Ahmed Pašić, druga generacija priseljencev iz nekdanje Jugoslavije, je s pozitivnim nabojem presenetil vse in Jesenice v najbolj pozitivnem in žlahnem pomenu postavil na

zemljevid drugačne Slovenije. Namesto da bi ljudi obsodil in napadal, jih je nagovarjal in povabil k sodelovanju, k solidarnosti, povezovanju in z lastnim zgledom pokazal, da nikomur nič noče in nima ničesar za bregom. Jeseničani z obeh bregov Save, iz zgornje in spodnje doline so se začeli odzivati, družiti, skupaj pleskati, obnavljati, lepšati Jesenice in drugače delovati, da bi z veseljem pomagali sebi in drugim. Ni se zgodilo čez noč, je pa v marsičem spremenilo samozavest ljudi, ki so se začeli družiti in bolj spoštovati drug drugega. Niso zahtevali, da Jesenice ali lokalna oblast kaj stori(jo) za njih, ampak so sami nekaj storili za Jeseničane. S tem so veliko storili tudi

zase in za svojo samopodobo. Spontano se je razvilo »gibanje«, morda prej (z)druženje EJGA, ki nikomur nič hudega noče. Ker domnevno nikomur nič noče, je takoj nekaterim sumljivo, ker ti pač (še) ne znajo drugače, kot da v vse dvomijo in povsod iščejo strice in tete iz ozadja. Kaj pa če ozadja ni, če stricev ni, če so le ljudje, ki imajo vsega dovolj in se ne pustijo več deliti na »ta prave« in »ta spodnje«, na Gorenjce in »čefurje«, na rdeče in črne, na leve in desne? Nočejo, da jih imajo nekateri za norca, ampak si predvsem želijo spoštovanja v družbi.

Na Jesenicah nihče ni »gotof«, ni gorečih hobotnic in ljudskih vstaj, pa vendar so vsi dobili jasno sporočilo, da si Jeseničani želijo lepšo in

bolj prijazno občino. Medtem so se v Mariboru nekateri že obrnili proti novemu županu, v Ljubljani pa se je iz vstajniškega gibanja rodila stranka, ki ji je kljub pompozni apolitičnosti uspelo »reciklirati« tudi nekatere stare kadre drugih političnih strank.

Prejšnji petek sem bil povabljen na POP TV na pogovor o evropskih volitvah. Ko sem prišel tja, pa sem slišal, da se moram soočiti s kolegom Peterletom. Zakaj bi se moral soočiti, ko pa z njim lahko sodelujem in tudi sodelujem, ker nama v Bruslju nič drugega niti ne preostane. Kot da so nekateri nesrečni, ker se ne »klofava« in spotikava drug drugega takrat, ko bi nekateri

želeli konflikt in afero. Na vse načine se trudim, da bi kaj dal od sebe in uspel v projektih, ki so mi jih zaupali v evropskem parlamentu, doma pa se zdi, da nekatere medije zanimajo le cirkus in afere. Takšen pristop škodi vsem, še najbolj pa volilni udeležbi. Volitve so pozitivno in proaktivno dejanje, več ljudi gre volit ZA kot PROTI, a za to morajo biti obveščeni in spodbujeni s pozitivnimi zgledi.

Ob začetku leta sem si zaželel, da bi lahko v tem letu, tudi ko gre za evropske volitve, ljudi pomirjal in kaj pojasnil. Za to pravico se bom boril in na tem bom tudi vztrajal. Gospoda Pašića sem si izbral za zgled. Imate svoj zgled tudi vi?

Po svetu

Svet v letu 2013

V začetku novega leta pogledajmo, kaj se je po svetu zgodilo v minulem. Kateri dogodki in ljudje so leto najbolj zaznamovali? Povzemamo tudi poznavalski pregled najmočnejših vojsk na planetu ...

MIHA NAGLIČ

Svetovni dogodki in osebnosti

Kateri so bili »naj« dogodki in osebnosti na svetovni politični sceni v letu 2013? V tem izboru jih izpostavimo le dvanajst. Kitajska, država z največ prebivalci (1,3 milijarde), je 14. marca dobila novo vodstvo. Predsednik je postal Xi Jinping, že pred tem generalni sekretar KP Kitajske, predsednik vlade pa Li Keqiang. Njuna »skoraj soglasna« izvolitev pomeni tudi menjavo generacij v državnem vodstvu. / Marca je bil za novega papeža izvoljen kardinal Bergoglio, dotlej nadškof Buenos Airesa. Izbral si je ime Frančišek, potem pa skozi vse leto navduševal vernike in svetovno javnost in hkrati razburjal vatikanske konservativce. / Novi papež je obiskal tudi otok Lampedusa, ki je ena od postaj beguncev iz Afrike na njihovi poti v Evropo. Iz vode so jih lani rešili 155, najmanj 350 jih je utonilo. / Turčiji že deset let vlada samozavestni in avtoritarni premier Recep Tayyip Erdogan, narašča pa tudi nezadovoljstvo z njegovo vladavino. Spomladanski protest v istanbulskem parku Gezi je prerasel v nacionalni upor, ki ga je Erdoganov režim nasilno

zaustavil, konflikt še vedno tli. / 1. julija je v EU kot 28. članica vstopila sosedna Hrvaška. / Za odkritje leta je poskrbel »žvižgač« Edward Snowden, nekdanji analitik v NSA, agenciji za nacionalno varnost ZDA, ko je junija razkril, da ameriški vohuni z vrhunsko informacijsko tehnologijo nadzirajo cel svet. / V Egiptu, ki so ga več let pretresali množični nemiri, je vse po starem; v začetku julija je vojska odstavila in zaprla predsednika Mohameda Mursija, oblast je spet v rokah generalov. / Državljska vojna v Siriji, ki je vzela že 130 tisoč življenj, je stalnica svetovnega političnega utripa. Ta je poskočil avgusta, ko se je v predmetju Damaska zgodil napad s kemičnim orožjem; po njem so velesile končno zmogle toliko sile, da so Asada prisilile, da uniči vso zalogo kemičnega orožja. / Na volitvah v Nemčiji je septembra zmagala krščanska demokratka Angela Merkel, koalicijsko vlado s socialdemokrati ji je uspelo sestaviti šele decembra; tako je že drugič postala nemška kanclerka in politično najmočnejša ženska na svetu. / Filipine je v začetku novembra zajel supertajfun Haiyan, umrlo je več kot 6000 ljudi, skoraj 1800 je še vedno pogrešanih, štiri milijone in pol jih je ostalo brez strehe nad glavo / Konec leta se

je Ukrajina spet razdvojila na proruski in proevropski del; slednji demonstrira proti odločitvi predsednika Janukoviča, da zavrne povabilo v pridruženno članstvo v EU. / 5. decembra je umrl nekdanji južnoafriški predsednik Nelson Mandela. Dolgo slovo od znamenitega borca proti apartheidu je preraslo v svetovni medijski spektakel

Najmočnejše vojske na svetu

V ustanovi Global Firepower so ugotovili, katere države imajo najmočnejše vojske na planetu. Za izračun »indeksa moči« so vzeli vrsto podatkov: obrambni proračun, število aktivnih vojakov, bojnih ladij in letal in (ne nazadnje) število zaposlenih neke države. Deset najmočnejših vojsk imajo: ZDA, Rusija, Kitajska, Indija, Velika Britanija, Francija, Nemčija, Južna Koreja, Italija in Brazilija. Enajsta je Turčija, Izrael trinajsti, Japonska je spet močna, sedemnajsta, Severna Koreja pa šele na 29. mestu. Na lestvici je 68 držav, Slovenije ni med njimi. »Neutralna« Avstrija je 37., Hrvaška 53., Srbija 54. po vrsti. V tem izračunu niso upoštevali jedrskega orožja. Ima ga devet držav. Te so (v oklepaju je

število kosov): Rusija (8500), ZDA (7700), Francija (300), Kitajska (250), Velika Britanija (225), Pakistan (120), Indija (110), Izrael (80; judovska država posesti tega orožja ni uradno nikoli niti priznala niti zanikala), Severna Koreja (manj kot deset). Vsega skupaj naj bi bilo na svetu okoli 17.300 kosov jedrskega orožja. (Vir: Planet siol.net)

Hodorkovski spet pri denarju

Nekatere od medijev silno skrbi, kako se bo na ponovni svobodi znašel Mihail Hodorkovski. A ta mož, ki je bil deset let nazaj najbogatejši med ruskimi tajkuni (Forbes: 15 milijard dolarjev), s tem vprašanjem očitno nima težav. Postal je tudi bolj skromen. V zaporu je veliko potrpel, konec lanskega leta je predsednika Putina, ki ga je dal zapreti, zaprosil za pomilostitev, kot glavni razlog pa navedel materino bolezen. Ko je iz Sankt Peterburga s posebnim letalom nemških prijateljev priletel v Berlin, si je v prestižnem hotelu Adlon najprej privoščil steklenico vodke, potem pa odšel po nakupih v Louis Vuitton. Zdaj je z družino že v svoji hiši v Baslu, v Švici torej, kjer je od njegovega nekdanjega bogastva gotovo še kaj ostalo

»Yes, we scan!« Demonstracije proti vohunskemu nadzoru ZDA nad celim svetom; Berlin, Checkpoint Charlie, 18. junija 2013 / Foto: Wikipedia

Kraj, kjer se sklene vsaka vojna – vojaško pokopališče (Normandija, Francija). / Foto: Wikipedia

Mihail Hodorkovski po izpustu iz Putinovega zapora, 22. decembra 2013 / Foto: Wikipedia

Slovenci v zamejstvu (385)

Leto velikih pričakovanj

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Ker so se lani razmere v večini sosednjih držav, v katerih živijo Slovenci, izboljšale, je zato leto 2014 zanj leto velikih pričakovanj. Tudi zato, ker so v nekaterih sosednjih državah, še posebej v Avstriji in Italiji, na oblasti politiki z več razumevanja za slovensko manjšino. Italija in dežela Furlanija in Julijska Krajina sta (končno) zagotovili dostojno financiranje slovenskih organizacij do leta 2016. Predstavniki Slovencev v Furlaniji in julijski Krajini, poslanka v italijanskem parlamentu Tamara Blažina in predsednika obeh krovnih slovenskih organizacij Sveta slovenskih organizacij in Slovenske kulturno-gospodarske zveze Drago Štoka in Rudi Pavšič, ob tem tudi povedo, da so oblasti začele reševati največje probleme v slovenskem

Zalka Kuchling, poslanka Zelenih v koroškem deželnem zboru

šolstvu in udejanjati določila o vidni dvojezičnosti in uporabi slovenščine na uradih. Najbolj pa jih skrbijo napovedi o manjši pomoči iz Slovenije.

Za Slovence na Koroškem je bilo leto 2013 prelomno. Na deželnih volitvah so zmagale stranke, ki napovedujejo več razumevanja

Drago Štoka, predsednik Sveta slovenskih organizacij v Trstu

za reševanje težav slovenske manjšine. V deželni zbor je bila na listi Zelenih izvoljena Slovenka Zalka Kuchling, ki je tudi podpredsednica Skupnosti koroških Slovenk in Slovencev, v deželni politiki pa ostaja tudi Lojze Dolinar, ki je bil v deželni zbor izvoljen na Stronachovi listi. Ana Blatnik je poslanka

Angelika Mlinar, poslanka avstrijskega parlamenta na Dunaju

zveznega sveta na Dunaju, ki je skupaj s parlamentom vrh zakonodajne oblasti v državi, konec leta je bila za poslanko zveznega parlamenta na Dunaju izvoljena Angelika Mlinar, ki je kandidirala na listi Neos/Nova Avstrija, konec maja pa naj bi na evropskih volitvah kandidirala tudi za poslanko

Evropskega parlamenta. V osrednjih slovenskih organizacijah na Koroškem so prepričani, da bo tudi zaradi teh volilnih uspehov lažje uresničiti letošnje glavne naloge, med katere uvrščajo sodelovanje pri nastajanju nove deželne ustave, v kateri naj bi bili omenjeni tudi Slovenci, dogovor o načinu sodelovanja med slovenskimi organizacijami v okviru koordinacije Slovak in prizadevanja, da slovenščina ne bo zgolj družinski jezik, ampak bo slišana tudi v javnosti. Predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Šturm in podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Nanti Olip sta prepričana, da se bo vzdušje strpnosti in sodelovanja na Koroškem nadaljevalo, da se bo zanimanje za učenje slovenščine še povečevalo in da bo Slovenija še naprej pomagala.

Eksplziv so že glodale miši

Nekdanja kamniška smodnišnica, ki so jo za potrebe vojske kot eno prvih tovrstnih v Evropi postavili pred dobrimi 160 leti, je te dni spet pod nadzorom vojske. Ta je namreč prevzela zahtevno sanacijo ostalin Kemijske industrije Kamnik v stečaju, ki smodnika ne izdeluje več, je pa v objektih ostalo več ton nevarnih snovi in eksploziva. Ob predstavitvi dela so novinarjem omogočili vstop na sicer varovano, a zdaj že razpadajoče območje in priložnost smo z zanimanjem izkoristili.

JASNA PALADIN

Kamniška smodnišnica (ki je bila edina tovarna smodnika pri nas) je imela, razen zadnjih nekaj let, vedno status vojaškega objekta in je bila zato vseskozi zavita v tančico skrivnosti. Za betonskim in razpadajočim obzidjem z bodečo žico na vrhu, ki se vije ob cesti Kamnik-Stahovica, se razprostira dobrih šestdeset hektarov veliko območje smodnišnice, kjer si je v najboljših časih kruh služilo več kot 1400 zaposlenih. Dobri časi so kljub v svetu cvetoči vojaški industriji za kamniško smodnišnico žal minili, in čeprav so po količini proizvedenega smodnika in po njegovi kakovosti sodili v sam evropski vrh, je tovarna oz. podjetje KIK Kemijska industrija Kamnik, ki je zaposlovalo še dobrih trideset ljudi, pred tremi leti razglasilo stečaj.

Dokler je proizvodnja obratovala, so bili zaposleni podvrženi strogim varnostnim ukrepom, z njihovim odhodom pa je na območju brez nadzora ostalo več ton nevarnih snovi, ki jih Slovenska vojska uničuje oz. odstranjuje že vse od novembra. Sanacija poteka po načrtih, čeprav izkušeni strokovnjaki še nimajo, smo slišali na predstavitvi dela, ki so nam ga v besedi in tudi praksi prikazali v samem osrčju smodnišnice, skorajda zloglasnem objektu 92. »Ko smo prvič vstopili v ta objekt, smo si le previdno ogledovali, prav ničesar nismo premikali. Pomagali

Nadporočnik Peter Kogovšek, mož, ki se je pogumno lotil zahtevne sanacije kamniške smodnišnice.

smo si z zadnjimi popisi iz leta 2009, pri katerih nato bistvenih odstopanj ni bilo, čeprav je res, da se v natančne količine niti nismo spuščali, saj bi bilo prenevarno vse natančno šteti. Le približno smo izračunali, koliko je eksploziva. Od 447 kilogramov čistega eksploziva ga je v objektu zdaj le še 130 kilogramov,« pomirjujoče pove vodja sanacije, nadporočnik Peter Kogovšek, medtem ko nas opozori, da kljub temu, da so sredstva med seboj ločili, nevarnost vseeno obstaja, zato elektronske naprave niso priporočljive. Morda

Morda kar nekoliko preveč junaško smo se novinarji, snemalci in fotoreporterji kljub vsemu z zanimanjem nagnetli okoli dveh pirotehnikov v zaščitnih oblekah, ki sta nam previdno prinesla pokazat originalno zapakirane vžigalnike za bombe hrvaške vojske iz leta 1992, ki so jih izdelovali v KIK-u, in vsem nam je zastal dih, ko smo zagledali od miši pogrizeno embalažo.

kar nekoliko preveč junaško smo se novinarji, snemalci in fotoreporterji kljub vsemu z zanimanjem nagnetli okoli dveh pirotehnikov v zaščitnih oblekah, ki sta nam previdno prinesla pokazat originalno zapakirane vžigalnike za bombe hrvaške vojske iz leta 1992, ki so jih izdelovali v KIK-u, in vsem nam je zastal dih, ko smo zagledali od miši pogrizeno embalažo.

Večino sredstev so vojaki pirotehnik v minulih tednih že odpeljali na varno skladiščenje na druge lokacije, minsko-eksplozivna in pirotehnična sredstva,

ki pa so zaradi svoje starosti prenevarna za transport, pa morajo uničiti na mestu samem. »Raje si zatisnite ušesa, čez deset sekund bo močno počilo,« nam je svetoval Kogovšek, potem ko smo se po blatnem in zaraščenem gozdu prebili do odmaknjene delavnice smodnišnice, kjer izvajajo eksplozije. Kako uničujejo stare vžigalnike za bombe, smo se lahko prepričali sami in ko je silovito počilo, smo si pošteno oddahneli, da smo v rokah strokovnjakov. Tudi fotografija je malokomu uspela.

Na območju smodnišnice je še danes več med seboj ločenih večjih ali manjših objektov, vsa so že v precej slabem stanju. Nekatera so nekdanj služila za proizvodnjo, druga za skladiščenje, spet tretja za upravo ali delavce. V enem od objektov, v katerega smo novinarji še imeli vstop, se zdi, kot da se je čas ustavil v minuti. Posteri na garderobnih omarih nekdanjih zaposlenih, milo na umivalnikih, cenik za čaj in kavo v tolarjih v skromni čajni kuhinji, majhen televizor in kopica razglednic z dopustovanjem, poleg tega pa tudi vzorci pirotehničnih sredstev, vrsta epruvet in raznih pripomočkov za izdelavo eksplozivnih in drugih nevarnih sredstev in celo škaf zrncev črnega smodnika

Še dobro, da je območje varovano, pomislim, saj bi nepridipravi ali pa kakšna strela lahko naredili veliko škode. Tako pa zdaj Kamničani lahko mirneje spijo. Nevarnosti za eksplozijo ali večji požar naj ne bi bilo več.

Zapuščena delavnica, v kateri so izdelovali pirotehnična sredstva. / Foto: Gorazd Kavčič

Črni smodnik – v kamniški smodnišnici so nekdanj izdelovali enega najbolj kakovostnih v Evropi / Foto: Gorazd Kavčič

Kamničani so več kot sto petdeset let živeli z zavestjo o nevarnosti smodnišnice, a te naj zdaj ne bi bilo več.

Vojak pirotehnik v zaščitni obleki z embalažo vžigalnikov za hrvaške ročne bombe, ki so jo načele miši. / Foto: Gorazd Kavčič

Večina območja nekdanjega KIK-a oziroma smodnišnice je zdaj v celoti zapuščena, a kljub vsemu še vedno varovana. / Foto: Gorazd Kavčič

Zgodbe

Neža nima enakih možnosti

Za Nežo Kržišnik, dvajsetletno invalidno študentko od Sv. Andreja pri Škofji Loki, si starši že od začetka njenega študija borijo, da bi bila pri prevozu v enakem položaju kot zdravi vrstniki.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Neži, ki je težko gibalno ovirana, namreč nič ne koristi subvencionirana vozovnica, s katero je pred poldrugim letom država uredila možnost prevoza dijakom in študentom za linijski prevoz med krajem bivanja in krajem izobraževanja. Potrebuje namreč prilagojen prevoz: od doma jo na fakulteto v Ljubljano vozijo s posebej prilagojenim kombijem s klančino, česar ji ne subvencionirajo nihče, pač pa plačuje sama iz svoje Zoisove štipendije.

Nežina starša Ivanka in Marko sta na njen položaj opozorila pristojna ministrstva, obrnila pa sta se tudi na varuhinjo človekovih pravic. Slednja je ugotovila kršitev več zakonov, zaradi katerih so težko gibalno ovirani študentje, kakršna je tudi Neža, v

primerjavi z drugimi v diskriminatornem položaju. Na to je varuhinja opozorila ministrstva za infrastrukturo in prostor, za izobraževanje in za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Povsod so se strinjali s slabostmi v zakonodaji, zaradi katerih prevozi gibalno oviranih študentov sistemsko niso ustrezno urejeni, in napovedali, da bosta ministrstva za izobraževanje in za delo pripravili predlog normativnih sprememb. Ker ni bil določen časovni okvir in ker se je varuhinji zdelo, da se pristojni prepočasno odzivajo, je ponovila zahtevo, a ministrstva so se odzvala šele na posredovanje predsednice vlade, za kar so jo prav tako zaprosili iz varuhinjinega urada. Medresorska skupina naj bi ustrenejši zakonski predlog oblikovala do konca pravkar minulega leta.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pa je postreglo tudi z informacijo o Društvu študentov invalidov, ki prek posebnega programa osebne asistencije študentom ljubljanske in mariborske univerze organizira dnevne prevoze med krajem bivanja in izobraževanja. Ministrstvo društvu tudi predlaga, da bi pred sprejetjem ustreznih sistemskih ukrepov prevoze razširili tudi na kraje izven širšega območja Ljubljane in Maribora.

Če bi Neža živela v študentskem domu, kjer prebiva tudi več študentov invalidov, teh težav ne bi bilo. Toda zaradi narave invalidnosti je še v posebej težkem položaju.

»Njena diagnoza je spinalna mišična atrofija. Poleg gibalnih ovir ima tudi težave z dihanjem, ponoči je na ventilaciji in potrebuje štiriindvajseturno

Neža Kržišnik /Foto: Tina Dokl

nego. V študentskem domu pa ni nočnega dežurstva,« pove Nežina mama Ivanka, ki je bila dolga leta tudi hčerina osebna asistentka, sedaj pa to delo že tretje leto opravljajo drugi ljudje. Osebna asistentka Nežo vozi tudi na fakulteto v Ljubljano. Tudi zaradi bližine Ljubljane se Kržišnikovim ni zdela smiselna odločitev za študentski dom.

Neža je bila sicer vsa leta uspešna učenka in dijakinja, o čemer priča tudi njena Zoisova štipendija. Ko se je odločala za študij, bi raje kot angleščino izbrala medicino

ali farmacijo, a je morala svoje želje prilagoditi svoji težki invalidnosti. Omenjena študija imata namreč veliko vaj, pri katerih bi težko sodelovala, tudi glede poklicnih možnosti je bila v dvomih. Tako je izbrala tuj jezik in ker je zelo prizadeta in ji ni težko brati zajetnih knjig v angleščini, ji gre tudi na fakulteti dobro. Pri težavah zaradi sporazumevanja (Neža namreč zaradi svoje invalidnosti govori le šepetaje) pa si pomaga s posebno napravo »echo voice«. Nežino spremljevalko (prav v času našega obiska

so Kržišnikovi iskali novo) plačuje društvo distrofikov, ostale stroške pa mora družina plačati sama. Kot povesta starša, se je zaradi težav pri prevozu zbralo več staršev invalidnih študentov in zahtevalo rešitve, zanje so se borili tudi vsak posebej, Kržišnikovi pred lokalnega poslanca v državnem zboru, nazadnje pa tudi prek varuhinje človekovih pravic. Sedaj se nadejajo, da bo obljubljeni zakonski predlog, ki bi študentom, kot je Neža, omogočil enake možnosti, res kmalu ugledal beli dan.

Iz roda v rod, iz veka v vek

Z obsežnim delom Kovorske korenine je Stanislav Pesjak postavil kovorski skupnosti enkrat in trajen spomenik.

SUZANA P. KOVAČIČ

»Najstarejša oseba, udeležena v moji raziskavi, je Neža Brejc iz Kovorja št. 2, Terdinova, ki se je rodila v daljnem letu 1657. Žal nisem našel njene rodovne povezave do današnjih dni. Vse do danes pa se je ohranil rod Andreja Janča s Popovega št. 3, rojen je bil leta 1668.« To sta le dva od številnih zanimivih podatkov v knjigi Kovorske korenine Stanislava Pesjaka, po domače Macakonovega Slavka iz Kovorja. »Vsaka raziskava zahteva natančnost pri delu, prav tako tudi ta moja rodoslovna, v kateri obravnavam okrog 5500 oseb iz vasi Kovor, Hudo, Hušica, Popovo in Loka, to je 94 hiš.« je povedal avtor, ki je posegel do 350 let nazaj v zgodovino. Poleg rodovnikov vsebuje knjiga na 576 straneh še zanimive zapise o življenju vaščanov. Pravo bogastvo so tudi fotografije, Jožica Koder, ki je opravila jezikovni pregled obsežnega dela, jih je naštel kar 350.

Prva javna predstavitev knjige je bila – že leta 2013 – na farovski pododruštvu Kovorju.

»Kot staroselca vasi Kovor me je vedno zanimala zgodovina rodnega kraja, populacija, arheološke najdbe in drugo. Zato sem se namenil izdelati rodbinski rodovnik za svojo rodbino Pesjak. Ko sem svoj rodovnik vedno bolj dopolnjeval in razširjal, sem nehote našel podatke tudi za druge kovorske rodbine, ki pa jih najprej nisem beležil, saj sem imel namen izdelati samo rodovnik svoje rodbine. Ker pa so se korenine naše rodbine vedno bolj širile in se križale s koreninami drugih kovorskih rodbin, me je to premamilo, tako da sem začel zapisovati tudi podatke drugih rodbin župnije Kovor,« je dejal Stanislav Pesjak, ki je knjigo tudi izdal in založil. Naslovnico je oblikovala njegova vnukinja Brigita Zihelr, oblikovanje in prelom njegova soproga Majda Pesjak, fotografije so iz arhiva avtorja in vaščanov vasi Kovor, Hudo, Hušica, Popovo in Loka. Likovna podoba med poglavji, to je risba Škrlove hiše iz leta 1960, je delo akademskega slikarja Kamila Legata. »Izid knjige

Stanislav in Majda Pesjak /Foto: Tina Dokl

je bil res lep dogodek, praznik ne le za avtorja in njegove domače, tudi za nas, njegove soseske, prijatelje, sovaščane, ki so prišli na predstavitev od blizu in daleč. Knjiga pomeni avtorjevo veliko spoštovanje in ljubezen do lastne vasi, do njene preteklosti, do naših prednikov,« je dejala že omenjena Jožica Koder,

ki je opravila jezikovni pregled obsežnega dela.

Kdo smo, od kod prihajamo

Knjiga Kovorske korenine je zorela skoraj sedem let, da ni samo za danes, da bo za Kovorjane zanimiva tudi čez veliko let, saj bo prehajala iz

roda v rod. Stanislav Pesjak se je odločil za izdelavo hišnih rodovnikov, prednost v podrobnem sledenju posameznih članov družine ima tista družina oziroma njen član, ki živi in ostaja v rodni hiši. »Namen mojega rodoslovnega raziskovanja je želja po združevanju, po prijateljstvu, po spoznavanju ljudi v vaški skupnosti,« je poudaril avtor in nadaljeval: »Z raziskovanjem sem želel poseči čim dlje v zgodovino, v vsak rodovni člen, torej najti neprekinjeno rodoslovno verigo v preteklost, kar mi je uspelo za največ petnajst rodov.«

Kako obsežno delo si je s tem naložil, ve le tisti, ki se je vsaj malo ukvarjal s tem, je v spremni besedi knjige napisal dr. Marijan M. Klemenčič: »Koliko razgovorov, iskanja podatkov po arhivih, koliko poti v Ljubljano in druge kraje je bilo potrebnih! In koliko ur sedenja za računalnikom, da je podatke uredil v enostaven in pregleden sistem!« Stanislav Pesjak z naklonjenostjo pove, da mu je bila v zadnjih letih velika opora pri delu soproga Majda: »Brez nje

začetega dela ne bi dokončal.« Stanislav Pesjak ima Parkinsonovo bolezen, čeprav je bolezen zanj le nujno dejstvo.

Rodovnikom na koncu knjige sledijo pripovedi, to so med drugim zapisi o stari vaški bivalni kulturi, o kovorskih pevcih med obema vojnama, Življenjske zgodbe Kovorjanov, med katerimi je še posebej zanimivo poglavje o ptičarju in golobarju ali pa spomini Pepce Pesjak, ki jo je pred farovžem v Kovorju fotografiral priljubljeni slovenski pisatelj Fran Saleški Finžgar (fotografija je objavljena v knjigi, op. a.). Pa o tem, kako so šli kovorski fantje v Podnart v gostilno, z biciklom seveda

Stanislav Pesjak v teh zimskih dneh od domači krušni peči že razmišlja o novem delu. »Moj oče je bil razgledan človek, čeprav samo šuštar, in je pisal kroniko življenja; za svojo rodbino, za rodbino svoje žene – naše matere. Oče je opisal vse tisto, kar je po ustnem izročilu izvedel.« In to, kar je na roko zapisal njegov oče, bi Stanislav Pesjak rad v obliki knjižnega dela podaril svoji rodbini.

Na robu

Življenje je v naših rokah, 1. del

Mami, mi kupiš nove superge?

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Nataša je bila ena v množici tistih, ki so lani izgubili službo. Delala je v podjetju, o katerem se ni toliko govorilo, vsi pa so vedeli, da imajo vodilni nemalo masla na glavi, kradli so celo pisarniško opremo in računalnike ter jih vozili na varno, barabam pa ni nihče stopil na prste. Menda zato ne, ker so bili nekateri od gospodov s tistimi, ki bi morali ukrepati – v žlahti.

»Iz meseca v mesec smo imeli nižjo plačo. Nehali so nam izplačevati regres za malico, ukinili so potne stroške. Sprva smo v kuverti še dobivali obrazložitve, čemu, kasneje tudi tega ni bilo več. Od sindikalista, ki je zimski dopust preživel z direktorjem v smučarskem središču nekje v tujini, itak nihče ni računal, da bi nam

priskrbel kakšno pomoč,« z grenkobo v glasu razlaga.

Njena družina se je komaj prebijala iz meseca v mesec. Doma so imeli manjšo kmetijo, mož ni bil zaposlen, službo je pustil že pred leti, ko se je njegov oče v gozdu pri sečnji ponesrečil ter bil za dolgo časa privezan na invalidski voziček. Le mamu, ki je imela težko obliko demence, so dali v dom, ker je bilo nemogoče skrbeti še zanjo. Na papirju so bili – prav zaradi gozda – skoraj bogataši, v resnici pa se je Nataša vsak mesec sproti jokala, ko je za taščo plačevala oskrbnino, ki je bila precej višja od njene plače.

»Za povrh je bil sin alergičen na mleko. Predstavljate si, da imate v hlevu tri krave molznice, pa z domačim pridelkom ne morete nahraniti niti otrok. V službo sem se vozila s starim avtom, vsako jutro, zlasti pozimi, ko sem zavrtela ključ v ključavnici, me je stiskalo pri srcu, bo šlo ali ne bo šlo. Ne bom govorila o dotrajani kuhinjski opremi, o pečici v štedilniku, kjer so bile zaradi starosti varovalne stene prežrte od dotrajanosti. Če bi me vprašali, kdaj sem si nazadnje kupila kaj zase, ne bi vedela odgovoriti. Pa – lepo prosim – nismo bili reveži. Vsaj uradno ne. Vsak mesec sem prinašala domov zaslužek, od katere pa je moralo živeti pet ljudi.«

Potem je prišel dan, ko je

počilo. Ko se je njeno življenje sesulo v prah in je mislila, da se ji bo zmešalo od hudega.

Žal ta mesec ne bo plač, so jim sporočili vodilni, a šele potem, ko so z nakazili zamujali več kot teden dni. Nataša je pogledal stran, ko se je peljala mimo trgovine. Doma se je zavlekla v kamro, kjer je pred odhodom v dom spala taščina in se zjokala. Sploh je bila zadnje čase nenehno na robu joka, bremena, ki so se ji zgrnila na ramena, so bila zanjo pretežka. Mož jo je tolažil, da bodo že kako, a tudi on ni vedel, kaj bi moral storiti, da bi jim šlo bolje. Le otroka sta iz šole iz dneva v dan prinašala nove zahteve po tem in onem. Kot da bi šola živela na Srečnem planetu, kjer imajo starši zadosti denarja za vse njihove želje in potrebe.

»Ker nisem dobila plače, sva položnico za taščino plačala z denarjem, ki je bil običajno namenjen plačevanju moževih prispevkov. Gozd so nam različne ujme dobobra razredčile, vseeno sva se odločila, da bova žrtvovala nekaj dreves. Za prvo silo. Oba sva se zavedala, da otroka ne smeta občutiti najine stiske. Ljudje so hudobni, lahko bi se pričeli norčevati iz nas, mladež bi na ušesa ujela njihove besede, korak do zafrkavanja je potem zelo kratek. Možev oče ni hotel slišati, da bi kaj pomagal. Vedela sva,

da ima prihranjenega nekaj denarja, a ga je trmasto skrivaval pred drugimi. Sodil je še v tisto generacijo, ki je bila prepričana, da morajo imeti nekaj za »hude čase« in za »pogreb«. Bilo je ravno spomladi, ker so dobavitelji zamujali, nismo imeli dela, zato sem ostala doma, na prisilnem dopustu. Želela sem ga izkoristiti, možu sem omenila, da bi lahko zoral še eno njivo, kjer bi posadila malo več krompirja, zelenjave, tudi zelišč. Pa nekako ni bil zato, ker je bil, po svoje, tudi on precej starokopiten. Vseeno mi je uspelo, da sem malo razširila vrt, nisem takšne sorte, da bi lahko sedela križem rok. Delo mi je koristilo, vsaj nisem imela časa, da bi razmišljala o neumnostih,« nadaljuje.

Z vsakim novim stavkom razkrije nešteto podrobnosti, ki so ali v dobrem ali v slabem vplivale na njen vsakdan.

»Dokler se nisem poročila, mi ni ničesar manjkalo. Žal sem v srednji šoli malo preveč »zabušavala«, nisem dokončala četrtega letnika, preprosto se mi ni dalo učiti, šla sem delat, kar je moje starše spravilo totalno ob živce. Na smrt smo se skregali, odselila sem se k fantu, zanosila, poročila, šla delat

Saj mi nikoli ni bilo žal. Nisem bila ustvarjena za pisarniško delo, bolje sem se počutila tam, kjer sem

delala z rokami. Le pri plači se je poznalo, to pa.«

Še dobro, da sta se vsaj z možem – prej in tudi v mesecih največje stiske – dobro razumela. Res je bil precej starokopiten, bolj počasen pri odločitvah, malo se je bal tudi avtoritativnega očeta, a do nje je bil zelo dober. Če je le mogel, jo je objel in pocrkjal, da le ni nihče videl.

»Včasih je prihajalo do prav zabavnih situacij, zlasti pri kosilu. V zamrzovalni skrinji smo imeli še nekaj mesa, in če bi bilo po moževu, bi ga kar šparali. Pri hiši je bila navada, da moški dobijo največje kose, malo manjše ženske, otrokom pa smo zrezek zmeraj razrezali na več delov. Hrano metati stran je pač veljalo za greh. Ko nam je začelo iti za nohte, je tudi mož delil svoj kos z menoj, ob čemer je bil tast zmeraj zelo osupel. Že pri mizi je godrnjal in sitniril, ko sta bila z možem sama, mu jih je še dodatno napovedal. A pri takšnih stvarih je bil neomajen in se mu je znal postaviti po robu, kar sem zelo cenila,« poskuša Nataša predstaviti še nekaj utrinkov iz povsem vsakdanjega življenja.

Nataša se je bala edino le noči. Ni mogla spati, kajti nenehno je imela pred očmi različne scenarije, kaj bo, če se bo zgodilo to, pa če se bo zgodilo ono. Nikoli ni bila kaj prida verna, bolj iz navede kot zaradi česa drugega je

takrat, ko so se ji pričele dogajati hude reči, ponoči pogosto molila. Ni si želela drugega, kot da bi imela službo, da bi lahko plačevala položnice in da bi bili zdravi. Nobenih visokoletečih želja ni imela niti kakšne take ne, da bi si lahko kupila nov avto.

»Ko smo se vrnili s prisilnega dopusta, so nam povedali, da bomo dobili plačo v dveh delih. Ob pogledu na prvo nakazilo, sem se zjokala. Komaj kaj več kot dvesto evrov. To je bilo manj kot nič, niti za plačilo osnovnih položnic ne! Šla sem v pisarno, ker sem se želela prepričati, da se niso morda zmotili. Pa me je gospa, ki je tam sedela, že po prvih besedah prekinila in rekla, naj se ne trudim. Zneske, ki smo jih dobili, je določil direktor in nihče ni imel pravice, da bi se pritožil. Potem pa je molče porinila predme svojo plačilno listo in se mi molče, a zelo zgovorno zazrla v oči. Tudi ona je dobila enako. Prikimala sem in se vrnila v proizvodnjo. Vsi so me nestrpno čakali, ker so upali, da jim bom prinesla kakšno veselo novico. Žal jim nisem mogla ustreči. Poklapano smo se vrnili k delu, nekateri so na glas kovali načrte o tem, da bodo poklicali novinarje, pisali v časopise, a smo vedeli, da nihče med nami nima poguma za kaj takšnega. Bili smo navajeni delati, drugega pa ne.«

(Nadaljevanje prihodnjic)

Ne bom!

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Ne bom! Nočem! Sam/a bom! Veeeeeeee Smrk, smrk. Le kdo še ni srečal vpijočega, razburjenega otroka, ki kaže svojo voljo. Seveda nam je lažje, če to ni naš otrok, ampak sosedov. Včasih pa je tudi naš, in to sredi trgovine. Človek bi se najraje pogreznil v tla. Včasih pomaga, če se pretvarjamo, da to ni naš otrok, ampak vsi nas čudno gledajo. Dobra novica tako za nas kot za otroke je ta, da je obdobje trme normalno in da je zaželeno, da otrok to obdobje doživi (in mi preživimo) od drugega do četrtega leta. Slaba novica pa je, da se lahko to obdobje zavleče za nekaj let ali celo za vse življenje. Še slabša novica je, da odrasli pogosto krivično gledamo na otroka, ki uveljavlja svojo voljo. Zanj rečemo, da je trmast. Za odraslega, ki počne enako, pa pravimo, da je vztrajen. Imeti otroka

v obdobju trme pomeni za starše dodaten napor, čas, energijo in potrpljenje.

Vendar to obdobje lažje preživimo s paketom dobre opreme – v njem so razumevanje, primerno odzivanje, sproščenost ter kondicija. Pri zadnjem ni mišljena samo telesna pripravljenost, ampak predvsem to, kar manjka večini staršev – čas zase, da se spočijemo, razvedrilo, sprostim. Napet starš je dodaten napor za vse udeležene pri izbruhih trme. Pri razumevanju nam je v pomoč razvojna psihologija, ki označuje to obdobje kot obdobje osamosvajanja in prvega uveljavljanja svoje volje. Torej bi morali to obdobje (tako kot kasneje puberteto) pravzaprav slaviti in se ga veseliti. Tega ne počemo zato, ker pogosto vzamemo otrokove izbruhe kot napad nase in kot izraz svoje nemoči pri vzgoji. Ampak, kako naj bo ton napad nastarše,

če otrok še tega ne ve, kako naj pove, kar ga muči. Otrok v sebi čuti neznansko telesno moč, hodi, prijema, se dotika in se počuti, da bi lahko premikal gore. Hkrati se sooča z neznanimi občutki, strahovi, željami in mali človek pač ne ve, kako naj to pokaže, pove in uresniči. Zato je normalno, da to naredi s tistim, kar obvlada. Njegovo glavno orodje (in za nas orožje) sta telo in glas.

Otrok se v izbruhu trme pogosto prestraši še svojih reakcij. Res je nemogoče. In vse prej kot zmagovalec. To postane šele takrat, ko s pomočjo, odzivanjem in vodenjem staršev postane bolj samostojen. Napredek v razvoju je, ko otrok združi in obvlada telesni razvoj s čustvi in razumom. Za zmago ne štejejo, ko z jokom doseže svoje in mu damo bombone zaradi nam odvečnega jokanja in vpitja. Otrok tega ne

zmore sam. Zato je nujno, da vodimo otroka, namesto da mu kažemo premoč. Obdobje trme je videti kot vojna za položaj v družini in ni tako redko, da prevzamejo mali tirani vodenje družine. Vendar se to zgodi le zato, ker se starši predajo že pri prvem joku. Otrok potrebuje starše. Za varnost. Za meje. Za ubesediti to, česar sam ne zna ne poimenovati ne pokazati na primeren način.

Obdobje trme je preizkusno obdobje naše ljubezni do otroka. Če ga vzamemo kot bitko, potem so otroci naši tekmeči, ne otroci. Če smo preveč ljubeči in ustrezljivi, še ne pomeni, da smo razumevajoči. Razumeti pomeni uporabiti razum. Dva človeka sredi čustvene bitke pa težko uporabita razum. Vendar z razumom ne pretiravajmo tako, da bi otroku pojasnjevali na tisoč in en način, zakaj nečesa ne sme

delati, zakaj ne dobi čokolade in zakaj bomo vztrajali pri mejah. To je stran vržene energija in otroku naša razlaga ne pomaga veliko. Mlajši kot je otrok, manjše število besed uporabimo za pojasnila. Včasih pomaga, če za trenutek pomislimo, da otrok ni naša lastnina in da smo samo obrtniki, otrok pa hkrati naš izdelek in naš vajenec za življenje.

Težko je vedeti, kako bo otrok kazal svojo voljo. Običajno izberejo kriček jok z metanjem ob tla. Temu v šali pravimo kombinacija glasovnega razvijanja z menjavanjem horizontale in vertikale. V kakšnem položaju in s kakšnim glasom bomo starši, je naša izbira. Smo pa na boljšem od otroka, saj vemo več kot on. Ko je najhujše, si mislite, kako je lepo, da se vaš otrok normalno razvija, da je zdrav in da bo tudi to obdobje minilo. Tudi skodelica kave pomaga.

Zanimivosti

Planinski izlet: Kranjska Rinka (2453 m)

Prstani? Ne, ne, rinke

Ogrlica štirih lepotic v Kamniško-Savinjskih Alpah; Kranjska, Koroška, Štajerska in Mala Rinka. Če jih obišeš v zimskem času, je zadovoljstvo na vrhu še toliko večje.

JELENA JUSTIN

V dneh, ko je dolino prekrival debel pokrov megle, ko je bila izjemna temperaturna inverzija, je kot naročeno prišlo povabilo za turo v visokogorje. Super! Pred nama je bil visokogorski cilj, venček Rink v Kamniško-Savinjskih Alpah.

Zapeljemo se v dolino Kamniške Bistrice, kjer nas pri domu prometni znak opozori, da je nadaljnja vožnja prepovedana, a se kljub temu zapeljemo do parkirišča V Koncu mimo Žagane peči do spodnje postaje tovarne žičnice, kjer je izhodišče za Kokrsko sedlo. To nam prihrani približno uro dodatnega vzpona. Do bivaka pod Skuto se bomo povzpeli skozi nemarkirano pot skozi Žmavčarje; čeprav občasno na skalah opazimo

s sprejem narejene pike in črte. Bolje, da jih ne bi bilo!

S parkirišča pri tovarni žičnici nadaljujemo po makadamski cesti naravnost, mimo še enega višje ležečega parkirišča; pot se kmalu spremeni v kolovoz in kmalu smo na razcepu, kjer nadaljujemo desno, saj se levi krak hitro konča oziroma vodi proti Gamsovemu skretu. Kolovoz kmalu zapustimo in zavijemo še bolj desno, na malce slabše vidno stezo, ki se sčasoma začne strmo dvigovati v okljukih. Strma pot, ki je v dežju nevarna za zdrse, je na nekaj izpostavljenih mestih zavarovana z jeklenico. Po približno uri hoje dosežemo rob gozdne meje, jeklenice nam omogočijo strm vzpon še nekaj višinskih metrov. Strmina ne popusti. V snegu se je najbolje držati kar strme grape in se povzpeli po

njej do gruščnatega pobočja, kjer strmina popusti. Poleti je tukaj močno vroče; vsekar je pozimi vzpon elegantnejši. Na koncu gruščnatega pobočja sledimo širokemu pobočju levo. Na levi strani je strmo travnato pobočje, desno prostrano melišče. Vzpenjamo se po strmem travnatem pobočju. V času mojega vzpona je bilo malce posuto s snegom, sicer pa zmrznjeno, in uporaba derez več kot le nujna. Na vrhu travnatega pobočja zavijemo desno in se strmo dvignemo do visokogorskih podov pod Skuto. Z malce pozornosti opazimo možice, ki nas pripeljejo do bivaka pod Skuto, na nadmorski višini 2070 m. Od bivaka nadaljujemo po neizrzitem grebenčku, pot še vedno ni markirana, in zavijemo rahlo prečno, desno. Po približno 15 minutah smo na

markirani poti, ki vodi s Kamniškega na Kokrsko sedlo. Na eni od skal vidimo napis Rinke in nadaljujemo naravnost. Kmalu pot zavije rahlo levo, proti Kranjski Rinki in Skuti. Hodimo pod pobočjem Male Rinke. Preko nje nega pobočja se spustimo do škrbine med Malo in Štajersko Rinko, rahlo levo. S škrbine v zimskih razmerah sledi strm vzpon po neizrziti grapi do pobočja pod Koroško Rinko (Križ). Mi nadaljujemo levo, obhodimo globel na naši levi strani in se po grapi povzpemo do grebena, ki nas pripelje na vrh Kranjske Rinke, 2453 m. Razgled z vrha je veličasten: Ojstrica, sedlo Škarje, Planjava, Kamniško sedlo, Brana, Turška gora, Krofička, Strelovec, Mrzla gora, Ledinski vrh, Babe, Skuta, slutimo lahko tudi Grintovec. Na dosegu

Foto Jelena Justin

Dolina se koplje pod debelim megljenim pokrovom. Za nami je bivač pod Skuto, levo pa pobočje Brane.

roke so nam pa tudi Koroška Rinka ali Križ, ter Štajerska in Mala Rinka. Greh bi bil, da jih ne obišečemo!

S Kranjske Rinke sestopimo do pobočja pod Koroško Rinko, 2433 m, zavijemo v grapo in na vrhu smo v nekaj minutah. Previdno sestopimo po strmi grapi in nadaljujemo še skrajno levo na Štajersko Rinko, 2374 m. S Štajerske Rinke sestopimo do škrbine in se povzpemo še na Malo Rinko, 2289 m. Z Male Rinke nadaljujemo proti vezni, markirani poti. Na naši levi strani je mogočna Turška gora in izrazito lepo se vidi

Turski žleb. Nadaljujemo do grebena, kjer opazimo možice, ki nas pripeljejo nazaj do bivaka pod Skuto. Malce si oddahnimo, potem pa nas čaka strm sestop skozi Žmavčarje, do izhodišča veličastne zimske ture.

Opisana tura je bila izvedena v zimskih razmerah, kar pomeni obvezno uporabo cepina in dvanaestzobih derez. Srečno!

Nadmorska višina:
max. 2453 m
Višinska razlika: 1563 m
Trajanje: 8 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Kranjska Rinka je levo, desno pa Skuta; pogled s Koroške Rinke. / Foto Jelena Justin

Koroška Rinka s Kranjske Rinke. Do vrha se povzpemo po dobro vidni grapi. / Foto Jelena Justin

Brez glutena – a s palčkami

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se

Kdor je gledal prenos tradicionalnega novoletnega koncerta Dunajskih filharmonikov, je gotovo osupnil ob blišču prostorov, ki sta bila scenarij obeh baletnih vložkov. ORF je baletna prizora posnela v Stadtpalais Liechtenstein (Mestni palači Liechtenstein), ki je lastnina knežje družine liechtensteinske. Liechtenstein je šesta najmanjša država na svetu, stisnjena med Avstrijo in Švico, a velika davčna oaza. Palačo, ki so jo začeli graditi 1691 in velja za enega najlepših baročnih biserov Dunaja, so obnavljali od 2009-2013 in restavrirali so za zunanji in notranji stenami našli marsikaj skritega. Stavba je zdaj sodobno ojačana in ima tri nadstropja globoko klet za

zbirke umetnin, saj veljajo sedanji knez in njegovi predniki v štirih kolenih za izjemne zbiralce. Pred obnovo je bil v palači tudi muzej, ki pa ga zdaj več ni. Razkošna palača z vsemi dosežki uprizoritvene tehnike je na voljo za »vrhunske dogodke« in krepko stane. Običajni smrtniki si lahko ogledajo razstavne prostore z deli od baroka do biedermyerja le dva petnina v mesecu v popoldanskih urah. Obvezna je najava, za sprehod med umetninami pa je treba odšteti več kot dva desetaka. Ker moji načrti že sežejo v pomlad, vem, da bom začela s črko A. Z znamenito dunajsko Albertino, v kateri bo od srede marca na ogled zbirka njenega ustanovitelja. Morda bo čas tudi za y

– za yamm! Zapeljivo restavracijo za vegetarijance, vegane, za tiste, ki ne smejo ne laktoze ne glutena. Že preizkušeno, samopostrežno, a ne ravno poceni. Pri blagajni gre vse na tehtnico!

Rezanci brez glutena

Za 4 osebe potrebujemo: 1 zavitek riževih rezancev (250 g), 100 g tenko narezane kitajske zelje, 1 nariban korenček, 1 piščančje prsi, 3 jajca, 30 g olja, 1 žlico sezamovega olja (če ga imamo), 30 g belega vina, 50 g sojine omake, 1 mlado čebulico.

Rezance pripravimo po navodilu.

Jajca razžvrkljamo, na razgretem olju spečemo omleto in jo prihranimo.

V isto ponev damo še preostalo olje in na njem zlatorumeno prepražimo na majhne koščke narezane piščančje prsi. Dodamo zelje in mešamo še minuto. Pridamo še korenček in mešamo dobro minuto. Prilijemo vino, počakamo, da izpari, in dodamo sojino omako. Nato še dobro odcejene rezance, in nekaj minut pražimo na močnem ognju. Mlado čebulico drobno sesekljamo, omleto razrežemo na rezance in oboje potresemo po jedi. Ponudimo z jedilnimi palčkami – a gre tudi z vilicami.

Kitajsko zelje v solati

Za 4 osebe potrebujemo: polovico glavice kitajskega

zelja, 1 pomarančo, 1 jabolko, blag kis, oljčno olje, sol, poper, 1 ščeč čilijevih kosmičev, 2 žlici sojine omake, 1 žlico limoninega soka.

Zelje narežemo, ga operemo in osušimo. Pomarančo olupimo, razdelimo na krhlje, ki jih filetiramo. Sok ujamemo v skledico. Jabolko umijemo, ga narežemo na četrtinke in nato na tenke ploščke ter ga takoj pokapamo z limoninim sokom.

Iz kisa, olja, sojine omake, popra, soli, čilija in pomarančnega soka naredimo preliv. Zelje razporedimo na velik globok krožnik ali v plitvo skledo, ga oblijemo s prelivom in okrasimo z režnji pomaranče in jabolka. Ponudimo kot predjed.

Pa dober tek!

Botrstvo in botri

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Ob besedi boter najprej pomislimo na krstne in birmanske botre. Boter je zastopnik otroka pri krstu ali priča pri birmi. V slovenski tradiciji imajo botri tudi širši, zlasti socialni in moralni pomen. Ko je nekdo sprejel botrstvo, je sprejel tudi zavezo, da bo v primeru, če bo krščenec ali birmanec osirotel, poskrbel za njegovo preživetje in vzgojo. Naprositi nekoga za botrstvo je bila naloga očeta. Izpričano je, da je šel na Gorenjskem očeskat botra razoglav v vsakem vremenu in šele takrat, ko ga je našel oziroma izprosil, se je lahko pokrtil. Po drugi strani pa tisti, ki je bil za botrstvo naprošen, tega zlepa ni smel zavrniti. Šlo je torej za močno socialno vez. Še več: vera uči, da je med krstnim botrom in krščenecem ter med birmanskim botrom in birmancem »vez

duhovnega sorodstva«, ki traja vse življenje.

Zdaj pa pogledimo, kako je s temi rečmi danes. Nekaj od tega, kar smo zapisali, gotovo še velja. Hkrati pa dobivamo botre nove vrste in botrstva drugega tipa. V zadnjih letih je na veliko pozornost medijev naletel projekt Botrstvo v Sloveniji, ki deluje pod okriljem Zveza prijateljev mladine (ZPM) Ljubljana Moste-Polje in je namenjen izboljšanju kakovosti življenja otrok in mladostnikov, ki živijo v materialni stiski in potrebujejo finančno pomoč in spodbudo. Projekt vodi gospa Anita Ogulin in če kdo, si ona zasluži naziv novodobne Botre z veliko začetnico. Za svoje prizadevanje si je prislužila tudi častni naziv Delove osebnosti leta 2013. Dobrodelnosti se je priučila že v svoji prvi družini, njena mama Ana Petek je bila ena prvih socialnih aktivistk po drugi svetovni vojni. »Bila je prva bojevnica na terenu, prav ona je bila pobudnica ustanovitve centrov za socialno delo in tudi Društev prijateljev mladine. Čeprav je bila mama slabovidna, čeprav je bil moj oče slep, je bila naša tedanja družina tudi rejniška. Sama sem spontano stopila v to zgodbo. Že kot otrok sem skupaj z bratom slepe in slabovidne vodila po njihovih poteh, mami pa sva pomagala deliti hrano na terenu. Sploh ne znam živeti drugače.« Pomagala je že tisočem otrok, a ne sama. »V tej zgodbi nas je veliko, tudi vsi moji sodelavci, prostovoljci,

mediji in seveda nepregledna množica srčnih ljudi, ki vneto pomagajo otrokom in njihovim družinam v stiski.« Razmere se kljub temu poslabšujejo. Nekoč si je prizadevala, da bi šli otroci lahko na počitnice, danes pa predvsem za to, da dobijo hrano. Razlika je več kot očitna.

»Ni najboljši tisti človek, ki ima največ, ampak tisti, ki za svoje življenje potrebuje malo ter ima in daje veliko.« To je le ena od medijsko odmevnih izjav botrice Anite Ogulin. Ob njej pomislim tudi na botre drugega tipa. Gotovo ste videli film Boter in Marlona Branda, ki je odlično odigral vlogo šefa svojega mafijskega klana; Sicilijanci mu pravijo kar boter, »il Padrone«. Ta je v nekem smislu pozitiven lik, ne skrbi le zase, ampak za cel klan. Pri nas pa imamo tajkune, botre, ki skrbijo le za svojo rit in za najozkejšje člane klana. Naziv botra te vrste bi si zaslužil Herman Rigelnik. Iz močno zadolženega imperija ACH si bodo Rigelnik in člani njegovega klana (družbeniki Proteja) izplačali za 21 milijonov evrov dividend! ACH bankam dolguje 170 milijonov evrov, je tudi ena tistih družb, ki so v stečaj pahnile Factor banko. Rigelnik (»železni Herman«) je svoj čas zaslovel po vodenju uspešne sanacije Gorenja in bil v letih 1992-1994 predsednik Državnega zbora – delal je torej v dobro delavcev in državljanov. Zdaj skrbi le še za svoj mafijski klan. Boter posebne vrste.

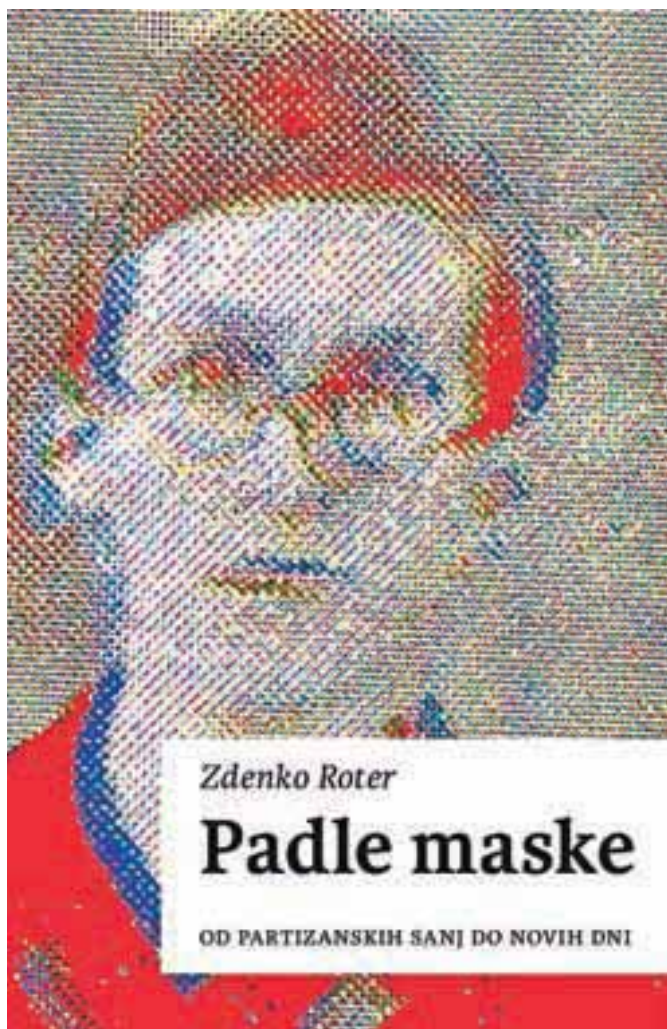
Vaš razgled

Fotografija je prišla iz Božičkovega kabineta. Med vrnitvijo na daljni sever jo je te dni nad Gorenjsko posnela njegova terenska ekipa. Božičkov tiskovni predstavnik se hkrati opravičuje, ker so namesto v Slovenijo dodatno pošiljko zime po pomoti poslali v ZDA. Napako naj bi deloma popravili že prihodnji teden. I. K. / Foto: Igor Kavčič

Prepričani smo, da je Majda zelo prijazna gospa in še posebej spretna šivilja. Punčke iz cunj na fotografiji spominjajo na izbor za miss, tako lepe in hkrati različne so si: črno laske, rdečelaske, brinetke, blondinke ... In vsaka ima drugačno obleko. Prijazen je tudi njen mož, ki jih je razstavil naši Tini in jih poimenoval kar za Majdkine otroke. I. K. / Foto: Tina Dokl

Nove knjige (207)

Padle maske

MIHA NAGLIČ

»Janša je pač Janša, zavezan v svoje poslanstvo in sodelavce, ki mu izkazujejo neomajno zvestobo. V primeru Depale vasi je vendar tudi precenil intelektualne in operacijske sposobnosti skupine paravoma, ki naj bi zgodbo, kljub drugačni obljubi Drnovšku, izpeljala do konca, ali pa so to storili, čeprav niso imeli njegovega soglasja, kar je manj verjetno. Če drži podatek novinarjev, da je imel Janša za ponedeljek, 21. marca (1994), že sklicano tiskovno konferenco, potem je skoraj gotovo, da je bila aretacija M. Smolnikarja v Depali vasi dogovorjena. Na tako Janševo ravnanje so verjetno vplivale tudi njegove osebne

lastnosti radikalnega političnega spreobrnjenca, kot smo že videli, od mladinskega brigadnega pohodnika iz spoštovanja do zasedanja Avnoja v Jajcu, novačenja za mladinske delovne brigade, kandidiranja za predsednika ZSMS, izdajatelja spominov revolucionarja Staneta Kavčiča do trdega protikomunističnega spreobrnjenca. Za spreobrnjenca je značilna tista vrsta radikalnosti, ki brutalno uničuje vrednote in stvari, pa tudi ljudi, ki jim je v prejšnjem življenju spreobrnjenec pripadal. Depala vas mu je zato vlila dodatne grenkobe in jeze ter domnevno pritrčila njegovemu prepričanju, da se je svet zarotil zoper njega.«

Gornji odlomek je iz ene najbolj odmevnih knjig, ki so izšle proti koncu lanskega

leta. Napisal jo je prof. dr. Zdenko Roter (r. 1926), kot svojo avtobiografijo, vanjo pa je vpletel usode ljudi, s katerimi se je na tak ali drugačen način srečeval v svojem enkratnem življenju partizana, analitika Uprave državne varnosti, utemeljitelja sociologije religije v Sloveniji, dolgoletnega svetovalca predsednika Kučana. Janez Janša, njegov nekdanji študent, je eden osrednjih likov v knjigi. Ko Janša trdi, da slovensko družbo še vedno obvladujejo »sile kontinuitete«, velja tudi zanj, saj je tudi sam iz te zgodbe. V politično orbito ga je lansiral Niko Kavčič,

nekdanji Roterjev udbovski kolega, ko mu je povedal izdajo spominov Staneta Kavčiča. Tudi JJ sodi najprej med KF (»Kavčičevi fantje«), tako kot Kučan. Če bi za tega lahko rekli, da je reformirani komunist, potem je Janša komunist, ki se je spreobrnil v zagrizenega antikomunista. A to ni bistvo te knjige. Njena glavna vrednost je v tem, da razkriva, kaj se je dogajalo v zakulisju družbene drame, v kateri smo kot statisti sodelovali vsi, ki smo že takrat živeli. Roter je izjemen pričevalec, poklican, da razkriva maske glavnih in stranskih igralcev. Izjemno branje.

Zdenko Roter, Padle maske, Sever & Sever, Ljubljana, 2013, 752 strani, 39,90 evra, nina.jeglic@gmail.com

GORA PREIZKUŠENJ

Konec tedna je Slovenski planinski muzej v Mojstrani predpremierno predstavil zadnji dokumentarni film iz serije Velikani Himalaje z naslovom Anapurna Gora preizkušeni. Z njim TV Slovenija sklepa serijo, ki so jo začeli ustvarjati leta 2005.

Alenka Brun

V osmih letih je nastalo štirinajst dokumentarnih filmov, ki slovensko osvajanje najvišjih vrhov Himalaje predstavljajo z živo besedo in podobo. Gre za zapis dosežkov in vzponov, razočaranj in tragedij, legend, s katerimi se slovenski alpinisti postavljajo ob bok vrhunskim svetovnim dosežkom, česar so se v svojih govorih na predpremierni dotaknili tako predsednik Planinske zveze Slovenije Bojan Rotovnik, urednica izobraževalnega programa Televizije Slovenija Aleša Valič ter alpinist in strokovni sodelavec pri projektu Viki Grošelj. »Štirinajst filmov je kar epska serija za naše razmere. Zbiranje gradiva, dokumentacije, zgodb, vzame precej časa. Na koncu pa je film tudi dokument za

Nabito polna dvorana Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani

nadaljnje rodove, «je še dodala Valičeva.

V do zadnjega kottička polni dvorani Slovenskega planinskega muzeja je prisotne pozdravil vodja muzeja Miro Eržen, med publiko pa smo videli tudi ustvarjalce filma: scenaristko Nušo Ekar, režiserja Božo Grlja, brata Karničar – Dava in Drejca, zakonca Marijo in Andreja Štremfelj, generalnega direktorja RTV Slovenija Marka Filija, nekdanjega predsednika Planinske zveze Slovenije Francija Ekarja, starosto slovenskega alpinizma Toneta Škarjo, generalnega sekretarja pri Olimpijskem komiteju Slovenije Toneta Jagodica, legendo slovenskega športa Mira Cerarja starejšega, prisoten je bil tudi kranjskogorski župan Jure Žerjav. Po končani filmski projekciji se je Miro Eržen še posebej zahvalil za sodelovanje in jima ob tej priložnosti v imenu Slovenskega planinskega

muzeja izročil bronasti plaketi: slikarju, alpinistu in gorskem reševalcu Cenetu Griljcu, katerega slike osem-tisočakov so razstavljene v avli muzeja in jih je slikar muzeju tudi podaril; in sicer odsotni Dušici Kunaver, soprogi pokojnega alpinista Aleša Kunaverja, ki izredno lepo skrbi za ohranjanje alpinistične dediščine pokojnega moža – njegova zapuščina je velika – in se ji zahvaljuje za pripravljenost, da jo odstopi Slovenskemu planinskemu muzeju.

Dokumentarni film pripoveduje zgodbo o Anapurni, o njeni nevarni naravi, o Anapurni I, ki so ga med vsemi osem-tisočaki leta 1950 najprej osvojili Francozi, je pa tudi zadnji osem-tisočak, ki smo ga osvojili Slovenci.

Ustvarjalci filma poskušajo gledalcu približati sliko osem-tisočaka Anapurne skozi osebne zgodbe, doživljanja akterjev vzponov in uspehov.

V filmu se te zgodbe prepletajo tudi z vsakodnevnim življenjem ljudi, ki nastopajo v njem. Brata Karničar sta se zapisala v spomin zaradi svojega smučarskega podviga na gori; Andrej Štremfelj pripoveduje, kako se je jeseni 1983 slovenska odprava na Anapurno odpravila z grenkim bremenom, saj se idejni oče odprave Nejc Zaplotnik istega leta spomladi smrtno ponesrečil pod Manaslujem. Dokumentarec nosi tudi čustveno noto, h kateri zagotovo prispevata že pokojna Tomaž Humar in Slavko Svetičič. Sploh Humarjeva človeška narava in njegova posebna trma sta leta 2007 poskrbeli, da mu je uspel prvostveni solo vzpon v vsej zgodovini južne stene osem-tisočaka. Janko Oprešnik v eni svojih izjav, zroč predse, v filmu pove: »dobiš večje spoštovanje kot do vseh drugih hribov Nor hrib, nor hrib Nora gora.«

Božo Grlj, Miro Eržen, Nuša Ekar in Drejc Karničar

Med občinstvom je bil poleg številnih zanimivih osebnosti tudi Tone Škarja.

Davo Karničar in Viki Grošelj: oba lahko vidimo tudi v dokumentarcu.

V polni dvorani sta Marija in Andrej Štremfelj našla kottiček za ogled filma na stopnicah.

100 % GARANCIJA - NAKUP BREZ TVEGANJA !

z vami že 5 let

Dežela Zdravja
d.o.o., Vrtnarja 6a, 1360 Vrhnika

Bi bili radi še boljši ljubimci ?

www.sextablete.si

- NA VOLJO BREZ RECEPTA - NARAVNO IN ZA VSA LETA

040 800 560

4 tablete + 1 brezplačno = 30,60 EUR
9 tablet + 3 brezplačno = 58,14 EUR (za 12 tablet)
13 tablet + 7 brezplačno = 82,62 EUR (za 20 tablet)

Kako lahko pride do trajnega povečanja ?

www.penistablete.si

- ANONIMNA DOSTAVA - BREZ STRANSKIH UČINKOV

031 246 816

10 tablet = 32,74 EUR
20 tablet + 4 brezplačno = 63,51 EUR (za 24 tablet)
30 tablet + 10 brezplačno = 93,30 EUR (za 40 tablet)

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

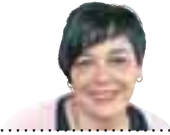
Gorenjski Glas

GAŠPAR GA NESE NAJVEČ

Objavljamo ekskluzivni magnetogram dogodka v noči s ponedeljka na torek, ko je policija ustavila vozilo, ki ga je vozil vinjeni predsednik uprave Luke Koper Gašpar Gašpar Mišič.

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Že nekaj časa bi nekomu radi povedali, kar mu gre. V naslednjih dneh bo končno priložnost. Dosegli boste svoje in se potihoma veselili zmage. Zaradi financ si boste delali velike misli in poizkušali iz nič narediti ogromno, kar vam bo uspelo.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Nabral se vam bo lep kupček denarja, ki ga boste v mislih prelagali, a na koncu se boste odločili, da ga prihranite. Pri uradnih zadevah boste zelo uspešni in tudi sami sebe presenetite. V ljubezni pa se odločite za začasen umik.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Niti zunanji svet niti vaša bližnja okolica vas ne bosta zanimala. Ves prosti čas, ki ga boste imeli, boste posvetili sebi. Umik v samoto vas bo pripeljal do spominov in zopet bodo prišle na površje stare želje in hrepenenja.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Čeprav si zaslužite oddih, o samem počitku še ne boste razmišljali. Misli vam bodo ustvarile velike ideje in hiteli jih boste realizirati. Imeli boste opravke pri zdravniku, a bo šlo bolj za rutinske zadeve. Sami sebi se lahko bolj posvetite.

Lev (23. 7.–23. 8.)

V pričakovanju izboljšanja financ se boste veselili. Veliko je bilo takih in drugačnih investicij, ki ste jih prelagali. Sreča se vas bo kar nekaj časa držala, zato boste lahko rešili tudi zadrego, ki ste jo občutili na ljubezenskem področju.

Devica (24. 8.–23. 9.)

V naslednjih dneh boste bolj ustvarjalni, a kot ponavadi morate pričakovati, da vsem to ne bo všeč. Zaradi tega si ne boste delali skrbi pa tudi delovna vnema vam ne bo pošla. Vsi novi načrti vas bodo za dolgo spravili v dobro voljo.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Zopet si boste postavili previsoka merila. S tem pride samo slaba volja. Odločitve boste morali sprejeti, to, da si predstavljate čas, pa je le vaša krivda in neutemeljen strah. Prijetno boste presenečeni nad izidom težave, ki vas je že dalj časa morila.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Izogibajte se osebi, ki vam že tako ni preveč naklonjena. Nameni nikakor niso dobri in se raje ne zapletajte v obširne razgovore, saj vam bo kasneje žal. Veselili se boste prijete družbe, ljubljena oseba vas bo presenetila z darilom.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Zapadli boste v konflikte z različnimi ljudmi, vendar se temu ne boste mogli izogniti. Hude besede so včasih potrebne, le glejte, da ne boste pretiravali. Finance se vam bodo precej popravile, saj boste kmalu prejeli večji denar.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Začutili boste veliko potrebo po samoti in vsako družbeno vas bo spravljalo iz tira, čeprav brez posebnega vzroka. Ob koncu tedna boste prišli do svojih pet minut. Na poslovnem področju boste imeli slab občutek, ki pa bo le trenuten.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Na prvo mesto boste postavili sami sebe. Posvetili se boste hobijem in družabnemu življenju. Po preteklih naporih dneh si to vsekakor zaslužite. Velike misli in spomine vam bo sprožili nekdo, na katerega ste že skoraj pozabili.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Pazite na izražanje svojih čustev. Ste prenapeti, zato vaše izjave ne bodo nikogar očarale, temveč prej nasprotno. O svoji bolečini govorite, ne pa da jo skrivate v podzavest. Veseli boste sporočila in vabila od pozabljenega prijatelja.

Mali Brat

Luciji pred uvozom v garažo stanovanjskega bloka, v torek, okrog pol četrte ure zjutraj. Policistom po več kilometrih dajanja signalov, naj se vendarle ustavi, le uspe ustaviti vozilo: »Dobro jutro, vozniško in prometno prosim?«

Gašpar: »Pa kaj težiš, kakšno vozniško, a ne vidiš, da iščem kartico za vhod v garažo. Aha sem našu. Hvala, ker ste mi dodatno svetili po cesti do Lucije, zdaj pa lahko greste. Adijo.«

Policist: »Vseeno bi prosil vozniško in prometno.«

Gašpar išče dokumente in zraven sočno preklinja, potem pa policistu le postreže z zahtevanim. Policist prebere v vozniški: »Vi ste Gašpar Gašpar Mišič?«

Gašpar: »Ja itak, da sem Gašpar Gašpar Mišič. A se ti delaš norca, a ne veš, kdo je predsednik uprave Luke Koper. A si ti policaj, k si tko neumen? Kdo je pa tvoj šef? Kakšne policaje imamo na obali? Ne morš verjet. V Luki ti tudi parkirplaca ne bi dal za pometat, ma kaj to, še kamnov v vodi ti ne bi dal na modro barvat, da bi morje imelo lepo modro barvo.«

Policist: »Je bilo kaj alkohola mogoče?«

Gašpar: »Ma blo ga je tolko, kolkor ga jst hočem. Saj sem glavni v Luki Koper, pa itak ga nesem več kot vsi drugi. Ti mi ne boš govoril, kaj in kolk naj pijem.«

Policist: »Opravila bova preizkus alkoholiziranosti.«

Gašpar: »A to? Aha trenutno nimam časa. Najavite s ob osmih moji tajnici, pa vas bo dala na čakalno listo. Veste imam precej

Danes dopoldne smo Gašparja Gašparja Mišiča ujeli na parkirišču Luke Koper med vajami »voznje« za njegovo novo prevozno sredstvo, oslovsko vprego. / Fotomontaža: Schwabingen

natrpan delavnik.« Policist: »No, bova opravila kar brez tajnice.«

Potem ko je napihal 0,59 mg/l, kar je po starem približno 1,25 promila, je seveda podvomil o aparaturni.

Gašpar: »A lahko dobim tale aparat za domov, bi ga imel za spomin. Ker da po treh litrih vina pokaže samo toliko. Še en dokaz, da se Gašparja Gašparja nič ne prime.«

Od zadaj

Grki so prevzeli polletno predsedovanje Evropski skupnosti. Torej bodo zdaj oni nadzirali delovanje Evrope, slednja pa bo nadzirala Grčijo. Ajoooooj.

Za nove člane senata KPK se je menda prijavilo kar 55 kandidatov. Zlobneži se že sprašujejo, ali so svoje prijave oddali tudi spoštovani donatorji brat Rajko Janša in sinova Jure ter Damijan Jankovič.

TA JE DOBRA

Zgovoren pes

Sin preprostih staršev iz manjše hribovske vasi pri Ljubljani je odšel na študij v ZDA. Nekega dne ugotovi, da je s cekini precej na tesnem.

Dolgo premišluje in nato pokliče domov:

»Ata si moreš misliti, da se bo pri nas v šoli začel tečaj za pse, kjer jih bodo učili govoriti!«

»Zajebavaš! Koliko pa to stane?« se čudi ata.

»Pošlji našega Reksa in štiristo dolarjev, pa ga prijavi, kuje sin vroče železo.«

Pes in denar sta prispela in nekaj časa je bil sin preskrbljen. V kratkem se denarnica ponovno izprazni in sin spet pokliče očeta.

»Reks blebeta in melje, da se ga ne da ustaviti, razloži očetu, ampak zamisli si, da se bo pri nas na faksu začel tečaj, kjer bodo pse učili brati!«

»Če ta pes že govori zakaj ne bi še bral,« je navdušen ata.

»Odlično ata, pošlji šeststo evrov in ga prijavi,« mu zagotovi sin.

Na koncu šolskega leta mlademu učenjaku ne preostane drugega, kot da odide domov. Kaj pa zdaj? Razmisli da bi bilo dobro zakriti dokaze in proda psa!

Doma ga ata takoj vpraša: »Kje imaš pa psa?«

»Uh ata, zamisli si. Danes sva med zajtrkom brala časopis in mu rečem danes greva pa domov. On pa lepo zloži časopis in reče: Me pa res zanima, če me bo stari spet vzel s sabo, ko bo šel v gozd skakat po Boštjančičevi Magdi ...«

Ata zardi in skoči sinu v besedo: »Upam da si se ga znebil, hudiča gobezdavega!«

»Seveda, ata!«

Pri stotih

Seks je možen tudi pri stotih letih, samo kdo bi se tega spomnil.

LAŽJI SUDOKU

8							4
		6		9		7	
5	4		7		3		9 8
9	7			5			3 1
2	1			8			5 6
4	2		1		5		6 3
		3		6		1	
6							2

Rešitev:

2	2	5	6	8	7	1	9	9
6	7	1	8	9	2	5	2	7
8	9	6	1	7	4	2	3	5
7	8	2	1	7	6	5	9	6
1	6	7	2	5	9	2	7	6
6	2	5	1	8	7	2	3	5
5	2	7	6	8	5	1	4	9
7	1	6	2	7	2	1	9	2

TEŽJI SUDOKU

2				6			4
	6				5	1	8
8					9		2
						7	9
		8				4	
6	1						
	7		2				6
	3	6	9				5
4				7			3

Rešitev:

8	1	6	9	2	5	2	7	6
2	2	8	7	6	9	5	1	4
9	5	7	6	1	2	4	3	8
1	9	7	2	5	8	6	7	3
6	2	5	1	8	7	2	3	5
5	2	7	6	8	5	1	4	9
7	1	6	2	7	2	1	9	2
7	1	6	2	7	2	1	9	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila Petra F.

NAGRADNA KRIŽANKA

VAS SKRBI DAVEK NA NEPREMIČNINE?

V podjetju Protim Ržišnik Perc d. o. o., ponujamo **svetovalne** in **geodetske storitve**, s katerimi lahko na Geodetski upravi Republike Slovenije preverite in popravite podatke o svojih nepremičninah, ki so podlaga za določitev ocenjene vrednosti, ki služi za odmero davka na nepremičnine.

Kaj lahko storimo za vas:

- preverimo **ocenjeno vrednost vaših nepremičnin**,
- preverimo **možnost poprave podatkov**, ki so podlaga za določitev ocenjene vrednosti nepremičnine glede na njeno dejansko stanje,
- izračunamo **informativno višino davka na nepremičnine**, ki vam bo odmerjen,
- izvedemo geodetske postopke za **optimiziranje ocenjene vrednosti nepremičnine** (združitev parcel, sprememba dejanske rabe),
- ponujamo pravno pomoč za morebitno **znižanje davčne stopnje** (služnostne pogodbe).

Pokličite nas na tel.:

051 649 747

ali nam pišite na geodezija@r-p.si.

Protim Ržišnik Perc
ARHITEKTI IN INŽENIRJI

GORENJSKI GLAS	NOVINAR	ORFEJ IN ?	ČEŠKI REŽISER RISANK (JIRI)	ŠPANSKI NOGOMETNI KLUB	TOMO OREŠNIK	OTOČJE PRI ALJASKI	DRŽAVA V ZDA
NEKDANJI NOVEC ZA ŠTIRI KRAJCARJE	15						
SVETNIŠKI SIJ				9			
PLAHA GOZDNA ŽIVAL					EVA NOVŠAK FIZIKALNO LEČJE		
SLIKAR MANUEL							
MODERATORKA BAŠ		1		EGIPČANSKI BOG, PTAH REZILO			
KATJA ISKRA				KRAJ V DALMACIJI POLJSKI LJUDSKI PLES			
MESTO V INDIJI						PRJETNO DISECA SNOV	TLAKOVAN DEL HIŠE
RABINOV URAD						6	
GORENJSKI GLAS	AFRIŠKA ANTILOPA		FINSKO JEZERO, INARI VELIKA DVORANA				
PRIPOVEDOVALEC							
SLIKAR ŠUBIČ VOLKU PODOBNA ZVER			12	VETRNI JOPIČ	METKA ALBREHT VONJAVA		

SESTAVIL: F. KALAN	AVTOR	MESNA JED Z RIZEM	GLAVNO MESTO STARE BABILONIJE	VARJENI SPOJ	ORANJE	TROPSKA OVIJALKA	TEŽA OVOJNINE	VZDEVEK KARLA SOSSA	GORENJSKI GLAS	POGLED Z VRHA NA POKRAJINO	GRANIT Z AVALE	SILICIJ	NAŠ SOCIOLOG (NIKO)	POLDRAG KAMEN	PREDMESTJE KOČEVJA VODNA ŽIVAL					
AMERIŠKI IGRALEC (JOHN)								IDILIČNA SKLADBA		10						GLASBENI ZNAK KRAD-LJIVKA				
SLUŽBENO MESTO VIKARJA		17						UPORABA ELEKTRON. V LETALIH NAŠ SKLAD. (BOJAN)								ZVOK ITAL. IGRALKA (ORNELLA)	VPLIV, UGLED	STARO IME JEZERA MALAVI V AFRIKI		
NEKDANJI VRVAR				ANETOV ROMAN OKORNEŽ PRI HOJI							TANJŠA OKLEŠČENA VEJA					REŽISER CIGLIČ MAJSKI HROŠČ		8		
GLASBENIK STEWART				KANA PISATELJICA NIN				DOLINA REŽISER RUSSELL				ETUI, TULEC	MESTO V INDIJI KANADSKI PEVEC (BRYAN)					VLADO JAKŠA POKRAJINA V GRČIJI		
EMMA THOMPSON			PREDUJEM REDKA KOVINA (Y)					DOBRODELNA USTANOVA VRSTA DETELJE							NAŠA GLASBENA SKUPINA	NALEPKA PASJA KOČA	4			
ANGLEŠKI IGRALEC (MICHAEL)						VALJAST NEČLENAR MOŠKI PEVSKI GLAS		19						NAŠA SLIKARSKA DRUŽINA ANG. PEVEC (CHRIS)				SEVERNI JELEN CERKVENI ZBOR		
GORENJSKI GLAS	GEOM. PRAVOKOTNICA	ZNANSTVENO IME UREJEVALEČ IZLOŽB			3						BORILNA VEŠČINA PISATELJ LOKAR							REŽISER KUROSAVA TALNA POVRŠINA		
OPIS VZORCA ZA KVACKANJE							DRŽAVA V AFRIKI ŽIGA OBLAK					NAŠ PESNIK (JANEZ) VODNA ŽIVAL S KLEŠČAMI	13					GLASBENIK SMOLAR OMLAȚEN SNOV ŽITA	POLDRAG KAMEN	
OČRT				REZALNA PRIPRAVA					MOTOCIKEL	PARTSKI KRALJ JUŽNO-AMERIŠKA ŽELVA						VELIK AVSTRALSKI PTIČ	ORODJE ZA ZEMELJSKA DELA DEL OBRAZA			
PARADIŽ		7		OTOK ČAROVNICE KIRKE ELITNA VOJAŠKA ENOTA									MODEL VOZILA HYUNDAI	PUBLICISTKA ŠTRUCL			16		ERNEST HEMINGWAY KRAJ PRI LJUBLJANI	
MANGAN			MESTO V INDIJI INDIGO				AFRIŠKA ANTILOPA NEKDANJI TURŠKI VELIKAŠ					5		REKA V ETIOPIJI PO VINU ZNAN KRAJ V SLOVENIJI				VISOKA DRUŽBA		
PRIBITEK PRI MENJAVI VALUT, AZIO						STALJENA SNOV	ATALOS (KRAJSKI ZAPIS)					ORK (LAT. ZAPIS) ŽELEZOV OKSID							KARTA PRI TAROKU, ŠPICA	
SREDIŠČE SLOVENSkih GORIC							GOVOREC VULKANSKA KAMNINA													
ARTHUR				REKA V BOSNI ODMOR				11		DEL TENIŠKE IGRE NEKD. JUG. LETALSKA DRUŽBA KRILO POSLOPJA									AZUJSKO VLEČNO VOZILO	
APLANAT BAZALT NEMATOD OBEBEK TAVTONIM	KEM. ELEMENT (Br)	AVSTRALSKI MEDVEDEK SUROVINA ZA KOVINE					MUSLI-MANSKO MOŠKO IME	MIRUJOČI DEL STROJA GLASBENIK JAGGER												
IGRALEC PITT						IZOMERNA SPOJINA RIMSka BOGINJA JEZE		14							NORD. BOZANSTVA BIVŠI AM. PEVEC (TOMMY)					
RUTENU			RAZSTRELJEVALEČ Z DINAMITOM BOGO LESKOVIC													NICOLE KIDMAN KIM NOVAK				
OSEBA, KI ODBIRA										KURA										
BERAŠKA TORBA					2	KARAMBOL				SENCA (KNJIŽNO)					18					

Nagrade: 3-krat vrednostni bon v višini 15 EUR za Restavracijo Cubis

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 22. januarja 2014, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19					

DRUŽABNA KRONIKA

KLUBSKA GOVEJA ŽUPCA

Kranj ima že kar nekaj časa Club Extreme, kjer so minulo soboto nastopili Veseli Svatje, jutri pa bo gost skupina SKaTER. Kranjski Planet Tuš bo danes gostil gorenjski polfinale izbora najboljših narodnih skupin, naslednji teden pa na Planet TV prihaja nov resničnostni šov Zmenek na slepo.

Alenka Brun

Kranjski Extreme sicer gosti različne dogodke, vendar je njihova Goveja župca, kakor so poimenovali večere, kadar nastopajo narodno-zabavni ansambli, postala prepoznavna po vsej Gorenjski. Tokrat so na Goveji župci nastopili Veseli Svatje, ki v času, ko ni veselje, precej nastopajo po klubih, predvsem po Štajerskem in Dolenjskem, in jih veseli, da se je – kot kaže – tovrstna zabava 'prijela' tudi na Gorenjskem. Všeč jim je,

da lastniki oziroma šefi lokalov, klubov, kjer gostujejo, spoštujejo narodno-zabavno glasbo in da jih sprejema tudi mlajša generacija. Lani avgusta so izdali novo zgoščenko Ne dam srca, tako da materiala za odrski nastop priljubljeni skupini ne manjka.

To soboto pa bo Extreme gostil skupino SKaTER, ki se je na slovensko glasbeno sceno vrnila pred kratkim z novo pesmijo Kaki si, taki si ter novo pevko Nušo Rojs, triindvajsetletnico s Pragerskega, ki smo jo že lahko spoznali v šovu X Factor.

Na enem zadnjih tovrstnih dogodkov – ko je nočni klub

gostil ansambel Kolovrat, kot posebno gostjo pa Sašo Lendero – smo pod odrom lahko opazili kar nekaj deklet oziroma finalistk šova Ljubezen na deželi, pa tudi udeležence predhodnega šova Ljubezen na seniku.

Ansamblu Kolovrat pa je uspel tudi preboj v polfinale gorenjskega dela za najboljšo narodno zabavno skupino v Planetih Tuš. Ob 17. uri se bodo danes v kranjskem Tušu tako potegovali za finale še z ansamblom Poljanskega, Vžig in Dor Ma Cajt. Za ponovno udeležbo v resničnostnem šovu se je odločila Anja Terlep, Škofjeločanka,

ki se je potegovala za naklonjenost Jureta Štekarja v Ljubezni na deželi, tokrat pa jo bomo lahko spremljali v Zmenku na slepo, ki prihaja na male ekrane prihodnji teden. Bo našla princa ali ne, še ne vemo. Medtem pa vse kaže, da je omenjeni Jure našel svojo princeso. V šovu se je sicer odločil za Gorenjko, vendar ljubezen s Katjo ni trajala dolgo, naj pa bi vinarju po novem ukradla srce Nina Bratovž, hči znane očeta čefa Janeza Bratovža, ki ga večina pozna kar po nadimku JB, kakor se imenuje tudi njegova restavracija v Ljubljani.

Veseli Svatje s svojim nastopom pod oder privabijo številne ljubitelje narodno-zabavne glasbe. / Foto: Matic Zorman

Zdenka Selišnik s soprogom Vojkom iz kranjskega Cluba Extrem / Foto: Matic Zorman

Zanimiva družba iz Goveje župce: Irma in Maja iz Ljubezni na deželi, Saša Lendero in Jure Studen iz Ljubezni na seniku. / Foto: arhiv dogodka (Jure Dimc)

V novem resničnostnem šovu, ki na male zaslone prihaja prihodnji teden, princeze iščejo svoje prince na 'zmenku na slepo', v temi. / Foto: arhiv Planet TV

Se dva lahko zaljubita, ne da bi se videla do zadnjega trenutka v živo in 'barvah'? / Foto: arhiv Planet TV

Jure Štekar (desni) v očetovi družbi naj bi našel dekle, v katero se je zaljubil ... / Foto: AB

VRTIMO GLOBUS

Lindsey Vonn ne bo nastopila v Sočiju

Ameriška smučarska šampionka **Lindsey Vonn (29)**, ki je po vnovični poškodbi kolena novembra lani napovedala nastop na olimpijskih igrah, je sporočila, da v Sočiju ne bo mogla nastopiti. »Vse sem storila, da bi lahko nastopila na OI, vendar to žal ne bo mogoče. Koleno je še vedno nestabilno, da bi tekmovala na tej ravni. Kmalu me čaka operacija, okrevanje ter priprava na svetovno prvenstvo v Vailu prihodnje leto,« je sporočila smučarka.

Ropar ubil nekdanjo miss Venezuele

V Venezueli je ropar ubil devetindvajsetletno igralko in manekenko **Monico Spear** in njenega moža Thomasa. Tragedija se je zgodila na neprometnem cestnem odseku, kjer se je družina ustavila zaradi predrtih pnevmatik. Kljub temu da so pred napadalcem ubežali v avtomobil, je bilo šest streliv usodnih za starša petletne Maye, ki je kljub strelu v nogo preživela. Venezuela velja za eno izmed najnevarnejših držav z največ umori na svetu.

Emma Watson je zopet samska

Mlada zvezdnica sage o Harryju Potterju **Emma Watson (23)** in Will Adamowicz sta se razšla. Kot je potrdil igralkin predstavnik, par že od poletja nima stikov. Spoznala sta se leta 2011 med študijem na Oxfordu, prvič pa sta bila opažena skupaj leta 2012, ko so ju fotografi ujeli med poljubljanjem na Coachella Valley festivalu. Vzrok še ni znan, je pa Emma nekoč priznala, da mediji negativno vplivajo na njeno ljubezensko življenje.

Eva Longoria Maximova ženska leta

Evo Longoria (38) je revija Maxim razglasila za žensko leta. »Čudovito je, še posebej zato, ker je minilo že toliko časa od moje prve naslovnice,« je povedala igralka, ki je spretna tudi v kuhinji. »Ljudje so začudeni, kako domača sem v kuhinji. Če primerjate sliko iz naslovnice s sliko, ko me zagledate z moko v laseh, potrebujete trenutek, da dojamete,« je še dodala Eva, ki je pred kratkim dokončala tudi magistrski študij.

Medina in Maruša, pridni natakari, ki sta v Kranju na zadnji večerni narodno-zabavni zabavi, ki so jo poimenovali Goveja župca, postregli gostom z zaželeno pijačo. / Foto: Matic Zorman

PREJELI SMO

Neprimerno zavarovane pašne površine

Problematika, s katero se ubadamo lovci, je zelo široka in ne zajema le lova in uživanja nas, lovcev, pri »plenjenju divjadi«, kot menijo nasprotniki lova, temveč tudi reševanje divjadi v lovišču (povozi na cestah, naravnih ujmah, obilni snežni odeji ...). Neustrezno ograjeni pašniki pa pomenijo dodatno nevarnost za divje živali.

Rejci vseh vrst domačih živali si za ograje pašnikov in tudi že planin vedno pogosteje izbirajo materiale, ki so za postavljanje čim bolj enostavni in seveda cenovno čim bolj ugodni. Pri vsem tem pa še ustrezni tako za drobnico kot tudi za drugo pašno živino. Nihče se pa pri tem ne vpraša, kaj to pomeni za divjad. V času poletne paše, ko je ponudba hrane za divjad tudi v gozdu zelo pestra, te ograje niso zelo moteče za prosto živeče živali. Jeseni, ko se domača živina vrne v hleve, pa so zapuščeni pašniki še kako zanimivi za pašno divjad. Pri vsem tem je uporabnikom pašnikov pomembno, da so ograje

postavljene glede na potrebe paše in oblike pašnih površin. To pa največkrat povzroči prepreko dnevni migraciji divjadi in jasno tudi omejitve gibanja, glede na letni čas.

Eden od vse pogosteje uporabljenih materialov za postavljanje ograj na pašnikih so armaturne mreže. Te so raznih dimenzij in oblik, tako da nekatere preprečujejo prehod tudi mali divjadi, saj je ne more preskočiti. Pri srnjadi in deloma jelenjadi pa nastanejo pri prečkanju težave predvsem v zimskem času, ko zaradi različne kvalitete in debeline snega divjad nima ustreznih razmer za zanesljiv preskok. Poleg tega matere preskakujejo ograje lažje, mladiči pa bistveno težje. Zaradi tega prihaja do nezgod pri preskoku v primerih, ko je ograja na strmih pobočju, ko živali bistveno težje premagujejo te ovire pri prehodu navzgor. Zato se pogosto zgodi, da se živali s trebušnim delom telesa ali zadnjimi okončinami zataknejo na ostre kovinske zgornje dele mrež in tam ure in dneve v mukah umirajo, če jih slučajno ne rešimo muk mi, lovci, ko zremo za to. Jasno pa je tudi, da smo dolžni vse kadavre ustrezno pospraviti in največkrat škodo na divjadi nosimo sami.

Vseh teh problemov, ki jih občutimo lovci in divjad, pa ne bi bilo, če bi rejci domačih živali uporabljali ograje, ki so ustrezno testirane in prirejene za hitro in enostavno montažo in seveda tudi za odstranitev po koncu paše. Treba je priznati, da veliko rejcev uporablja ustrezne ograje, a žal ne vsi. Če se pa že uporabljajo armaturne mreže, ki niso izdelane za ta namen, pa bi se škode, ki nastajajo iz navedenih vzrokov, bistveno ublažile, če bi se ostri zgornji deli mrež in ograje ob koncu paše odstranili. Če ne povsod pa vsaj na določenih mestih, kjer so migracije divjadi najbolj pogoste. Zakon o divjadi in lovstvu v poglavju Preprečevanje in povračilo škode od in na divjadi zelo široko in natančno opredeljuje odgovornosti nas, lov-

cev, kot upravljavec lovišč ob nastankih škode na kmetijskih in gozdskih površinah in seveda s tem tudi odškodninsko odgovornost lovskih družin. Zelo na široko in natančno je opisan tudi ves postopek uveljavljanja škode. Žal pa je zakon zelo skop pri obravnavi problematike škode na divjadi.

Odškodnine na divjadi, ki jih lovskim družinam slučajno uspe iztržiti, so običajno simbolične. Bistveno pri tem pa je, da bi se tem problemom z lahkoto izognili, če bi uporabniki zemljišč prisluhnili drug drugemu, zlasti pa divjadi in njihovim stečinam, ki jih prosto živeče živali že stoletja uporabljajo.

STAREŠINA LOVSKE
DRUŽINE BLED
BRANKO STRMOLE

Dnevi varstva pred snežnimi plazovi

Komisija za reševanje iz plazov Gorske reševalne zveze Slovenije organizira tradicionalne Dneve varstva pred snežnimi plazovi, ki bodo 25. in 26. januarja potekali v Vadbenem centru Slovenske vojske na Pokljuki. Zbor udeležencev bo v soboto, 25. januarja, ob 8. uri v vojašnici na Pokljuki. Zaradi omejenih možnosti nastanitve in velikosti učilnice se tečaja lahko udeleži največ šestdeset oseb, prednost pa bodo imeli tisti, ki se bodo prijavi prej in se tečaja še niso udeležili. Prenočišče in prehrana bosta zagotovljena v prostorih vadbenega centra SV. Prijave s podatki udeležencev sprejemajo v pisarni GRZS do zasedenosti tečaja vsak dan od 8. do 14. ure na številki 04 238 27 27 ali 031 374 725. Prijave so veljavne z nakazilom kotizacije v višini štirideset evrov do 16. januarja.

Lokalna novica je kraljica

Cenjeni naročniki, kot vsako leto smo tudi letos za vas pripravili izbor praktičnih daril, med katerimi lahko izbirate pri plačilu letne naročnine na Gorenjski glas. Hkrati vas povabimo še na kavico, ki jo lahko spijete v naši avli.

Vabimo vas, da se na Gorenjskem glasu na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju (nasproti glavne avtobusne postaje) oglasite od ponedeljka do petka od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure. V letu 2014 bodo izšle 104 številke Gorenjskega glasa.

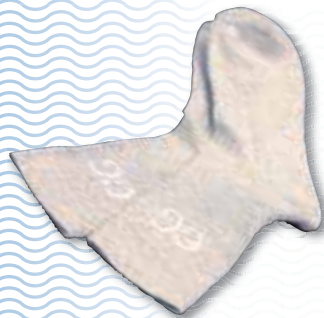
Redna cena naročnine znaša 176,80 EUR.

Pri plačilu letne naročnine vam priznamo kar 25-odstotni popust, zato boste za letno naročnino odšteli le 132,60 EUR (prihranite kar 44,20 EUR)!

Izbirajte med darili:

Knjiga
Cvetoče okrasne
rastline od A do Ž,
1008 strani,
mehka vezava

Športne nogavice
št.: 35-38,
39-42, 43-46

Dežnik
na avtomatsko
odpiranje

Cokli
Samo še št.: 35-36

Gorenjski Glas

Izkoristite 25-odstotni popust, izberite darilo in spijete kavico v prijetni družbi.

Želite biti osebno obveščeni v primeru motene oskrbe s pitno vodo?

Prijavite se na brezplačno obveščanje po e-pošti ali SMS sporočilih:
www.komunala-kranj.si
info@komunala-kranj.si
Komunala Kranj, d.o.o., Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj.

BODITE INFORMIRANI!

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki je izredno ugodna.

Janez Rozman, s. p. – Rozman bus, www.rozmanbus.si, T: 04/531 52 49
TRST: 7. 3.; KOPALNI TOPOLŠICA: 17. 2.; BANJA VRUČICA: 16.–19. 3.; AKCIJA – 24.– 31. 3.; MADŽARSKE TOPLICE: AKCIJA 26.– 30. 1.; 15. OBLETNICA 3.– 6. 4.; BANOVCI AKCIJA: 7.–11. 4.; BERNARDIN: 9.–12. 3.; STRUNJAN S PUSTOVANJEM: 2.–5. 3.; PUSTOVANJE: 4. 3. AVTOBUSI: 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Dan godle v Šenčurju

Šenčur – Turistično društvo Šenčur v soboto, 18. januarja, vabi na Dan godle. Godlo s krompirjem v oblicah, ki je šenčurska tradicionalna jed, boste lahko poskusili med 10. in 15. uro v klubski sobi Turističnega društva Šenčur (nad okrepevalnico Alo Alo).

Slovesnost v Dražgošah

Dražgoše – Osrednja slovesnost 57. prireditve Po stezah partizanske Jelovice ob 72. obletnici dražgoške bitke bo pri spomeniku v Dražgošah v nedeljo, 12. januarja, ob 12. uri.

IZLETI

Na Lepenatko

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi zimske pohodnike in turne smučarje v soboto, 18. januarja, na Lepenatko (1425 m). Izlet je primeren za vse zimske pohodnike in turne smučarje z ustrežno opremo in primerno telesno pripravljenostjo. Odhod z lastnim prevozom izpred Mercator centra Primskovo, Kranj, bo ob 7. uri. Prijave in dodatne informacije: Stanko Dolensek, tel. 040 206 164, stanko.dolensek@gmail.com; Uroš Prelovšek, tel. 040 255 163, prelovsek@gmail.com.

Pohod Domžale–Volčji Potok

Kranj – Iz Društva upokoencev Kranj vabijo v četrtek, 16. januarja, na pohodniški izlet Domžale–Volčji Potok. Odhod posebnega avtobusa izpred Globusa bo ob 8. uri, lahke hoje bo za dve uri in pol. Prijave z vplačili sprejemajo do 13. januarja.

5. Jančmanov pohod na Triangel

Zelenica – V spomin na Janka Jermana – Jančmana se vsako leto njegovi prijatelji podajo na Triangel nad Zelenico. Pridružite se jim lahko jutri, v soboto, 11. januarja, ko se bodo ob 10. uri zbrali na platoju pred ljubeljskim predorom.

Čez Kamen v Srednji vrh

Gozd - Martuljek – Planinsko društvo Gozd Martuljek vabi cicibane in mladince planince in planinke na zimski sprehod po poti čez Kamen v Srednji vrh (961 m), in sicer jutri, v soboto, 11. januarja, ob 9. uri pred penzionom Špik. Hoje bo za dve uri. Prijave še danes, v petek, 10. januarja, po telefonu 040 794 678, Špela, ali 041 358 367, Simona.

Pohod po posavskih hribih

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 25. januarja, na zimski pohod po posavskih hribih – na Reseno (650 m) in Rifnik (568 m). Izhodišče bo Prožinska vas (300 m) v bližini Štor. Nezahtevne hoje bo do 6 ur (odvisno tudi od snežnih razmer). Odhod z minibusom izpred hotela Creina v Kranju bo ob 7. uri. Prijave in dodatne informacije pri vodnici Barbari Bizjan po SMS na 040 295 949 oz. po elektronski pošti na bbbizjan@gmail.com.

ČB BIKCA, starega 14 dni, tel.: 040/750-993 14000079

ČB BIKCA, stara 10 dni, tel.: 04/20-28-383 14000095

KOKOŠI nesnice – jarkice v 18. tednu, rjave in bele barve, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113 13005033

KRAVO simentalko za zakol, tel.: 04/59-58-336 14000065

KRAVO LS, 3 bikce ČB, ČB/LS, ovce JS, poni kobilu, tel.: 041/211-602 14000033

KUNCE, samce in samice za plemo, različnih sort in starosti, tel.: 040/190-765 14000024

MESEC dni staro teličko simentalko, tel.: 031/542-255 14000048

PRAŠIČA, težkega 160 kg, domača krma, tel.: 031/632-727, po 14. uri 14000057

TELICO lisasto, brejo, pašno, tel.: 040/539-023 14000019

TELICO simentalko, brejo 7 mesecev, tel.: 031/871-659 14000091

TELIČKO simentalko, staro 10 dni, tel.: 041/382-130 14000069

TELIČKO simentalko LS, staro 10 dni, tel.: 04/25-60-223, 031/840-266 14000084

TELIČKO simentalko, staro 3 mesece, tel.: 031/821-458 14000094

VEČ krav telic, bike in teleta, tel.: 031/229-125 14000064

ZAJKLJE, breje zajklje in zajce za plemo, tel.: 040/316-004 13004990

KUPIM

BIKCE, težke od 300 do 400 kg, tel.: 041/620-824 14000029

BREJE srnaste ali sanske pasme – koze, tel.: 041/364-504 14000023

KOZLA belega sanskega ali srnastega, mladega, tel.: 030/619-254 14000078

KRAVO ciko, pašno, brejo ali telico, tel.: 041/734-112 14000090

OVNA, starega 6-7 mesecev, tel.: 041/218-493 14000021

TELIČKO simentalko, staro do 3 tedne, tel.: 04/25-51-587, 041/824-699 14000040

OSTALO

PRODAM

KVALITETNA omela za pometanje krušnih peči, negorljiva – Znidar, tel.: 01/83-23-107, 041/297-301 14000070

MESO mlade krave, mesne pasme, ekološka reja, tel.: 051/308-694 14000062

SENO, balirano v kocke, in okrogle bale z dostavo, tel.: 031/276-930 14000017

SENO v balah, tel.: 04/51-33-208 14000050

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

GOSTILNA v Kranju zaposli nove sodelavce v kuhinji in strežbi. Izkušnje zaželene. Štibelj Spela s.p., Partizanska c. 17, Kranj, tel.: 040/646-174, 040/435-070 14000012

TELEFONIST – iščemo nove sodelavce za iskanje kupcev po telefonu. Lighton d.o.o., c. C. Štuparja 25, Ljub. - Črnuče, tel.: 040/812-656 13004983

IŠČEM

IŠČEM DELO – čiščenje poslov. prost., hiš, likanje, varstvo otrok, pomoč, nega, oskrba oseb, tel.: 051/428-551 14000093

IŠČEM DELO – posek in spravilo lesa, tel.: 041/603-240 14000041

IŠČEM DELO – varstvo otroka, družba starejši osebi, grem z vami po opravkih, manjša gospodinjstva opravila, tel.: 041/499-346 14000096

POSLOVNI STIKI

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj

Nudimo vse vrste posojil, ugodne obresti

04/236-73-75

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žalužije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 13005036

ADAPTACIJE hiš, kopalnic, stanovanj. Beljenje sten, fasad, zidarska, gradbena, elektro, vodovodna krovsko kleparska dela, ugodno. Brezobrestni kredit do 3 let, 031/879-739, www.komplet-plus.si 13005039

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 14000059

BELJENJE in glajenje sten, barvanje oken in vrat, odstranjevanje plesni, dekorativni ometi in opleski ter ostala slikopleskarska dela vam nudi Pavel Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909 14000013

BELJENJE in prenova stanovanj, barvanje napuščev in fasad ter ostala viš. dela z dvigali do viš. 25 m2. Brezplačen ogled in svetovanje za naročila do 15. marca do 20 % popust. Sandi Ferlan s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 14000058

EKOCLEAN, d.o.o., Podlublje 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, 041/989-987 13005038

FLORIJANI, d. o. o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 13005037

PROJEKTIRANJE – izdelava načrtov hiš, gospodarskih, poslovnih objektov. Anton Strniša s.p., Gabrovca 1A, 3241 Podplata, 03/81-04-182, 031/393-560 13005040

MEHANIKO in fiziko za gimnazije & srednje šole instruiram. MA - FI, Marko Kralj s.p., Dražgoška ul. 3, Kranj, tel.: 040/381-295 13004972

IZOBRAŽEVANJE

NUDIM

ZASEBNI STIKI

MASER iz Medvod 43 let, treniran, dobre postave želi spoznati žensko modernih pogledov, ki se želi izobraževati na področju erotike, lahko si vezana ali željna novosti, tel.: 031/695-370, ne bo ti žal, Robi 13005042

MACESNOVE in hrastove plohe ter zastekljena okna, različnih velikosti, tel.: 041/504-662 14000022

NOVO elektro omaro na 3 okna, tip PS 4 NT, 77 x 105 x 31 in podstavek iste mere in isti tip, tel.: 031/304-157 14000087

RAZNO

PRODAM

MACESNOVE in hrastove plohe ter zastekljena okna, različnih velikosti, tel.: 041/504-662 14000022

NOVO elektro omaro na 3 okna, tip PS 4 NT, 77 x 105 x 31 in podstavek iste mere in isti tip, tel.: 031/304-157 14000087

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Pogrebne in pokopališke storitve
Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

Ni večje bolečine, kot v dneh žalosti nositi v srcu srečnih dni spomine. /Dante/

ZAHVALA

V 69. letu nas je nepričakovano zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

FRANC ERŽEN
p. d. Lunarjev iz Bukovice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Hvala gospodu župniku Damjanu Proštu in pogrebni službi Akris za lepo opravljen obred. Posebna zahvala gasilcem PGD Bukovica za izrečene poslovilne besede. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žena Ivanka, otroci z družinami ter brata z družinama in ostalo sorodstvo
Bukovica, 23. decembra 2013

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno, a kar ni njeno, nam ne more vzeti in to, kar je neskončno dragoceno, je večno in nikdar ne more umreti. /S. M./

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

MILANA BERNIKA
1934–2013, iz Stare Loke

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za sočutje in pomoč v težkih trenutkih. Hvala za izrečeno sožalje, podarjene sveče in darove za svete maše. Še posebno bi se zahvalili dr. Dolencu za njegov dolgoletni trud, osebju CSS Škofja Loka in Nevrološkemu oddelku Ljubljana za nego ob težki boleznih. Zahvala gre tudi duhovniku za lep obred, pevcem za doživete pesmi ter pogrebni službi Akris. Zahvalili bi se tudi Obrtni zbornici za podarjeno cvetje in vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci vsi njegovi

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi tvojega trpljenja, bolezen bila je močnejša od življenja. Pogrešali bomo tvoje zlate roke, ki so nas obdajale. Le spomin nate vedno bo ostal, ko skupaj srečni smo bili.

ZAHVALA

Po težki bolezni se je od nas poslovila žena, mami, babica, sestra, teta in prijateljica

MILENA MOHAR
roj. Vrhovnik, 6. 2. 1957–15. 12. 2013

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem za ustno in pisno sožalje, darovano cvetje, sveče, svete maše, denarno in moralno podporo ter spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala gospodu župniku za lep obred, pevcem, pogrebni službi Navček in nosačem. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoci vsi njeni
Moše, Lesce, Praše, 15. decembra 2013

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite. Pomislite, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Na sveti večer se je od nas poslovil ljubljani mož, ati, dedi, stric in svak

JOŽE PETEK
iz Zg. Dupelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem, vaščanom in prijateljem za vsak stisk roke, izrečeno sožalje, tolažilne besede, darovano cvetje in sveče. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom Miru, Sonji in Miji, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam nesebično pomagali. Hvala osebju Doma Petra Uzarja za vso skrb in nego, Bolnišnici Golnik, DU Naklo, MDI Kranj za pisno sožalje, KTD Pod Krivo jelko Duplje, župniku g. Francu Grahku za lepo opravljen pogreb in besede ob slovesu, pevcem za zapete žalostinke, nosačem, trobentaču za zaigrano Tišino in pogrebni službi Navček. Hvala Zavarovalnici Triglav – OE Kranj, Mercatorju Primskovo, dr. Valeriji Vipotnik Zupanc za dolgoletno zdravljenje ter dr. Eriki Teran. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala, da ste ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: žena Heli, hčerka Darja, sin Jože, vnuk Erik in ostalo sorodstvo
Duplje, 28. decembra 2013

Ni smrt tisto, kar nas loči, in življenje ni, kar družijo nas. So vezi močnejše. Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas. (Mila Kačič)

ZAHVALA

Na božični dan smo se poslovili od naše žene, mamice in mame

MILKE POLIČAR
roj. Cvenkelj

Iskrena hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo spoštovali in cenili. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za pomoč pri zadnjem slovesu ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala za izrečena sožalja, besede sočutja in podpore, molitev. Hvala za darove v mašne namene, za darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se duhovnikom in vsem ostalim sodelujočim za lep obred. Vsem omenjenim in neomenjenim še enkrat hvala.

Žalujoci vsi njeni

ANKETA

Nov trener,
nova pesem

SAMO LESJAK

Smučarska šampionka Tina Maze je mesec dni pred začetkom olimpijskih iger zamenjala glavnega trenerja. Bo to pripomoglo k vrnitvi slovenske športnice leta na zmagovita pota?

Foto: Gorazd Kavčič

Jaka Stenovc, Jezersko:

»Očitno ni našla skupnega jezika s trenerjem Ronconijem, zato je pravilna odločitev, da ga je zamenjala s Švicarjem Maurom Pinijem. V kombinaciji z Massijem bodo našli pravo formo do olimpijskih iger.«

Žan Filipovič, Kropa:

»Pozna se velik pritisk publike in medijev, ki so se po lanskoletni vrhunski sezoni razvadili in sedaj zahtevajo preveč. Verjamem, da se bo Tina umirila, nato pa s spočitno glavo zopet zmagovala.«

Alen Krcič, Kranj:

»Zelo se trudi uloviti lansko briljantno formo. Sedaj trenira dvakrat več kot prej, pravih rezultatov pa še ni. Morda je bilo treninga celo preveč, vendar čas dela zanjo. Pusti-mo ji, da zadira.«

Eva Kristanc, Voglje:

»Tina in Massi sta profesionalca, zato znata ločevati zasebno življenje od poklicnega športa. Glede na njune izkušnje verjamem, da jima bo uspelo najti optimalno razmerje med treningi in počitkom.«

Robin Benedičič, Kranj:

»Tina ima še veliko energije, dovolj pa je tudi trmasta, zato menim, da je medalja na olimpijskih igrah še vedno možna. Pozitivne vibracije je moč začutiti tudi ob njeni novi pesmi Jaz in ti. Pogumno naprej!«

Na smučiščih čakajo na sneg

Zaradi toplega in deževnega vremena je v prvem delu zimske sezone na gorenjskih smučiščih bistveno manj smučarjev kot lani. Na Voglu je meter snega in beležijo rekordno število smučarjev.

MARJANA AHAČIČ

Kranj – »Saj je pri takšnih vremenskih razmerah še čudež, da na 810 metrih sploh obratujemo,« je stanje na večini večjih gorenjskih smučišč povzela Klavdija Gomboc z Žičnic Kranjska Gora, kjer so doslej zabeležili le 30 odstotkov lanske realizacije. In če so bili še med pravkar končanimi božično-novoletni prazniki, ko je bila Kranjska Gora kljub slabemu vremenu polna turistov, nastanitvene kapacitete pa skoraj popolnoma zasedene, turistični delavci še optimistični, zdaj le še z upanjem zrejo v nebo in čakajo na sneg. Zimska sezona je namreč v Kranjski Gori vendarle v veliki meri odvisna od pobeljenih smučišč, ta pa so v teh dneh žal odeta v rjave odtenke.

Kot pravi Mirjam Žerjav, direktorica LTO Kranjska Gora, velja obdobje po novoletnih praznikih za eno najpomembnejših v zimski sezoni. Kranjska Gora je bila v preteklih letih v tem času polna predvsem hrvaških gostov. »Hotelske kapacitete so sicer še kar dobro zasedene, saj tisti gostje, ki so nastanitve rezervirali vnaprej, še vedno vztrajajo. Iz zasebnih nastanitvev

pa so sporočili, da je več kot polovica gostov odpovedala prihod ali pa so predčasno odšli,« še dodaja.

Podobno, nič kaj spodbudno je tudi na Krvavcu, kjer imajo približno pol metra snega, odprta pa je dobra polovica smučišča. »Dnevni smučarjev je neprimerljivo manj kot lani. Prihajajo drugi, verjetno tudi zaradi čisto nič zimskega vzdušja v dolini, ne mislijo na smučanje,« pravi Luka Vrančič in dodaja, da ker so novoletni prazniki,

ki za Krvavec predstavljajo vrhunec sezone, že mimo, rezultatov do konca zime ne bodo mogli popraviti.

Popolnoma drugačno sliko letos kaže Vogel, kjer je ta čas že meter visoka snežna odeja. »Lani smo v tem času smučali na 20 centimetrih snega, obratovale so le tri žičnice, prve večje količine snega so namreč padle šele po 15. januarju,« je povedal Boštjan Mencinger. Letos pa je bil že december eden najboljših v zgodovini smučišča, še pove. »Vsak dan je na smučišču več

kot tisoč smučarjev, več kot tri četrtine Srbov in Hrvatov. Ob koncu tedna pa prihajajo domači smučarji. Tokrat imamo res srečo. Le sto metrov niže je vse kopno.«

Na manjših smučiščih pa v tej sezoni sploh še niso zagнали naprav – z izjemo blejske Straže, kjer so ves december intenzivno izdelovali kompakten sneg in 20. decembra po dveh letih spet ambiciozno začeli obratovanjem, a so se po nekaj dneh morali vdati jesenskim vremenskim razmeram.

V Kranjski Gori obupano čakajo na sneg.

vremenska napoved

Ob naši severni meji bo občasno delno jasno, drugod pretežno oblačno. Občasno bo pihal jugozahodnik. Še bo pretoplo za januar. Največ sonca bo, kot kaže, v nedeljo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

3/7 °C

SOBOTA

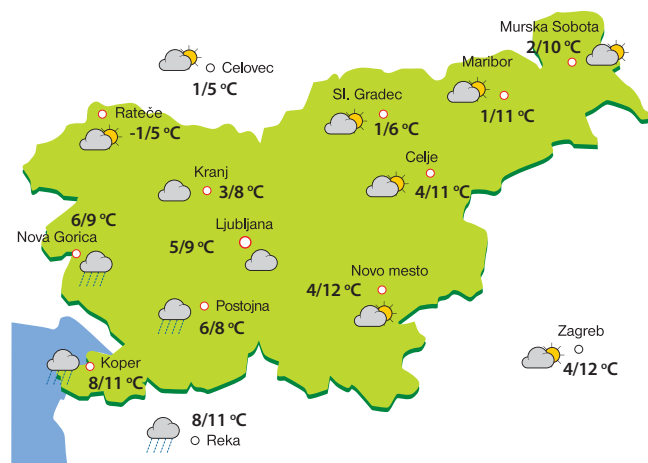

1/9 °C

NEDELJA

2/8 °C

Ujel več kot meter dolgega sulca

Kranj – Izkušnemu ribiču Vinku Dolinarju iz Kranja je v petek uspel svojevrsten podvig, saj je pri Besnici iz Save potegnil kar 115 centimetrov dolgega ter skoraj sedemnajst kilogramov težkega sulca. Ribiška družina iz Tržiča je zaradi dovoljšnje količine rib dopustila lov, kar je odlično izkoristil Vinko ter po dobrih petnajstih minutah s pomočjo ribiškega kolega Štefana Žižka ujel to največjo izmed vrst postrvi, ki se je prišla na Keržičev cof. To pa ni prvi tovrstni Vinkov ulov – pred tem je ujel še dve velikanki, dolgi 101 in 107 centimetrov. Večino rib sicer spusti nazaj v reko, nekatere obdrži kot trofeje za spomin, ta pa bo – tudi zaradi trenutne recesije – končala kot gurmanska specialiteta.

Vinko Dolinar s svojim ulovom

Stroškov prevoza pokojnika ne bodo zaračunali

Tržič – Z novim letom so do pogrebnine, to je do finančne pomoči pri kritju stroškov pogreba, v znesku 530 evrov upravičeni le še socialno ogroženi – ljudje, ki živijo sami in imajo dohodek, nižje od 606 evrov, ter družine z dohodki, ki ne presegajo 909 evrov. Komunala Tržič in Občina Tržič sta zaradi takšne državne odločitve sklenili, da komunalno podjetje svojcem ne bo več zaračunavalo stroškov prevoza pokojnika, ki v ceni povprečnega pogreba znašajo do dvesto evrov. Brezplačni prevoz je možno uveljavljati le za pokojnika s stalnim prebivališčem v občini, za pokop na območju občine in pod pogojem, da pokojnika na kraju smrti prevzame Komunala Tržič. Komunala bo stroške prevoza pokrila z dobičkom, ki ga ustvari s tržnimi dejavnostmi.

RADIO KRANJ d.o.o.
Srtarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2023-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si